

TALOUSARVIO 2022

Taloussuunnitelma 2022–2024

Valtuuston hyväksymä 15.11.2021

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2022	3
2 KEMIÖNSAAREN KUNNAN STRATEGIA	5
3 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	5
3.1 Yleinen taloustilanne – Kuntatalousohjelma 2022–2025.....	5
3.2 Henkilöstö.....	6
3.3 Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	7
3.4 Elinkeinopolitiikka ja aluekehittäminen	9
4 KUNTAKONSERNI.....	15
4.1 Kuntakonsernin tavoitteet ja ohje.....	15
5 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVA LUONNE JA SEURANTA	19
5.1 Talousarvion ja talousarvioperusteiden sitovuus.....	19
5.2 Määrärahat sitovuustasoinnain	21
6 TULOSLASKELMA	22
6.1 Tuloslaskelman analysointi	24
7 RAHOITUSLASKELMA	31
7.1 Rahoituslaskelman analysointi.....	33
8 KÄYTTÖTALOUS OSASTOITTAIN.....	35
8.1 Hallinto-osasto	35
8.2 Kehitysosasto.....	44
8.3 Sivistysosasto	49
8.4 Peruspalveluosasto	67
8.5 Ympäristö- ja tekniikkaosasto	82
9 INVESTOINTIOSA.....	94
9.1 Hallinto-osasto	94
9.2 Kehitysosasto.....	94
9.3 Sivistysosasto	95
9.4 Peruspalveluosasto	96
9.5 Ympäristö- ja tekniikkaosasto	96
10 LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN.....	103
11 KEMIÖNSAAREN VESI.....	105

I KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2022

Kemiönsaari on kokonaisuutena monella tapaa hyötynyt korona-ajasta. Viimeisen vuoden aikana, ja erityisesti kesäkaudella, Kemiönsaarella on viettänyt aikaa enemmän ihmisiä kuin koskaan aiemmin. Käyntikohteet ovat vetäneet väkeä, vierassatamissa on ollut veneitä kylki kyljessä ja myös pyöräilymatkailijoita ja karavaanareita on ollut ennennäkemättömän paljon. Yritykset ovat raportoineet hyvistä myyntiluvuista, ja töitä on riittänyt.

Väestönkehitys vuoden ensimmäisiltä kuukausilta oli 36 henkeä plussalla. Toivottavasti saamme ylläpidettyä tämän suuntauksen senkin jälkeen, kun yhteiskunta palaa enemmän normaalitilaan. Uskomme, että saaristo ja maaseutu, etätö, veneily ja ulkoilu sekä kotimaanmatkailu ovat jääneet pysyväksi elämäntyyliksi ja pysyviksi arvoiksi. Nämä ovat kaikki Kemiönsaaren vahvuuksia, ja meidän on tietoisesti työskenneltävä näiden vahvuuksien kehittämiseksi edelleen.

Sote-uudistus muuttaa kuntasektoria

Eduskunta hyväksyi sote-uudistuksen ennen kesätaukoa. Tämä tarkoittaa sitä, että koko sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy uusien hyvinvointialueiden vastuulle jo vuodesta 2023 lähtien. Aikataulu on tiukka, sillä jo tammikuussa 2022 valitaan uudet aluevaltuustot, ja uusi päätöksentekokoneisto alkaa toimia maaliskuussa.

Kunnan kannalta uudistuksella on suurempi merkitys kuin millään aiemmalla uudistuksella. Muutos tulee olemaan valtava ja merkitsee perustavanlaatuisia muutosta julkisella sektorilla. Tällä hetkellä voi olla vaikea ymmärtää tulevan muutoksen laajuutta. Totuus on kuitenkin se, että mitä pikemmin ryhdymme valmistautumaan tulevaan, sitä paremmat edellytykset meillä on selvitä tulevasta muutoksesta.

Kun laadimme talousarviota vuodelle 2022, emme tarkalleen tiedä, mikä tilanne tulee olemaan talousarviovuoden lopussa. Aluetason päätöksentekuelimet aloittavat toimintansa jo maaliskuussa 2022, ja toiselle vuosipuoliskolle siirryttäessä sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvä päätöksenteko siirtyy todennäköisesti yhä enemmän uusille toimielimille.

Kunnan rooli muuttuu palvelujen tuottajasta kumppaniksi

Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollosta siirtyy pois kunnilta, jolloin kunnat ovat uuden edessä. Kuntien tehtäviin on perinteisesti kuulunut palvelujen tuottaminen asukkailla sekä paikallisviranomaisena toimiminen tietyissä asioissa. Nämä molemmat roolit säilyvät uudistuksen jälkeenkin. Tuotamme jatkossakin opetustoimen, kirjaston, vapaa-ajan, vesihuollon ja teiden kunnossapidon palveluja. Lisäksi kunta toimii edelleen lupa- ja ympäristöviranomaisena.

Kunnan rooli tulee kuitenkin muuttumaan. Kunta toimii jatkossa pitkälti kumppanina eri yhteyksissä: yritysten kumppanina, kun yritykset haluavat perustaa tai laajentaa toimintaansa, asukkaiden kumppanina uutta hyvinvointialuetta koskeissa asioissa sekä kolmannen sektorin, kansalaisjärjestöjen ja muiden tahojen kumppanina yhteiskunnan kehittämisessä. Kuntien talous ja henkilöstömäärä pienenevät, minkä ei kuitenkaan tarvitse tarkoittaa sitä, että kuntien merkitys pienenee.

Tulevaisuuden kunnan on oltava joustava, pysyttävä ajan tasalla eri ilmiöistä ja pystyttävä reagoimaan niihin. Kunnan on kyettävä muuttamaan kurssia, ajattelemaan uudella tavalla sekä löytämään uusia toimintatapoja ja mahdollisuuksia.

Laadimme parhaillaan uutta kuntastrategiaa vuosille 2022–2025. Kunnalle laaditaan myös uusi hyvinvointikertomus, josta tulee yhä tärkeämpi ohjausasiakirja sen myötä, kun kunnan rooli hoitoketjussa muuttuu. Tarvitaan myös uudet kuntatason ilmastotavoitteet, joiden laatimiseen toivomme yhteistyötä useiden eri toimijoiden kanssa.

Niin sanotussa uudessa kunnassa keskiössä tulevat olemaan kaavoitusasiat, asuminen, elinkeinoelämä ja virkistys. Talven aikana määrittelemme yhdessä valtuuston kanssa alueellemme kehityskuvan, jossa näitä tekijöitä

tarkastellaan tulevan kaavoitustyön pohjana. Tämän kaiken lisäksi muotoilemme kunnalle vuodesta 2023 eteenpäin käyttöön otettavan uuden organisaatio- ja johtamismallin.

Kunnan talous on tasapainossa

Talousarvioesitys vuodelle 2022 on tasapainossa. Balans 2020 -työn päätyttyä kunnalle laadittiin uusi talousstrategia, Balans 2.0. Uuden talousstrategian tarkoituksena on vuosina 2021–2022 optimoida kunnan toimintaa sote-uudistusta varten, jatkaa menojen supistamista ja valmistella uutta, uudistuksen jälkeistä organisaatorakennetta. Tavoitteena on toimintakykyinen kunta, jonka talous on tasapainossa myös uudistuksen jälkeen.

Vuodesta 2019, jolloin Balans 2020 -sopeuttamisohjelma käynnistyi, henkilötyövuodet ovat vähentyneet 43:lla. Euroissa tämä on noin 1,3 miljoonaa, mikä tarkoittaa, että työtapoja on muutettu ja organisaatiota tehostettu. Nämä toimenpiteet ovat merkittävästi vaikuttaneet siihen, että nykytilanne on vakaa.

Kuntaliiton pääekonomisti on sanonut, etteivät kunnat ole koskaan laatineet talousarviota näin epävarmassa tilanteessa. Taustalla on pandemia, joka aiheuttaa ennakoimattomia kustannuksia ja häiriöitä suunniteltuun toimintaan, minkä lisäksi edessä on vuosisadan uudistus, jonka toteutus tehdään kiireellisellä aikataululla. Kukaan ei osaa sanoa, miten talouden eri elementit toteutuvat tulevina uudistuksen vuosina.

Vuoteen 2022 verotulot kasvavat 24,6 miljoonaan euroon ja valtionosuudet 24,7 miljoonaan euroon. Samalla kunnat ovat saaneet joukon uusia tehtäviä, jotka sekä lisäävät menoja että pienentävät toimintatuottoja. Näitä ovat vanhustenhuollon henkilöstömitoitusvaatimukset, oppivelvollisuuden laajentaminen, viisivuotiaiden esiopetus, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen muutokset sekä varhaiskasvatuskasvatusmaksujen alentaminen.

Investoinnit

Investointipuolella suurimmiksi investoinneiksi on suunniteltu Hannakodin yhden siiven uudistamista, Kemiön koulukeskuksen vesi-, viemäri- ja sähköverkon saneerausta sekä kevyen liikenteen väylän rakentamista Kasnäsiin yhteistyössä valtion kanssa.

Pienten investointien kohdalla pääpaino on jatkuvassa kiinteistöjen ylläpidossa, liikenne-, infra- ja elinvoimakysymyksissä kuten Taalintehtaan pysäköintipaikoissa, Lammalan kauppalaiturin uusimisessa ja vuokralaitureiden kehittämisessä. Mitä tulee lähialueisiin, matkailuun ja virkistykseen, ehdotuksena on panostaminen hankevaroin Taalintehtaan ja Kasnäsin yhteysalusten älyinfotauluihin, Taalintehtaan hiiliuunien kunnostamiseen ja Taalintehtaan urheilupuiston laajentamiseen. Lisäksi suunnitteilla on pieni panostus kunnan uusimpaan rantaan Kemiön Gammelbyssä. Uutena asiana talousarvioon on otettu osallistuvan budjetoinnin määräraha. Osallistuvan budjetoinnin tarkoituksena on, että asukkaan saavat päättää, mihin rahat panostetaan.

Taloussuunnitelmassa on suunniteltu sähköautojen latauspisteitä kunnan kiinteistöjen ja alueiden yhteyteen, pitkällä tähtäimellä laajennusta kevyen liikenteen väyliin ja Kemiönsaaren Veden ehdollista varausta vesi- ja jätevesiverkon laajentamiseksi Taalintehtaan Långöniin.

Lyhyellä aikavälillä vakaata, pitkällä aikavälillä suurta epävarmuutta

Tänä ja ensi vuonna Kemiönsaaren kunnan talous ja tilanne ovat vakaat. Sen sijaan jo muutaman vuoden kuluttua on erittäin epävarmaa, mihin suuntaan talous kehittyä. Julkinen talous jakautuu tuolloin myös hyvinvointialueille. Tämän vuoksi on erittäin epävarmaa, minkälainen on jäljelle jäävän kunnan taloudellinen liikkumavara.

Kemiönsaari 29.9.2021
Erika Strandberg
kunnanjohtaja

Kimitoön • Kemiönsaari

2 KEMIÖNSAAREN KUNNAN STRATEGIA

Kemiönsaaren kunnan strategia päivitetään kuluvan syksyn aikana, sillä nykyisen strategian voimassaolo päättyy vuodenvaihteessa. Uusi strategia on voimassa valtuuston toimikauden ajan vuosina 2021–2025. Tarkoituksena on, että uusi strategia hyväksytään valtuustossa talvella 2022.

Vuoden 2022 aikana kunnalle laaditaan myös uusi ilmasto-ohjelma yhteistyössä kuntalaisten ja yhdistysten kanssa.

3 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

3.1 Yleinen talustilanne – Kuntatalousohjelma 2022–2025

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Vuoden 2019 ennätysellisen heikosta tilanteesta kuntatalous päätyi vuonna 2020 talousluvuilla mitattuna varsin hyvään tilanteeseen. Hyvään tulokseen vaikutti erityisesti valtion kunnille osoittama tuki, joka ylitti selvästi koronaepidemiasta kunnille aiheutuneet taloudelliset menetykset.

Koronatilanne vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen vielä tänä vuonna. Myös valtion tukitoimet jatkuvat, tosin merkittävästi viime vuotta pienempinä.

Koronatilanteen vähitellen helpottaessa kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen. Lisäksi kunnat osallistuvat uudistuksen toimeenpanon valmisteluun.

Kuntatalouden arvioidaan heikkenevän vuonna 2022

Vuosi 2022 näyttää kuntataloudessa jälleen vaikealta, kun menot kasvavat tuloja nopeammin. Koronavirustilanteesta aiheutuvien talousvaikutusten arvioidaan vähitellen poistuvan, mutta myös valtion tukitoimet, kuten yhteisöveron korotettu jako-osuus ja valtionosuuslisäykset, loppuvat. Koronatilanteesta saattaa aiheutua terveydenhuollossa jonkin verran lisäkustannuksia myös ensi vuonna.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidas talouskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa verotulojen verkkaisena kasvuna.

Sote-uudistuksen jälkeen vuonna 2023 kuntatalouden arvioidaan vahvistuvan kertaluonteisesti verokertymien ajoituksellisten tekijöiden takia. Vuosina 2024–2025 kuntatalouden kehitysnäkymät heikkenevät jälleen, ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 750 miljoonaa euroa negatiivinen. On kuitenkin syytä huomata, että sote-uudistukseen liittyvät laskelmat ovat vielä alustavia, ja ne päivitetään julkisen talouden suunnitelman 2023–2026 valmistelun yhteydessä keväällä 2022.

Kuntien valtionavut alenevat vuonna 2022 koronatukitoimien poistuessa

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan vuonna 2022 lähes 300 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa. Valtionosuuksien tasoa korottavat kevään kehysriihessä päätetty 246 miljoonan euron erilliskorotus, indeksikorotus sekä kuntien tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin osoitettava täysi valtionrahoitus.

Valtion talousarvioesitykseen sisältyvät toimenpiteet heikentävät kuntataloutta vuonna 2022 noin 1,2 miljardia euroa verrattuna vuoteen 2021. Muutosta selittää kuitenkin merkittävältä osin koronaepidemiaan liittyvien kertaluonteisten tukien poistuminen (830 milj. euroa) sekä vuoden 2022 valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen neutralisointi (564 milj. euroa). Kuntien uusia ja laajenevia tehtäviä vuonna 2022 ovat muun muassa varhaiskasvatuksen kolmiportainen tuki, oppilas- ja opiskelijahuollon sitovat henkilöstömitoitukset ja lastensuojelun henkilöstömitoituksen tiukentaminen. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan 100 prosentin valtionosuusrahoitus.

Hallitusohjelman mukaisista kuntien tehtävien ja veloitteiden laajennuksista suurin osa on toteutettu jo aikaisempina vuosina. Näistä aiheutuvat kustannukset ja valtionosuuslisäykset nousevat kuitenkin vuosittain. Osa tehtävälisäyksistä ja kustannuksista siirtyy kuitenkin hyvinvointialueille niiden aloittaessa vuonna 2023.

(Valtionvarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2022–2025, 27.9.2021)

3.2 Henkilöstö

Rekrytointilukko

Vuonna 2022 kunnassa jatketaan rekrytointilukon soveltamista kaikkiin yli kuuden kuukauden rekrytointeihin. Rekrytointilukko tarkoittaa, että kaikki yli kuuden kuukauden mittaiset rekrytoinnit on käsiteltävä ja hyväksyttävä johtoryhmällä ennen kuin ne voidaan julistaa avoimiksi tai täyttää.

Henkilöstön määrä mitataan henkilötyövuosissa

Tärkein henkilöstövahvuutta kuvaava tunnusluku on henkilötyövuosi. Henkilötyövuodet muuntavat maksetut palkat kokonaisiksi henkilötyövuosiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilötyövuosissa on otettu huomioon kaikki palkansaajat aina lyhytkestoisista päivän mittaisista sijaisuuksista koko vuoden jatkuneisiin työsuhteisiin. Siksi henkilötyövuodet ovat ylivoimaisesti tärkein mittari henkilöstöressurssien käytön poliittisessa ohjauksessa.

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuosiksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 % koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuotta). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta.

Henkilötyövuosi = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365* (osa-aikaisuusprosentti / 100)

Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin (esim. työssä 1.3.–31.5. = 92/365 = 0,25 henkilötyövuotta). Edellä mainitulla tavalla lasketut henkilötyövuodet lasketaan lopuksi yhteen. (Lähde: Tilastokeskus)

Vuoden aikana henkilötyövuosien määrää seurataan vuosineljänneksittäin osana osavuosikatsausta.

Kunnan henkilötyövuodet vuonna 2020, toteutuma I–8/2021 sekä talousarvio ja taloussuunnitelma 2022–2024.

Osasto	Yksikkö	TP 2020	TA 2021	01-08/2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
	110 Hallinto-osasto	16,5	16,8	16,9	15,3	12,0	12,0
	130 Kehitysosasto	9,1	10,2	8,5	7,7	7,7	7,7
10 Konsernipalvelut		25,6	27,0	25,4	23,0	19,7	19,7
	310 Lastenhuoltoyksikkö	50,4	50,0	46,8	48,0	47,5	47,0
	320 Opetusyksikkö	105,2	101,6	101,7	101,0	99,0	98,0
	330 Aikuisopetusyksikkö	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
	340 Kirjastoysikkö	8,3	7,5	7,9	7,2	6,4	6,4
	350 Vapaa-ajanyksikkö	9,5	9,6	9,7	10,1	10,1	10,1
30 Sivistysosasto		175,4	170,7	168,1	168,3	165,0	163,5
	510 Peruspalveluhallinto	4,4	4,4	4,1	4,4	0,0	0,0
	520 Sosiaaliyksikkö	22,7	24,7	21,5	24,4	4,0	4,0
	530 Vanhuustenhuoltoyksikkö	130,1	137,2	131,7	146,2	0,0	0,0
	540 Terveystenhuoltoyksikkö	71,6	72,0	75,5	76,9	0,0	0,0
50 Peruspalveluosasto		228,8	238,3	232,8	251,9	4,0	4,0
	710 Ympäristö- ja tekniikkahallint	2,7	2,2	2,1	2,2	2,2	2,2
	720 Valvontayksikkö	6,6	7,0	6,7	7,0	7,0	7,0
	730 Kiinteistöyksikkö	56,1	45,0	52,9	44,5	35,9	35,9
	740 Yhdyskuntayksikkö	4,5	5,4	5,3	5,7	5,7	5,7
	750 Kaavoitusyksikkö	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
70 Ympäristö- ja tekniikkaosasto		71,9	61,6	69,0	61,4	52,8	52,8
	YHTEENSÄ	501,7	497,6	495,2	504,6	241,5	240,0

Hallinto-osaston lukuihin sisältyvät pääluottamusmiesten, työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutettujen osakaprosentit (yhteensä 1,8 henkilötyövuotta).

Sosiaaliyksikön lukuihin sisältyvät kunnan kesätyöntekijät (noin 3,3 henkilötyövuotta) ja palkkatuella työllistetyt (n. 5,5 henkilötyövuotta).

Yhteistyö työterveyshuollon kanssa jatkuu tulosten saavuttamiseksi

Vuodesta 2019 lähtien Pihlajalinna on ollut työterveyshuollon yhteistyökumppani. Sopimus Pihlajalinna kanssa umpeutuu maaliskuussa 2023, joten palvelun uusi hankinta tulee aloittaa vuoden 2022 lopussa.

Ensimmäisten yhteistyövuosien aikana on panostettu työhyvinvointiin tavoitteena vähentää erityisesti pitkäaikaista sairaspoissaoloa. Kunnan ja Pihlajalinnan välillä jatkuu koko ajan aktiivinen kommunikaatio parhaan tuen saavuttamiseksi ja henkilökunnan avustamiseksi parhaalla mahdollisella palvelulla.

3.3 Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvointikertomus valmistellaan kunnassa tai alueellisesti hyvinvointipolitiikan suunnittelun, arvioinnin ja raportoinnin työvälineeksi. Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus johtopäätöksineen

- kunnan toteuttamasta hyvinvointipolitiikasta
- asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista
- terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden muutoksista
- palvelujärjestelmän toimivuudesta ja kyvystä vastata hyvinvointitarpeisiin sekä
- ehkäisevän työn kustannuksista ja mahdollisista vaikutuksista.

Hyvinvointikertomus valmistellaan kerran valtuustokaudessa ja päivitetään vuosittain. Vuosittain valittavat painopistealueet ovat osa talousarviota. Painopistealueet arvioidaan talousarvion toteutumisen yhteydessä.

Hyvinvointikertomus on osa kunnan strategista johtamista ja sitä hyödynnetään talouden ja toiminnan suunnittelussa.

Hyvinvointikertomus laaditaan kunnassa hyvinvointipolitiikan suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työvälineeksi. Kertomus on tiiviisti ja helposti ymmärrettävään muotoon kirjoitettu kuvaus kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin vaikuttavien tekijöiden muutoksista ja kehittämistarpeista.

Kemiönsaaren hyvinvointikertomus 2022–2025

Kemiönsaaren hyvinvointikertomus vuosille 2022–2025 laaditaan syksyn 2021 aikana ja hyväksytään valtuustossa vuoden 2022 alkupuolella.

Virkistystoimintaan panostaminen, ns. metsärahojen käyttö:

Kun kunta myi Stormossenin metsäalueen Koneen Säätiölle vuonna 2017, päätökseen lisättiin seuraava ponsi: ”Valtuusto pyytää kunnanhallitusta ehdottamaan, miten suunnilleen puolet kauppahinnasta voitaisiin varata käytettäväksi asukkaiden ulkoilumahdollisuuksien edistämiseen”.

Vuosina 2017–2021 toteutettiin seuraavat toimenpiteet kuntalaisten ulkoilumahdollisuuksien edistämiseksi:

	kuntaosuus mikäli hanke	yhteensä (sis. mahd tuki)
Oppohoppa-hanke, tekolumipuisto, ulkoilureitit, laavu, näköalatorni, frisbeegolfrata, latukone 2017–19	90 500	214 950 euroa
Taalintehtaan polut	10 000	62 100 euroa
Amospuiston jalkapallokentän automaattinen kastelujärjestelmä 2018–19		29 000 euroa
Taalintehtaan urheilupuiston perusparannus, tekonurmi ja tennis-, koripallo- ja sulkapalloaitaukset, kaksi varastoa, maanrakennustyöt, sähkötyöt 2019–20		228 000 euroa
Taalintehtaan urheilupuiston perusparannus, ulkokuntosali, tasapaino- ja ketteryysrata, portaat, valaistus, sähkötyöt, istutukset 2021	70 000	90 000 euroa
Kiinteistön Solbad osto, Gammelbyn uimaranta 2021		65 000 euroa
Norrskogenin virkistyskanke, frisbeegolfrata, ulkoilureitti, esteetön reitti laavulle 2021–22	16 195	32 390 euroa
Kemiönsaaren reitit 2021-10-11	10 000	32 140 euroa
	yhteensä kunnan omat varat	518 695
	yhteensä sisältäen ulkoiset tukirahat	753 580 euroa

Lisäksi vuoden 2022 investointitalousarviossa on esitetty seuraavat:

Taalintehtaan urheilupuisto	50 000 euroa
-----------------------------	--------------

Kemiön Amospuisto, skeittiramppien uusiminen	20 000 euroa
Gammelbyn uimaranta, keinu, kaksi pukukoppia, kyltit, penkit	15 000 euroa

Ulkovirkistysalueisiin panostamista ja alueiden kunnostamista jatketaan. Virkistysalueiden ja liikuntapaikkojen kunnossapitoon varataan vuosittain 30 000 euroa. Tämän lisäksi saattaa tulla uusia hankkeita ja investointiehdotuksia. Tämän myötä valtuuston ponsi vuodelta 2017 voidaan katsoa toteutetuksi ja loppuun saatetuksi.

3.4 Elinkeinopolitiikka ja aluekehittäminen

Hyvä yritysilmapiiri edesauttaa menestyvien yritysten perustamista ja kehittämistä kunnassa. Näin saadaan lisää kuntalaisia työelämään, mikä puolestaan kasvattaa verotuloja. Siksi paikallisen yritysilmapiirin on oltava yksi kuntamme painopistealueista.

Menestyksensä elinkeinopolitiikan ja aluekehittämisen tulee yhdessä edistää vahvaa yritysilmapiiriä ja Kemiönsaaren eri taajamien elinvoimaisuutta. Tämä tarkoittaa, että kaikille kunnanosille annetaan edellytykset kehittyä ja että kaikki kuntalaiset pääsevät hyötymään talouskasvusta. Panostukset voidaan tehdä erimuotoisina ja eri intensiteetillä eri kunnanosissa.

Palveluja elinkeinoelämälle

Kunnalla on elinkeinoelämän edellytyksiin kytkeytyvä yhdyskuntasuunnitteluprosessi, joka tarjoaa hyvin toimivat sisäiset vastaanottopalvelut olemassa oleville yrityksille. Teemme jäsennellysti yhteistyötä kiinteistönomistajien, kiinteistöjen kehittäjien, pankkien ja välittäjien kanssa.

Otamme aktiivisesti huomioon elinkeinoelämän tarpeet infrastruktuurin suunnittelussa ja tarjoamme alustoja, jota kautta yritykset saavat tietoa, kontakteja ja liiketoimintaetuja. Järjestämme yhdessä paikallisten yrittäjäyhdistysten/-verkostojen kanssa erilaisia tapaamistilaisuuksia, yrittäjäaamiaisia, yritysvierailuja, seminaareja ja koulutuksia. Teemme myös ennakoivaa yhteistyötä naapurikuntien kanssa voidaksemme tarjota yrityksille laajemmin tapaamispaikkoja.

Kunta kannustaa perustamaan yrityksiä tarjoamalla yrityksille hyvät palvelut ja käsittelemällä yritysasiat tehokkaasti. On oltava ”helppoa tehdä oikein”. Markkinoimme vapaita toimitiloja ja yritystontteja kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa sekä viestimme aktiivisesti painopisteistä ja panostuksista.

Vuonna 2022 tavoitteena on myydä Taalintehtaan entinen virastotalotontti uusien yritysten perustamisen mahdollistamiseksi. Valtuusto päättää myynnistä erikseen.

Kunta edistää yrittäjyyttä ja uusia yrityksiä tarjoamalla neuvontaa uusille yrityksille (yhdessä ulkopuolisten toimijoiden kanssa) ja mahdollistamalla neuvonnan ja mentoroinnin kasvua tavoitteleville yrityksille. Tutustutamme kaikki oppilaat yrittäjyyteen ja oman yrityksen perustamiseen koulunkäynnin aikana. Edistämme verkostoitumista tarjoamalla alustoja, joiden kautta yritykset saavat tietoa, kontakteja ja liiketoimintaetuja.

Tulomuutto ja monipaikkaisuus

Kunta edistää tulomuuttoa kohdistamalla toimia selkeästi määriteltyihin kohderyhmiin. Toimia työstetään säännöllisesti. Teemme töitä joukkoliikenteen toimivuuden eteen ja edistämme työllisyyden myönteistä kehitystä. Kunta pyrkii pidentämään sesonkia ja kehittää mahdollisuuksia sujuvaan koti- ja etätöyön tekemiseen.

Asuminen ja ympäristö

Kunta vastaa siitä, että yhdyskuntasuunnittelu on kestäväällä pohjalla. Tämä tarkoittaa asuntojen erilaisten luovutusmuotojen järjestelmällistä yhdistelyä. Tämä koskee myös lähiympäristöjen fyysistä suunnittelua, kuten

että säilytetään ja kehitetään esteettömiä viheralueita, joissa on hyvät mahdollisuudet leikkiin, yhteisöllisyyteen, liikuntaan ja virkistykseen kaikkina vuodenaikoina.

Vuoden 2022 aikana laaditaan uudet kaavoituksen pitkän aikavälin linjaukset, joissa maankäytön kehittämiskatsaus päivitetään yhteistyössä valtuuston kanssa. Maankäytön kehittämiskatsaukseen otetaan mukaan kunnan strategian, elinkeinoelämän kehittämisen, asumisen ja maanhankinnan kannalta keskeiset alueet.

Kimitoön • Kemiönsaari

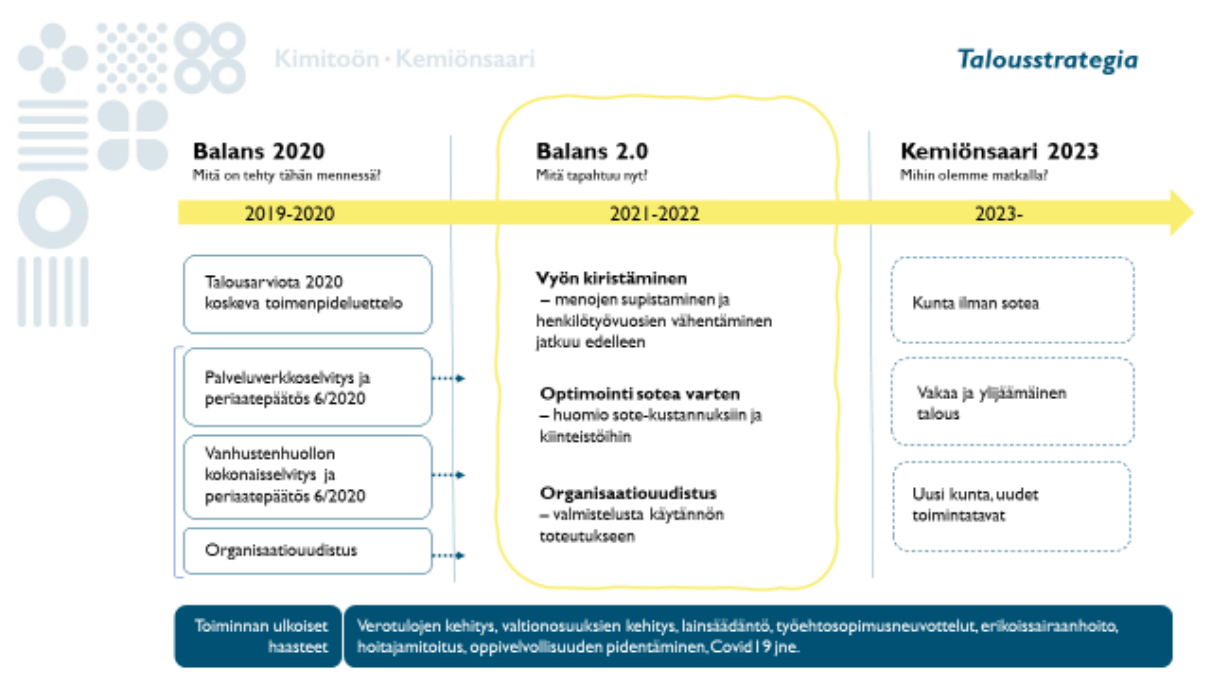

3.5 Talousarviovalmistelu ja talouden tasapainottaminen

Talousarvio 2022 ja siitä eteenpäin – mitä on odotettavissa?

Kesäkuussa 2020 valtuusto päätti Balans 2020 -ohjelman puitteissa kahdesta kokonaisuudesta: palveluverkkoselvityksestä ja vanhustenhuollon kokonaisuudesta. Nämä kaksi selvitystä toimivat pohjana talousarvion laadinnalle ja toiminnalle myös vuonna 2022. Kolmas Balans 2020 -ohjelmaan kuuluva kokonaisuus, organisaatiouudistus, käsiteltiin ja saatiin päätökseen keväällä 2021.

Kesäkuussa 2021 eduskunta päätti, että sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023 alkaen. Aluevaalit järjestetään 23.1.2022, ja jo saman vuoden maaliskuussa hyvinvointialueiden uudet toimielimet aloittavat toimintansa. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnilla on enää vajaat viisi kuukautta aikaa toimia itsenäisinä sosiaali- ja terveydenhuollon päättäjinä ja ylläpitäjinä.

Balans 2.0 – vyön kiristäminen ja optimointi sotea varten

Balans 2020 -ohjelma päätettiin lopettaa vuoden 2020 loppuun. Vuoden 2021 talousarviossa päätettiin, että Balans 2.0 -ohjelma toimii vuosien 2021–2022 taloudellisena jatkostrategiana. Balans 2.0 -ohjelmassa kyse on Balans 2020 -ohjelman puitteissa päätettyjen toimenpiteiden jatkamisesta sekä kustannusten ja henkilötövuosien edelleen vähentämisestä. Samalla kunnan on varauduttava sekä taloudellisesti että toiminnallisesti sote-uudistuksen jälkeiseen aikaan.

Balans 2.0 muodostuu seuraavasta kolmesta kokonaisuudesta vuosina 2021–2022:

- 1) Vyön kiristäminen – menojen supistamista ja henkilötövuosien vähentämistä jatketaan
- 2) Optimointi sotea varten – huomio sote-kustannuksiin ja kiinteistöihin
- 3) Organisaatiouudistus – valmistelusta käytännön toteutukseen

Balans 2.0 toteutetaan kunnanhallituksen johdolla. Erillisiä ohjausryhmiä ei aseteta. Valtuusto johtaa strategista työtä talousarvion ja muiden ohjausasiakirjojen kautta.

Vuonna 2022 on keskityttävä Kemiönsaareen vuodesta 2023 eteenpäin – mihin suuntaan olemme menossa ja millä keinoin. Uusi kuntastrategia toimii punaisena lankana ja suunnannäyttäjänä siirtymän aikana. Painopiste on tasapainoisessa taloudessa ja sitä tukevilla strategisissa päätöksissä. Kemiönsaari tekee jatkossakin töitä hyvän talouden ylläpitämiseksi pitkällä aikavälillä.

Vuoden 2022 talousarvion valmistelu

Vuoden 2022 talousarvion valmistelu käynnistyi keväällä 2021 siten, että kunnanhallitus vahvisti talousarviokehityksen toukokuussa.

Talousarviokehitys laadittiin vuoden 2020 tilinpäätöksen pohjalta. Kehyksessä otettiin huomioon mahdollisista palkankorotuksista johtuva 0,5 prosentin kustannusten nousu. Tämänhetkisten työehtosopimusten voimassaolo päättyy 28.2.2022, eikä tällä hetkellä ole tietoa mahdollisista tulevista palkankorotuksista.

Lisäksi peruspalveluosastolle tehtiin yhden miljoonan euron lisäys erikoissairaanhoidon. Vuonna 2020 erikoissairaanhoidon alitti alkuperäisen talousarvion, mutta sama ei kuitenkaan ole odotettavissa vuonna 2022.

Kehyksen vuosikate oli 3,95 miljoonaa euroa, ja se oli runsaat 491 000 euroa ylijäämäinen. Talousarviokehitys kattoi koko taloussuunnitelmakauden.

Osastot laativat ensimmäiset talousarviokehitykseen perustuvat esityksensä syyskuun aikana. Talousarvioesityksen yhteenlaskettu toimintakate oli 43,46 miljoonaa euroa, vuosikate 5,77 miljoonaa euroa ja ylijäämä runsaat 2,3 miljoonaa euroa. Toimintakate on vuosien 2018–2019 tasolla, mikä osoittaa, että kustannusten kehitys on viime vuosien aikana pysähtynyt. Tämä johtuu pitkälti Balans 2020 -ohjelman puitteissa tehdyistä toimista sekä sisäisistä määrätietoisista päätöksistä, kuten esimerkiksi siitä, että jokainen yli kuuden kuukauden mittainen rekrytointi on käsiteltävä rekrytointilukon puitteissa.

Sekä veroennuste että valtionosuusennuste ovat kehityksen vahvistamisen jälkeen parantuneet yhteensä runsaalla 2,5 miljoonalla eurolla.

Lautakunnat käsitelivät talousarvioesityksiä syyskuun lopussa ja lokakuun alussa. Elinkeinolautakunta päätti 75 000 euron lisäyksestä osaston ehdotukseen verrattuna. Henkilöstökustannusten 30 000 euron lisäys vähennettiin kunnanjohtajan esityksessä.

Valtuuston talousarvio ylittää talousarviokehityksen toimintakatteen runsaalla 1,1 miljoonalla eurolla. Vuosikate ylittää talousarviokehityksen lähes 1,7 miljoonalla eurolla, mikä johtuu parantuneista vero- ja valtionosuusennusteista. Valtuuston talousarvion ylijäämä on vajaat 1,7 miljoonaa euroa parempi kuin kehyksessä. Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä on investointeja 2,92 miljoonan euron edestä.

Kuntalain 110 §:ssä säädetään, että talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Syksyn 2021 laaditaan uusi kuntastrategia, joten tulevalle taloussuunnitelmakaudelle ei vielä ole määriteltyjä ja hyväksytyjä tavoitteita.

Kunnan vuoden 2020 taseessa on kertynyttä ylijäämää vajaat 14 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 talousarvio on runsaat 224 000 euroa ylijäämäinen. Verokehitys on ollut myönteistä vuonna 2021, joten vuoden 2021 tuloksen ennustetaan olevan budjetoitua parempi, mikä kasvattaa kertynyttä ylijäämää entisestään.

Vuoden 2022 talousarvio kasvattaa ylijäämää runsaalla kahdella miljoonalla eurolla. Kertynyttä ylijäämää arvioidaan olevan vuoden 2022 lopussa olevan noin 15,5–16 miljoonaa euroa ja taloussuunnitelmakauden lopussa yli 20 miljoonaa euroa.

Mahdollisia vuoden 2021 loppupuolella tehtäviä talousarviomuutoksia ei ole huomioitu tässä talousarvioesityksessä.

TULOSLASKELMA TALOUSARVIO 2022	Sisäiset erät	Ulkoiset erät	TA 2022 yhteensä
Myyntituotot	3 774 352	2 501 065	6 275 417
Maksutuotot	0	2 708 601	2 708 601
Tuet ja avustukset	0	543 875	543 875
Vuokratuotot	4 974 258	694 748	5 669 006
Muut toimintatuotot	460 147	258 501	718 648
Toimintatuotot	9 208 757	6 706 790	15 915 547
Henkilöstökulut	0	24 426 294	24 426 294
Palvelujen ostot	3 891 899	19 825 650	23 717 549
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	43 471	3 455 032	3 498 503
Avustukset	0	1 637 611	1 637 611
Vuokratuotot	4 974 258	884 901	5 859 159
Muut toimintakulut	299 129	74 208	373 337
Toimintakulut	9 208 757	50 303 696	59 512 453
TOIMINTAKATE	0	-43 596 906	-43 596 906
Verotulot		24 608 000	24 608 000
Valtionosuudet		24 771 236	24 771 236
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	22 000	22 000
Korkokulut	0	164 700	164 700
Muut rahoituskulut	0	7 300	7 300
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-150 000	-150 000
VUOSIKATE	0	5 632 330	5 632 330
Poistot ja arvonalentumiset		3 600 000	3 600 000
TILIKAUDEN TULOS	0	2 032 330	2 032 330
Poistoeron muutos		142 300	142 300
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	0	2 174 630	2 174 630

Sote-uudistus on huomioitu kattavasti koko kunnan osalta vuosina 2023 ja 2024 niiltä osin kuin mahdollisia organisaatiomuutoksia ja henkilöstöjärjestelyjä on ollut mahdollista arvioida. Vielä on suuri epävarmuus siitä, mihin tukipalveluihin hyvinvointialueeseen siirtyminen vaikuttaa ja kuinka mahdollinen siirto käytännössä tapahtuu.

Taloussuunnitelmakauden vero- ja valtionosuusennusteet perustuvat Verohallinnon, valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laatimiin ennusteisiin, jotka pohjautuvat kunnan aiemmin ilmoittamiin tietoihin. Tiedot ovat tällä välin muuttuneet, joten on odotettavissa, että veroja ja valtionosuuksia päivitetään.

Hyvinvointialueisiin siirryttäessä kunnan kunnallisverotuloista 12,39 prosenttia siirrettäisiin nykyisten tietojen mukaan hyvinvointialueelle. Kemiönsaaren kohdalla tämä tarkoittaa, että runsaat 62 prosenttia veroista menee hyvinvointialueelle ja vajaat 38 prosenttia jää kunnalle. Valtionosuuksien suuruus tulee perustumaan aiempien vuosien keskiarvoon, joten vuosien 2021 ja 2022 lopulliset toteutumat toimivat vuoden 2023 valtionosuuksien maksamisen perusteena. Hyvinvointialueisiin siirtymisen tulee olla koko maan tasolla kustannusneutraalia, joten rahoitusta hyvinvointialueiden ja kuntien välillä tullaan tasaamaan. Näin ollen, jos hyvinvointialueet tulevat arvioitua kalliimmaksi, kuntien tuloja alennetaan.

TULOSLASKELMA

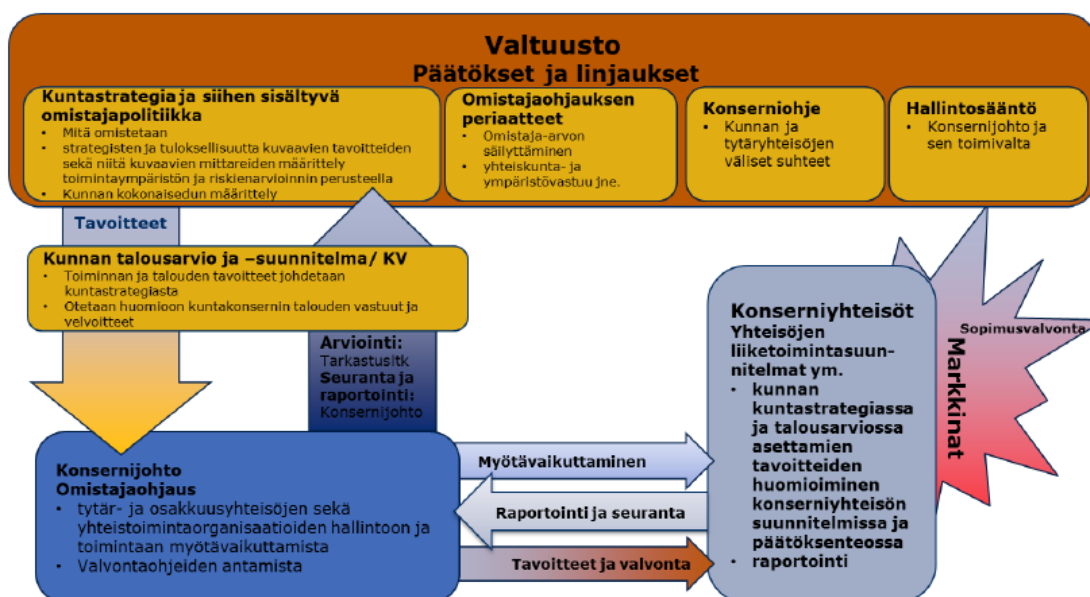
Ulkoinen / sisäinen	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	15 778 675	16 023 948	15 915 547	11 602 980	11 480 704
Valmistus omaan käyttöön	0				
Toimintakulut	-56 566 777	-59 039 571	-59 512 453	-26 285 118	-26 500 139
Toimintakate	-40 788 102	-43 015 623	-43 596 906	-14 682 138	-15 019 435
Verotulot	23 300 233	23 476 000	24 608 000	13 158 000	13 000 000
Valtionosuudet	24 342 401	23 303 722	24 771 236	9 066 000	8 977 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	3 625	0	0	8 000	8 500
Muut rahoitustuotot	45 465	23 000	22 000	25 006	28 012
Korkokulut	-156 156	-170 000	-164 700	-172 700	-173 200
Muut rahoituskulut	-6 104	-7 300	-7 300	-10 306	-13 312
Vuosikate	6 741 362	3 609 799	5 632 330	7 391 862	6 807 565
Poistot	-3 597 949	-3 527 700	-3 600 000	-3 455 000	-3 431 000
Arvonalentumiset	-1 737 536	0	0		
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	1 405 878	82 099	2 032 330	3 936 862	3 376 565
Tilinpäätössiirrot	196 325	142 300	142 300	142 300	142 300
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 602 203	224 399	2 174 630	4 079 162	3 518 865

4 KUNTAKONSERNI

4.1 Kuntakonsernin tavoitteet ja ohje

Konsernijohdon muodostaa kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohto johtaa Kemiönsaaren kunnan kuntakonsernia, vastaa siitä, että yhteisöjen valvonta on kunnossa, antaa tarvittaessa yksityiskohtaisia ohjeita konserniohjeen lisäksi tai siirtää ohjeidenantovaltuuden, valitsee kunnan edustajat kunnan kokonaan tai osittain omistamien yhtiöiden yhtiökokouksiin (yhtiöiden, joista kunta omistaa 50 % tai vähemmän), antaa lausunnon yhteisöjen talousarvioista ja taloussuunnitelmista sekä muista tulevaisuutta koskevista suunnitelmista, antaa kuntalain 23 §:n mukaisesti ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, tiedottaa valtuustolle toimintakertomuksen yhteydessä yhteisöjen toiminnasta sekä seuraa yhteisöjen toimintaa ja antaa tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Kunnanjohtajan tehtävänä on vastata kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurata konsernijohtamisen toteutumista sekä ilmoittaa kunnanhallitukselle havaitsemistaan epäkohdista.

Kuntaliitto, Kunnan konserniohje 2017

Konserniohje uudistettiin vuonna 2017, ja ohjeeseen liitettiin hyvän hallinto- ja johtamistavan ohje sekä omistajapolitiittiset linjaukset. Samalla uudistettiin tytäryhtiöiden ja emokunnan välisiä työskentelytapoja ja raportointia, niin että controllerin työtehtäviin sisällytettiin myös konserni.

Kuntaliitto, Kunnan konserniohje 2017, konsernin vuosikello

Yleiset konsernitavoitteet

1. Tytäryhteisöjen toiminnan on tuettava kunnan strategian toteutumista.
2. Kunnan konserniohjeet otetaan kaikilta osin huomioon tytäryhteisöjen toiminnassa ja kunnan toteuttamassa yhtiöiden ohjauksessa.
3. Konserniyhdistöt ja kuntayhtymät toimivat taloudellisesti itsensä kannattavasti ja niiden tulee Kemiönsaaren kunnan tavoin tehostaa toimintaansa jatkuvasti.
4. Kemiönsaaren kunta määrittelee ammattimaisuuden ja alan osaamisen nimittäessään edustajiaan tytäryhtiöihin. Valittavien tulee mahdollisimman hyvin täyttää edellytetyt kriteerit.

Taloussuunnitelmakauden 2022–2024 tavoitteet

- Kunta myy osakehuoneistot, joissa ei ole vuokralaisia, sekä niiden liikehuoneistojen osakkeet, joissa kunnalla ei ole omaa toimintaa.
- Konsernin velkataakkaa on pienennettävä, ja tytäryhteisöt pyrkivät minimoimaan lainarahoituksen.
- Konserniohjeen ja omistajapoliittisten linjausten päivittäminen ja niiden entistä vahvempi toteutus yhteisöissä. Yhteisöjen hallituksille annetaan koulutusta hallintoasioissa, toimintatavoissa ja yhtiöoikeudellisissa asioissa.
- Yhteisöjen kanssa aletaan pitää vuosittaisia kehittämis- ja ajankohtaiskeskusteluita. Tavoitteena on vahvistaa yhteisöjen ja emokunnan välistä viestintää ja pitkäjänteistä suunnittelua sekä parantaa tiedonvaihdon ja tavoitteiden asettamisen järjestelmällisyyttä. Näiden järjestelmällisten keskustelujen pohjalta talousarviokirjaan muotoillaan yksilöidymmät yhtiökohtaiset tavoitteet vuoden 2023 talousarviosta lähtien.

Kimitoön • Kemiönsaari

Talousarvio 2022, tytäryhteisöt

	Tytäryhteisöt yhteensä	Emokunta	TA 2022
Toiminnan tuotot	2 638 570	15 915 547	18 554 117
Toiminnan menot	-1 856 736	-59 502 453	-61 359 189
Toimintakate	781 834	-43 586 906	-42 805 072
Verotulot		24 608 000	24 608 000
Valtionosuudet		24 771 236	24 771 236
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotulot	175	0	175
Muut rahoitustulot	87 889	22 000	109 889
Korkokulut	77 643	-164 700	-87 057
Muut rahoituskulut	-28	-7 300	-7 328
Toimintakate	947 513	5 642 330	6 589 843
Poistot ja alenemiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-317 464	-3 600 000	-3 917 464
Räkenskapsperiodens över- och underparivärden			
Nedskrivningar		0	
Satunnaiset erät			
Tilikauden tulos			
Tilinpäätöslaskelmat		142 300	142 300
Latenta skatter			
Minoritetsandelar			
Inkomstskatter			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	630 049	2 184 630	2 814 679

Kiinteistö Oy Kimitobacken	100,0 %	<u>konsernin</u> osuus 81,8 %
		81,8%
Tilikauden voitto/tappio	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	2 286 857,09	1 870 649,10
Oma pääoma	126 462,50	103 446,33
Vieras pääoma	1 732 967,21	1 417 567,18
Tasevarat	2 417 997,24	1 977 921,74

Kiinteistö Oy Malminselkä - Kimitobackenin tytäryhtiö	100 %	<u>konsernin osuus</u> 75 %
		75,00 %
Tilikauden voitto/tappio	-10,57	-7,93
Aineelliset hyödykkeet	1 006 500,33	754 875,25
Oma pääoma	49 011,11	36 758,33
Vieras pääoma	842 108,08	631 581,06
Tasevarat	1 007 086,60	755 314,95

Kiinteistö Oy Landsbygdsladet	100 %	<u>konsernin</u> osuus 75,32 %
		75,32 %
Tilikauden voitto/tappio	1 818,71	1 369,85
Aineelliset hyödykkeet	3 489 414,40	2 628 226,93
Oma pääoma	3 480 905,87	2 621 818,30
Vieras pääoma	195 298,75	147 099,02
Tasevarat	3 780 095,77	2 847 168,13

Kemiönsaaren Lämpö Oy	100 %	<u>konsernin</u> osuus 100 %
		100,00 %
Tilikauden voitto/tappio	95 583,63	95 583,63
Aineelliset hyödykkeet	3 253 728,13	3 253 728,13
Oma pääoma	1 451 496,32	1 451 496,32
Vieras pääoma	2 980 582,79	2 980 582,79
Tasevarat	4 432 079,11	4 432 079,11

Dalsbostäder Ab	100 %	<u>konsernin</u> osuus 100 %
		100,00 %
Tilikauden voitto/tappio	1,14	1,14
Aineelliset hyödykkeet	1 015 750,99	1 015 750,99
Oma pääoma	648 004,35	648 004,35
Vieras pääoma	311 877,22	311 877,22
Tasevarat	1 036 993,57	1 036 993,57

Dragsfjärds Industri Ab	100 %	<u>konsernin</u> osuus 100 %
		100,00 %
Tilikauden voitto/tappio	2 129,78	2 129,78
Aineelliset hyödykkeet	324 234,67	324 234,67
Oma pääoma	262 961,75	262 961,75
Vieras pääoma	145 448,92	145 448,92
Tasevarat	408 410,67	408 410,67

5 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVA LUONNE JA SEURANTA

5.1 Talousarvion ja talousarvioperusteiden sitovuus

Valtuusto päättää siitä, miten talousarvio perusteineen sitoo kunnanhallitusta ja muita kunnan elimiä. Talousarvio koostuu toiminta-alueen määrärahoista, rahoitustuloista ja toimintatavoitteista, talousarvion yleisistä perusteista, tunnusluvuista ja tuloslaskennasta. Kuntalain mukaan toimintatavoitteet ovat kunnanvaltuustoa sitovia.

Tulosyksiköt veloitetaan hankkimaan talousarvioon merkityt tulot. Mahdolliset poikkeamat tulee selvittää viimeistään tilinpäätöksen yhteydessä tai tarvittaessa talousarviomuutoksen kautta, mikäli poikkeamat ovat huomattavia. Yksiköt voivat ilman erillistä päätöstä luopua tarpeettomasta irtaimesta. Myyntitulot voidaan käyttää yksikön menojen kattamiseen.

Investointiosan määrärahat on sidottu projekteittain valtuustoon.

Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Talousarvion yleiset perusteet ovat tietoa, jonka ei katsota olevan sitova osa talousarviota. Vastuualueiden tulee seurata perusteissa ja niihin kirjatuihin pääpainopistealueissa esitettyjä toimintalinjoja. Talousarviossa on esitetty erilaisia tunnuslukuja, jotka eivät ole sitovia, mutta suuntaa antavia.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet ja tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan. Käyttötalousosan talousarvio hyväksytään palvelualueittain.

Kemiönsaaren kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

Hallinto	Kehitys	Sivistys	Peruspalvelu	Ympäristö ja tekniikka
Hallinto Henkilöstö Talous IKT		Hallinto Lasten päivähoito Opetus Aikuisopisto Kirjasto Kulttuuri ja vapaa-aika	Hallinto Sosiaali Vanhustenhuolto Terveystieteidenhuolto Erikoissairaanhoito	Hallinto Valvonta Kiinteistö ja yhdyskuntatekniikka Kaavoitus Kemiönsaaren Vesi

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään määrärahat ja tuloarviot koko kunnan tasolla budjetoitaville erille. Valtuustoon nähden sitovia eräiä ovat myös verotulot (kunnan tulovero, kiinteistövero, osuus yhteisöveron tuotosta), valtionosuudet, korkotuotot, muut rahoitustuotot, korkokulut, muut rahoituskulut, suunnitelman mukaiset poistot sekä satunnaiset erät.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa esitetään varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Sitovia eriä ovat antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, pitkäaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset, lyhytaikaisten lainojen muutos sekä oman pääoman muutokset.

Investointiosa

Investointiosassa varataan määrärahat ja esitetään tuloarviot investointihankkeille, joiden kulut kirjanpidossa aktivoidaan tasetileille. Investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia projekteittain.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden seuranta ja raportointi

Syksyllä 2020 otettiin käyttöön uusi raportointitapa, kun osavuosisikatsaus otettiin käyttöön. Kunnanhallitus ja valtuusto saavat neljästi vuodessa tiedokseen osavuosisikatsauksen, per 30.3., 30.6., 30.9. ja 31.12., jolloin osavuosisikatsaus on varovainen tilinpäätösennuste.

Mikäli on ilmeistä, ettei talousarviossa hyväksyttyä toiminnallista tai taloudellista tavoitetta saavuteta, lautakuntien on ilmoitettava asiasta heti kunnanhallitukselle ja esitettävä poikkeaman syy ja annettava selvitys, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty tai ryhdytään tavoitteen saavuttamiseksi. Taloudellisiin tavoitteisiin sisältyy myös se, ettei sitovaa määrärahaa ylitetä tai sitovaa tuloarviota aliteta.

Raportoinnista ulospäin ja lautakunnan sisäisestä raportoinnista vastaa tilivelvollinen viranhaltija. Tilivelvollisten on luotava sellainen seuranta- ja raportointijärjestelmä, jolla he voivat varmistaa, että toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Raportoinnin lautakuntiin tulee tapahtua vähintään kahdesti vuodessa.

5.2 Määrärahat sitovuustasoin

Määrärahat sitovuustasoin

	SITOVUUS	MÄÄRÄRAHAT	TULOARVIOT	TOIMINTAKATE
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Hallinto-osasto	N	2 142 571	544 332	-1 598 239
Kehitysosasto	N	1 089 383	115 620	-973 763
Sivistysosasto	N	15 230 207	697 668	-14 532 539
Peruspalveluosasto	N	31 708 263	3 407 946	-28 300 317
Ympäristö ja tekniikka	N	9 342 029	11 149 981	1 807 952
Josta myyntivoitot	B		110 000	
Josta myyntitappiot	B			
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B		24 608 000	
Valtionosuudet	B		24 771 236	
Korkotulot	B		0	
Muut rahoitustulot	B		22 000	
Korkomenot	B	164 700		
Muut rahoitusmenot	B	7 300		
INVESTOINTIOSA				
Hallinto-osasto	B	107 500		
Kehitysosasto	B	145 000	67 500	
Sivistysosasto	B	250 000	0	
Peruspalveluosasto	B	216 000		
Ympäristö ja tekniikka	B	2 199 500	45 000	
Josta YjT hallinto	B	415 000	45 000	
Josta kiinteistöt	B	975 000		
Josta yhdyskuntatekniikka	B	597 500		
Josta vesiliikelaitos	B	212 000		
RAHOITUSOSA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset kunnalta		260 515		
Antolainasaamisten vähennykset			378 750	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset kunnalta			260 515	
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset muilta			0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalta		378 750		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset muilta		1 594 216		
Vaikutus maksuvalmiuteen				
YHTEENSÄ		64 835 934	66 068 548	

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

6 TULOSLASKELMA

ULKOINEN TULOSLASKELMA
Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

	2019 Tilinpäätös	2020 Tilinpäätös	2021 Talousarvio	2022 Talousarvio
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 079 796	3 016 488	2 804 795	2 501 065
Maksutuotot	2 589 382	2 337 184	2 428 890	2 708 601
Tuet ja avustukset	608 977	628 014	535 073	543 875
Vuokratuotot	729 213	693 969	654 185	694 748
Muut toimintatuotot	200 657	250 946	193 888	258 501
TOIMINTATUOTOT	7 208 025	6 926 601	6 616 831	6 706 790
Valmistus omaan käyttöön	3 440	0		
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	18 905 176	18 332 822	19 062 412	19 464 333
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	4 444 482	4 061 795	4 164 622	4 216 662
Muut henkilöstösivukulut	626 561	676 710	780 894	745 299
Henkilöstösivukulut	5 071 043	4 738 505	4 945 516	4 961 961
Henkilöstökulut	23 976 219	23 071 328	24 007 928	24 426 294
Palvelujen ostot	20 394 474	18 385 392	19 291 124	19 825 650
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 419 159	3 416 744	3 300 235	3 455 032
Avustukset	1 682 614	1 824 634	1 444 700	1 637 611
Vuokratulut	621 094	934 753	886 359	884 901
Muut toimintakulut	142 334	94 104	702 108	74 208
TOIMINTAKULUT	50 235 895	47 726 956	49 632 454	50 303 696
TOIMINTAKATE	-43 024 429	-40 800 355	-43 015 623	-43 596 906
VEROTULOT				
Kunnallisvero	18 239 438	18 994 125	18 655 000	20 020 000
Yhteisövero	1 064 077	1 236 602	1 475 000	1 263 000
Kiinteistövero	3 353 853	3 069 506	3 346 000	3 325 000
VEROTULOT	22 657 369	23 300 233	23 476 000	24 608 000
VALTIONOSUUDET	21 601 472	24 342 401	23 303 722	24 771 236
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Korkotuotot	595	3 625	0	
Muut rahoitustuotot	38 832	45 465	23 000	22 000
Korkokulut	173 188	156 156	170 000	164 700
Muut rahoituskulut	7 050	6 104	7 300	7 300
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-140 812	-113 170	-154 300	-150 000
VUOSIKATE	1 093 600	6 729 109	3 609 799	5 632 330
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	3 672 435	5 335 485	3 527 700	3 600 000
TILIKAUDEN TULOS	-2 578 835	1 393 625	82 099	2 032 330
POISTOERON LISÄYS(-) / VAHENNYS(+)	143 113	196 325	142 300	142 300
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 435 723	1 589 950	224 399	2 174 630
TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT				
Toimintatulot / Toimintamenot, %	14,3 %	14,5 %	13,3 %	13,3 %
Vuosikate / Poistot, %	29,8 %	126,12 %	97,1 %	156,5 %
Vuosikate, euroa/asukas	165 €	1 018 €	551 €	848 €
Kertynyt yli-/alijäämä	12 151 979	13 741 929	10 686 415	16 140 958
Asukasmäärä vuoden lopussa	6 644	6 608	6 552	6 640

Kimitoön • Kemiönsaari

Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelman yhteydessä on esitetty tuloslaskelman tunnusluvut vuoden 2020 tilinpäätöksen osalta, talousarviovuodelle 2021, talousarviovuodelle 2022 sekä taloussuunnitelmakaudelle 2022–2024.

- Toimintatuotot / Toimintakulut %
= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituloilla. Vuonna 2021 verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan 83 % toimintakuluista.

- Vuosikate / Poistot %
= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Tunnusluku kertoo tulorahoituksen määrän, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on poistoja alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, kunnan tulorahoitus on heikko.

- Vuosikate, € / asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

- Kertynyt ylijäämä, € / asukas
= $(\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasluku}$

6.1 Tuloslaskelman analysointi

TULOSLASKELMA

Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

	2020	2021	2022	2023	2024
Ulkoinen / sisäinen	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Taloussuun.	Taloussuun.
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	6 736 960	6 630 278	6 275 417	4 860 665	4 737 765
Maksutuotot	2 337 534	2 428 890	2 708 601	586 000	586 000
Tuet ja avustukset	628 014	535 073	543 875	266 545	266 545
Vuokratuotot	5 558 196	5 744 460	5 669 006	5 284 506	5 284 506
Muut toimintatuotot	517 971	685 247	718 648	605 264	605 888
TOIMINTATUOTOT	15 778 675	16 023 948	15 915 547	11 602 980	11 480 704
Valmistus omaan käyttöön	0				
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	23 071 328	23 973 414	24 426 294	11 998 268	12 154 669
Palvelujen ostot	22 205 704	23 276 239	23 717 549	6 894 076	6 952 696
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 460 192	3 347 252	3 498 503	2 358 937	2 358 937
Avustukset	1 824 634	1 444 700	1 637 611	909 271	909 271
Vuokratulut	5 798 980	5 976 634	5 859 159	3 822 769	3 822 769
Muut toimintakulut	205 939	1 021 332	373 337	301 797	301 797
TOIMINTAKULUT	56 566 777	59 039 571	59 512 453	26 285 118	26 500 139
TOIMINTAKATE	-40 788 102	-43 015 623	-43 596 906	-14 682 138	-15 019 435
VEROTULOT					
Kunnallisvero	18 994 125	18 655 000	20 020 000	8 903 000	8 758 000
Yhteisövero	1 236 602	1 475 000	1 263 000	930 000	917 000
Kiinteistövero	3 069 506	3 346 000	3 325 000	3 325 000	3 325 000
VEROTULOT	23 300 233	23 476 000	24 608 000	13 158 000	13 000 000
VALTIONOSUUDET	24 342 401	23 303 722	24 771 236	9 066 000	8 977 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Korkotuotot	3 625	0	0	8 000	8 500
Muut rahoitustuotot	45 465	23 000	22 000	25 006	28 012
Korkokulut	156 156	170 000	164 700	172 700	173 200
Muut rahoituskulut	6 104	7 300	7 300	10 306	13 312
RAHOITUSTUOTOT JA -KUL	-113 170	-154 300	-150 000	-150 000	-150 000
VUOSIKATE	6 741 362	3 609 799	5 632 330	7 391 862	6 807 565
POISTOT	3 597 949	3 527 700	3 600 000	3 455 000	3 431 000
ARVONALENTUMISET			0		
TILIKAUDEN TULOS	1 405 878	82 099	2 032 330	3 936 862	3 376 565
POISTOERON LISÄYS(-) / VÄHEN	196 325	142 300	142 300	142 300	142 300
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMA	1 602 203	224 399	2 174 630	4 079 162	3 518 865

Kimitoön • Kemiönsaari

Tuloslaskelmassa osoitetaan kuinka toimintatuotot riittävät palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- Toimintakate osoittaa kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulorahoituksen riittävyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

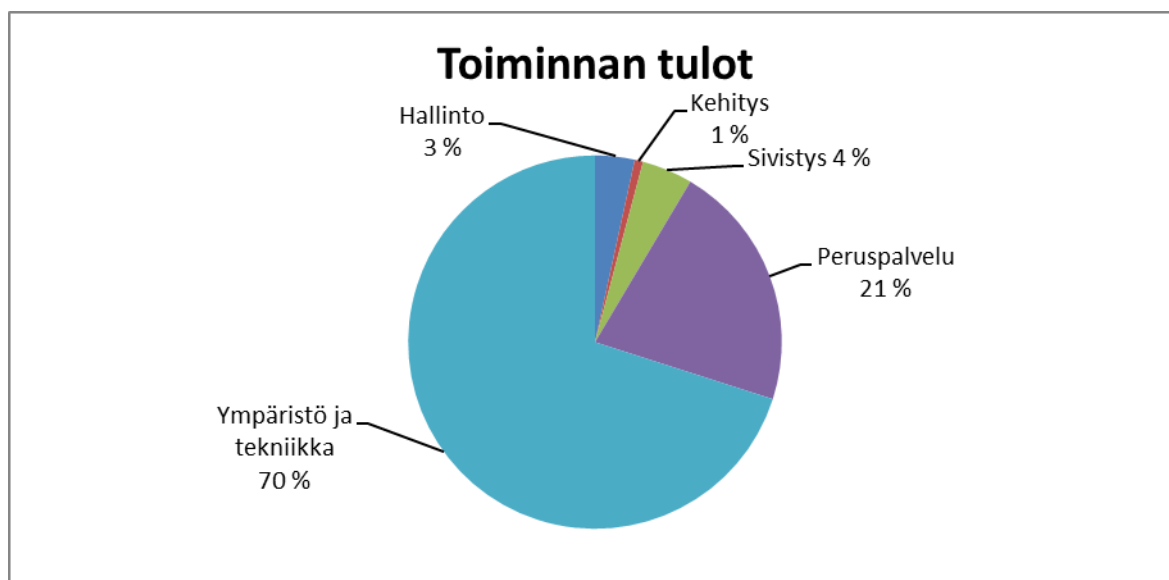
Toimintatuotot

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Toimintatuotot	15 778 675	16 023 948	15 915 547	11 602 980	11 480 704	-0,7 %

Toiminnantuotot ovat vuonna 2022 15,92 miljoonaa euroa, joka on 108 000 euroa vähemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Toiminnantuotot vähentyvät 0,7 prosenttia verrattuna vuoden 2021 talousarvioon. Tänä talousarviovuonna 2021 toimintatuottojen ennustetaan kertyvän talousarvion mukaisesti. Vuosina 2023–2024 toimintatuottoja on vähennetty sen mukaan kuin uudistus vaikuttaa.

Toimintatuotoista myyntituottojen arvioidaan vähenevän 354 000 eurolla ja maksutuottojen kasvavan noin 280 000 eurolla. Tukien ja avustuksien ja muiden toimintatuottojen ennustetaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2021. Vuokratuotot vähenevät 75 000 eurolla.

Toimintatuottojen muutos kululajeittain: myyntituotot –5,4 %, maksutuotot 10,4 %, tuet ja avustukset 1,7 %, vuokratuotot –1,4 % sekä muut toimintatuotot 4,7 %. Myyntituottojen osuus kaikista toimintatuotoista on 39,4 %, maksutuottojen 17,0 %, tukien ja avustusten 3,4 %, vuokratuottojen 35,6 % ja muiden toimintatuottojen 4,5 %.

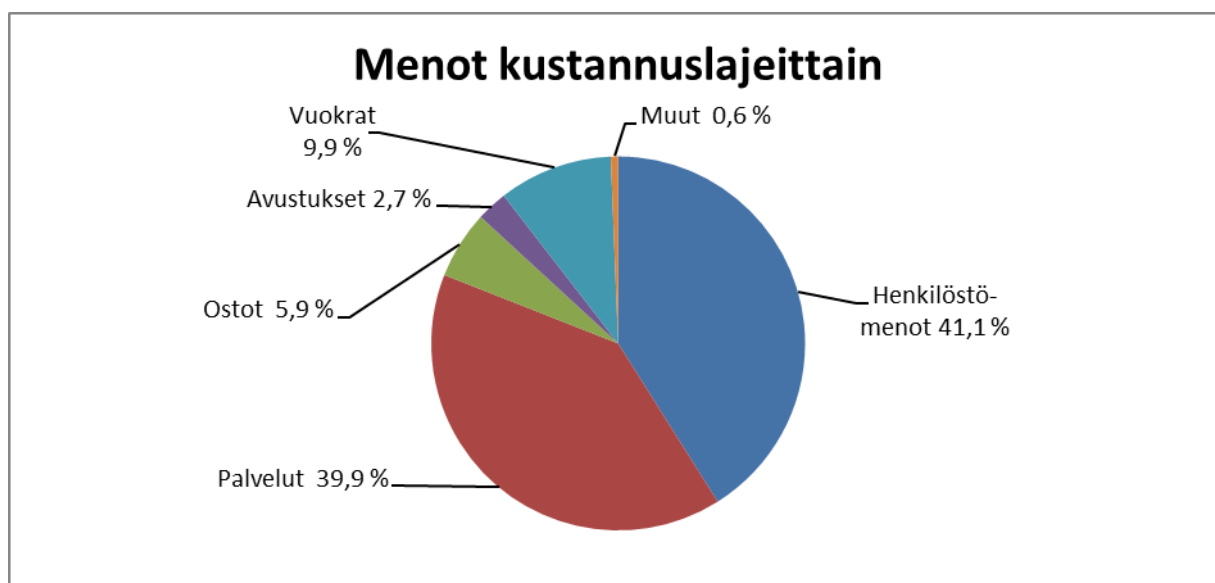

Toimintakulut

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Toimintakulut	56 566 777	59 039 571	59 512 453	26 285 118	26 500 139	0,8 %

Toimintakulut vuonna 2022 ovat 59,5 miljoonaa euroa, mikä on melkein 463 000 euroa enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Toimintakuluista henkilöstökuluja, palvelujen ostoja ja tukia ja avustuksia tarkastellaan myöhemmin tarkemmin.

Toimintakulujen muutos kululajeittain: henkilöstökulut 1,7 %, palvelujen ostot 1,7 %, aineet ja tarvikkeet 4 %, tuet ja avustukset 9,1 %, vuokratulut -2,0 % sekä muut toimintakulut -63 %. Henkilöstökulujen osuus kaikista toimintakuluista on 41 %, palvelujen ostojen 39,9 %, aineiden ja tarvikkeiden 5,8 %, tukien ja avustusten 2,6 %, vuokramenojen 9,8 % ja muiden toimintakulujen 0,6 %.

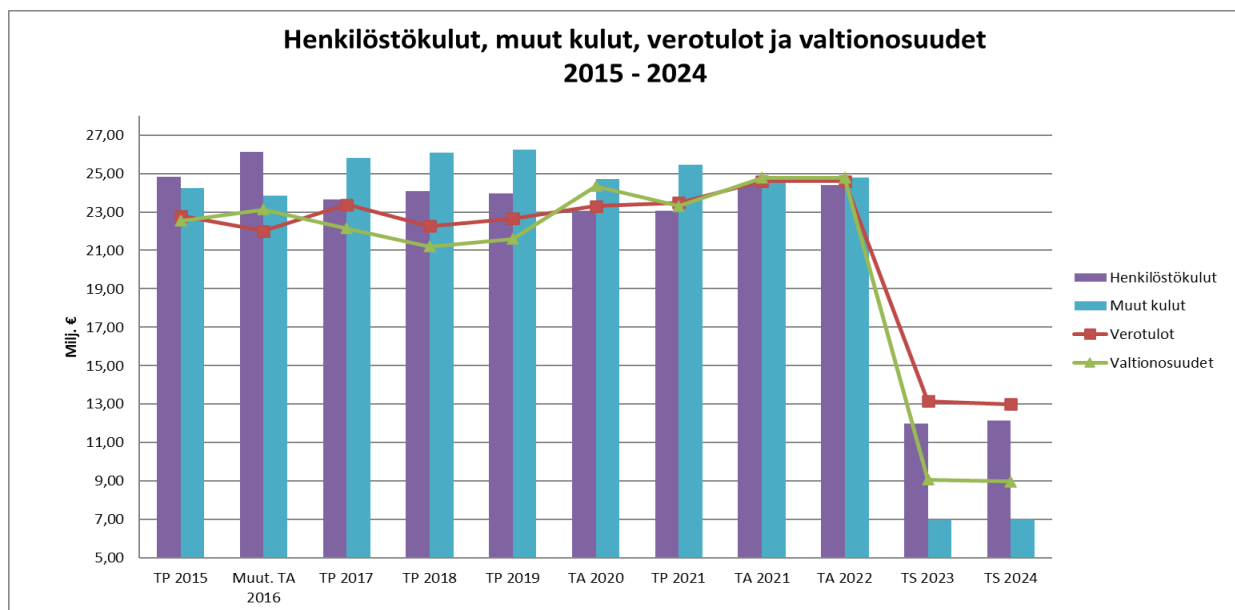
Henkilöstökulut

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Palkat ja palkkiot	18 332 822	19 027 898	19 464 333	9 623 794	9 751 970	2,3 %
Eläkekulut	4 061 795	4 164 622	4 216 662	2 010 691	2 034 576	1,2 %
Muut henkilöstösivukulut	676 710	780 894	745 299	363 783	368 123	-4,6 %
Henkilöstökulut	23 071 327	23 973 414	24 426 294	11 998 268	12 154 669	1,9 %

Kunnan henkilökuluksi vuonna 2022 arvioidaan 24,43 miljoonaa euroa. Summa on reilut 450 000 euroa eli 1,9 prosenttia suurempi kuin vuonna 2021 ja 1,35 miljoonaa euroa isompi kuin vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

Palkkojen sivukulut laskevat 3,4 prosentilla vuoteen 2021 verrattuna.

Palvelujen ostot

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Asiakaspalvelujen ostot	12 247 240	13 036 926	12 691 588	257 912	261 781	-2,6 %
Muiden palvelujen ostot	9 958 464	10 204 799	11 025 961	6 636 164	6 690 915	8,0 %
Palvelujen ostot	22 205 704	23 241 725	23 717 549	6 994 076	6 952 696	2,0 %

Palvelujen ostoon on talousarviossa varattu 23,72 miljoonaa euroa. Summa on melkein 470 000 euroa eli 2,0 prosenttia isompi kuin vuonna 2021.

Tuet ja avustukset

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Avustukset kotitalouksille	1 164 841	954 750	1 091 661	410 321	410 321	14,3 %
Avustukset yhteisöille	659 793	489 950	545 950	498 950	498 950	11,4 %
Avustukset	1 824 634	1 444 700	1 637 611	909 271	909 271	13,4 %

Tukiin ja avustuksiin on varattu 1,64 miljoonaa euroa, mikä on melkein 193 000 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Tuet ja avustukset sisältävät kotitalouksille ja yhteisöille maksettavia tukia ja avustuksia.

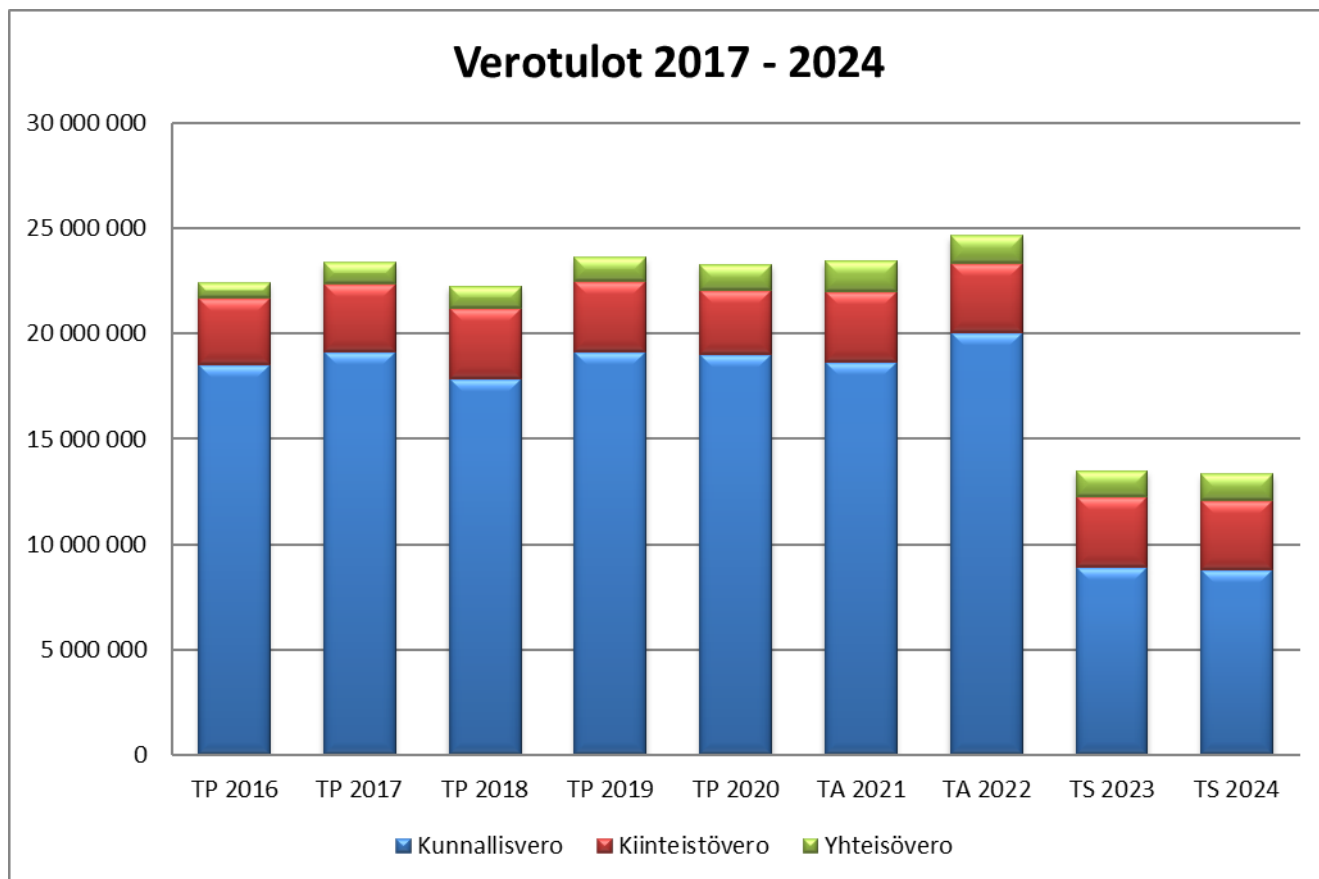
Verotulot

Kunnan verotulot jakautuvat kunnallisveroon, yhteisöveroon ja kiinteistöveroon. Vuonna 2022 kunnallisveron osuus on 81 prosenttia, yhteisöveron osuus 5 prosenttia ja kiinteistöveron osuus 14 prosenttia. Vuodesta 2023 lähtien kunnallisveron osuudeksi arvioidaan vajaat 68 prosenttia, yhteisöveron osuudeksi 7 prosenttia ja kiinteistöveron osuudeksi 25 prosenttia. Kiinteistöveron vaikutus kasvaa näin ollen hyvinvointialueisiin siirryttäessä.

Kuntaliiton 28.9.2021 julkaiseman veroennusteen mukaan vuonna 2022 kertyy 1,3 miljoonaa euroa enemmän talousarviokehyykseen verrattuna ja 1,1 miljoonaa euroa enemmän vuoden 2021 talousarvioon verrattuna. Ennusteen mukaan kunnallisveroa kertyy 20 miljoonaa euroa, yhteisöveroa 1,26 miljoonaa euroa ja kiinteistöveroa 3,32 miljoonaa euroa.

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Kunnan tulovero	18 994 125	18 655 000	20 020 000	8 903 000	8 758 000	7,3 %
Yhteisövero	1 236 602	1 475 000	1 263 000	930 000	917 000	-14,4 %
Kiinteistövero	3 069 506	3 232 000	3 325 000	3 325 000	3 325 000	-0,6 %
Verotulot yhteensä	23 300 233	23 476 000	24 608 000	13 158 000	13 000 000	4,8 %

Kunnan tuloista 38 % on verotuloja, 38 % valtionosuuksia ja 24 % toiminta- ja rahoitustuottoja. Kunnanjohtajan talousarvioesitys perustuu siihen, että vuoden 2022 veroprosentit pysyvät samalla tasolla kuin vuonna 2021.

	2020	2021	2022
Tulovero	19,75	19,75	19,75
Kiinteistövero			0
yleinen kiinteistövero	1,10	1,10	1,1
vakituinen asunto	0,41	0,41	0,41
muut asuinrakennukset	1,10	1,10	1,1
voimalaitos		3,1	3,1

Valtionosuudet

Kuntaliiton laskelmien mukaan Kemiönsaaren kunta saa 24,77 miljoonaa euroa valtionosuuksia vuonna 2022.

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Valtionosuudet	24 342 401	23 303 722	24 771 236	9 066 000	8 977 000	6,3 %

Valtionosuudet kasvavat yhteensä 6,3 prosentilla vuodelle 2022. Valtionosuuksia korottavat muun muassa 2,2 prosentin indeksikorotus, kustannustenjaon tarkistus, verotulomenetysten kompensatioiden kasvu sekä tehtävämuutokset. Kokonaisuudessa valtionosuuksien arvioidaan kasvavan noin 500 miljoonaa euroa vuodelle 2022.

Kilpailukyky sopimuksen mukainen työajanpidennyksestä johtuva valtionosuusleikkaus on palautettu osaksi valtionosuuksien vähennyksiä. Vuoden 2021 valtionosuuksissa kilpailukyky sopimuksen mukainen leikkaus poistettiin väliaikaisesti osana koronatukimenettelyjä. Kilpailukyky sopimusleikkauksen palauttaminen pienentää kuntien valtionosuuksia 234 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 valtionosuudet eivät sisällä vuosista 2020 ja 2021 poiketen koronatukia.

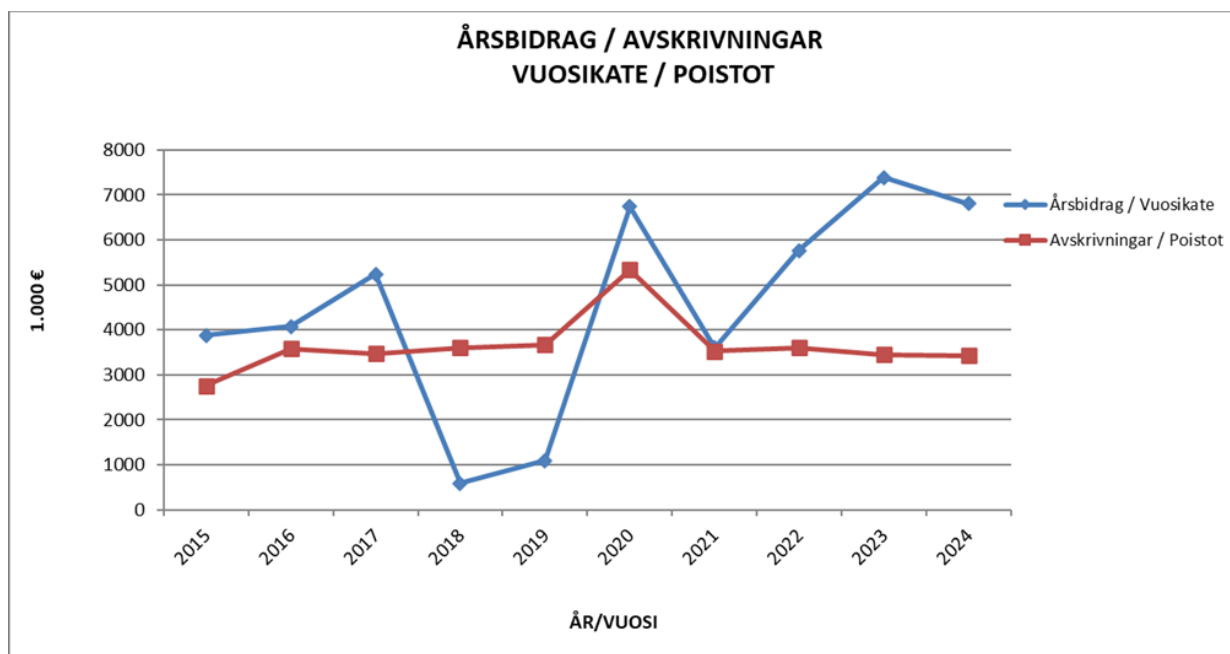
Tällä hetkellä arviona on, että kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmästä hyvinvointialueiden rahoitukseen siirtyvä määrä on noin 5,34 miljardia euroa vuodesta 2023 eteenpäin.

Kustannusten ja tulojen siirto on koko maan tasolla kustannusneutraali. Sen sijaan kuntakohtaisesti siirtyvät kustannukset ja tulot voivat poiketa merkittävästi toisistaan, mikä tekee tulevien valtionosuuksien ennakoimisen todella hankalaksi ja haastavaksi. Kuntakohtaisia eroja tullaan rajoittamaan valtionosuusjärjestelmään esitettävillä muutoksilla sekä tasauselementeillä. Valtionosuudet vuodesta 2023 ja siitä eteenpäin tulevat perustumaan kunnan vuosien 2021 ja 2022 taloudellisen toteutumaan.

Vuosikate

Vuoden 2022 talousarviossa vuosikate on 5,63 miljoonaa euroa. Vuosikate vahvistuu 2,0 miljoonalla eurolla vuodesta 2021. Vuosikate kattaa 156 prosenttia poistoista.

Taloussuunnitelmakaudella 2023–2024 vuosikatteen arvioidaan nousevan lähes 1,0 miljoonalla eurolla.

Rahoitustuotot ja -menot

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Korkotuotot	3 625	0	0	8 000	8 500	0,0 %
Muut rahoitustuotot	45 465	23 000	22 000	25 006	28 012	-4,3 %
Korkokulut	156 156	170 000	164 700	172 700	173 200	-3,1 %
Muut rahoituskulut	6 104	7 300	7 300	10 306	13 312	0,0 %
Rahoitustuotot ja kulut	-113 170	-154 300	-150 000	-150 000	-150 000	-2,8 %

Korkokulut on arvioitu kunnan vieraan pääoman eli lainakannan mukaan sekä rahoitusmarkkinoiden korkoennusteet huomioon ottaen. Sairaanhoidopiiriin ja Kärkällä samkommun -kuntayhtymän peruspääoman korkotulot jäävät pois vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueisiin siirtymisen myötä.

Kunta on keväällä 2021 osana riskienhallintaa käynyt läpi lainasalkkunsu ja ottanut kantaa lainasalkun suojausasteeseen.

Poistot

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TA 21 - TA 22 muutos %
Poistot	3 597 949	3 527 700	3 600 000	3 455 000	3 431 000	2,0 %
Arvonalentumiset	1 737 536					100,0 %

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisen käyttöön aikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Poistot pysyvät edelleen erittäin korkealla tasolla viime vuosien suurten investointien vuoksi.

Vuonna 2022 poistot ovat 3,6 miljoonaa euroa, mikä on 70 000 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Vuodeksi 2022 on budjetoitu investointeja yhteensä 2,81 miljoonalla eurolla.

Vuodesta 2023 lähtien peruspalveluosaston irtaimisto siirtyy kokonaan hyvinvointialueelle, jolloin poistot vähenevät kunnan osalta.

Tilikauden tulos

Vuoden 2022 tilikauden ylijäämä on 2,17 miljoonaa euroa. Vuoteen 2021 verrattuna tulos paranee melkein 2,0 miljoonalla eurolla ja vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna 600 000 eurolla. Vuonna 2023 ylijäämän odotetaan olevan runsaat 4 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 3,5 miljoonaa euroa.

7 RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 741 362	3 609 799	5 632 330	7 391 862	6 807 565
Tulorahoituksen korjauserät	-87 020	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 666 759	-2 862 000	-2 918 000	-3 303 000	-2 572 500
Rahoitusosuudet investointeihin	430 268	35 000			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	210 205	155 000	155 000	155 000	155 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 628 057	827 799	2 826 830	4 133 862	4 280 065
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			0		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalta					
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset muilta	-1 921 958	-1 624 976	-1 594 216	-1 594 206	-1 480 912
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 500 000	630 000	0	0	0
Oman pääoman muutokset	142 379				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 101 621	0			
Rahoituksen rahavirta	-6 381 200	-994 976	-1 594 216	-1 594 206	-1 480 912
Vaikutus maksuvalmiuteen	-753 143	-167 177	1 232 614	2 539 656	2 799 152
Rahavarat 31.12.	1 960 281	2 569 289	3 025 718	5 565 374	8 364 526
Rahavarat 1.1.				3 025 718	5 565 374
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	5 628 057	-3 105 056	-278 226	3 855 636	8 135 701
Lainanhoitokate	3,31	2,11	3,30	4,28	4,22
Kassan riittävyys, pv	14	15	17	65	99

Rahoituslaskelman tunnusluvut

- Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää lainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

- Lainanhoitokate
= (Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, myymään kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

- Kassan riittävyys
- = $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

7.1 Rahoituslaskelman analysointi

RAHOITUSLASKELMA

Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien	2020	2021	2022	2023	2024
ULKKOINEN / SISÄINEN	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Taloussunn.	Taloussunn.
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 741 362	3 609 799	5 632 330	7 391 862	6 807 565
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-87 020	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Toiminnan rahavirta	6 654 342	3 499 799	5 522 330	7 281 862	6 697 565
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 666 759	-2 862 000	-2 918 000	-3 303 000	-2 572 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	430 268	35 000	67 500		0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	210 205	155 000	155 000	155 000	155 000
Investointien rahavirta	-1 026 285	-2 672 000	-2 695 500	-3 148 000	-2 417 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 628 057	827 799	2 826 830	4 133 862	4 280 065
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitokselle	-243 070		-260 515	-256 328	-155 988
Antolainasaamisten vähennykset	346 677	360 327	378 750	391 775	403 940
Antolainauksen muutokset	103 608	122 327	118 235	135 447	247 952
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	243 070		260 515	256 328	155 988
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-346 677	-360 327	-378 750	-391 775	-403 940
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 921 958	-1 624 976	-1 594 216	-1 594 206	-1 480 912
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 500 000		0	0	0
Lainakannan muutokset	-5 525 566	-1 117 303	-1 712 451	-1 729 653	-1 728 864
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 101 621				
Rahoituksen rahavirta	-6 381 200	-994 976	-1 594 216	-1 594 206	-1 480 912
Rahavarojen muutokset	-753 143	-167 177	1 232 614	2 539 656	2 799 152
Kassa	1 960 281	2 569 289	3 025 718	5 565 374	8 364 526
Lainakanta	16 002 746	17 407 770	12 783 554	11 189 348	9 708 436
Laina/asukas	2 422	2 657	1 925	1 685	1 462
Asukasluku	6 608	6 552	6 640	6 640	6 640
Kassan riittävyys, päivät	14	15	17	65	99

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Tulorahoitus saadaan vähentämällä vuosikatteesta tulorahoituksen korjauserät ja satunnaiset tuotot.

Investointien rahavirta

Investointien rahavirta saadaan vähentämällä investointimenoista pysyvien vastaavien luovutusvoitot sekä investointikohteisiin myönnettyt rahoitusosuudet. Investointien rahavirta tarkoittaa sitä, kuinka paljon kunta rahoittaa investointeja nettomääräisesti.

Tulevina vuosina investoinnit pyritään pitämään maltillisina.

Bruttoinvestoinnit vuonna 2022 ovat 2,91 miljoonaa euroa. Summaan sisältyvät mm. jatkoinvestoinnit Kemiön koulukeskukseen, asemakaavateitä sekä atk-ohjelmia ja hankintoja.

Investoinnit esitellään tarkemmin luvussa 9.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta on 2,83 miljoonaa euroa positiivinen. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä vastaava tunnusluku oli 5,63 miljoonaa euroa.

Jos toiminnan ja investointien rahavirta on positiivinen tarkoittaa se, että tulorahoituksella pystytään rahoittamaan investointeja ja/tai lyhentämään lainoja.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Lainamäärä

Vuodelle 2022 ei budjetoida pitkäaikaisia ulkoisia lainoja. Kunta on käyttänyt lyhyen aikavälin rahoitusta viime vuosina korjatakseen likvideettään samalla kun suuria investointeja on jäänyt tekemättä.

Koko taloussuunnitelmakaudelle ei budjetoida lainkaan pitkäaikaisia ulkoisia lainoja. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset vuonna 2022 ovat 1,6 miljoonaa euroa. Lainojen nettomääräinen vähennys vuonna 2022 on 1,6 miljoonaa euroa.

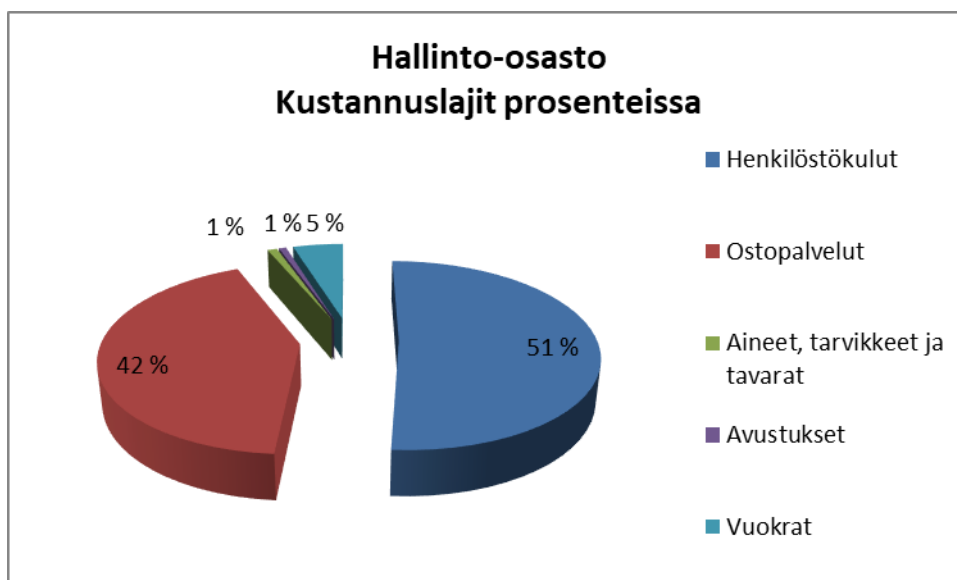
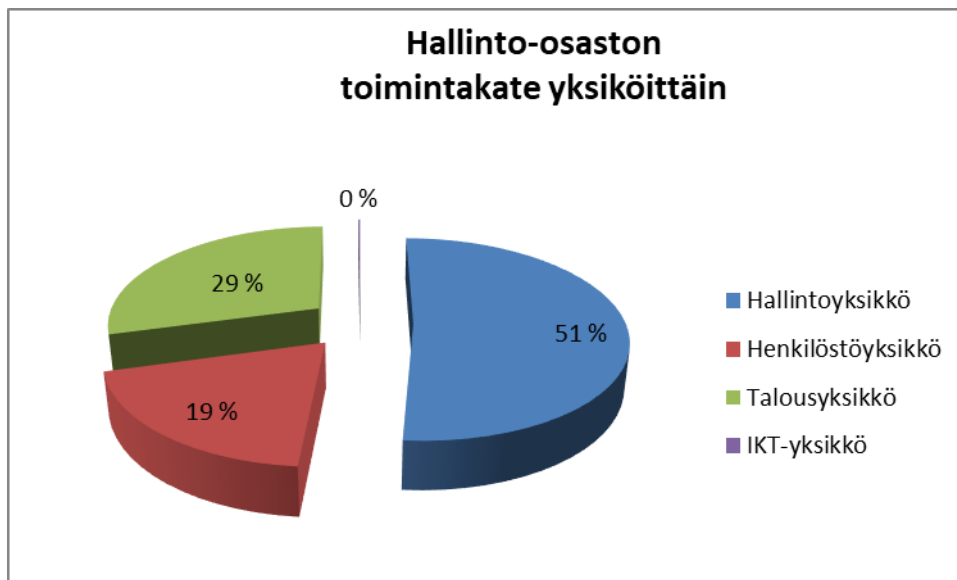
Vuoden 2022 lopussa lainakannan odotetaan olevan 12,78 miljoonaa euroa tai 1 925 euroa/asukas. Taloussuunnitelmakauden lopussa vuonna 2024 lainakannan odotetaan laskeneen 9,7 miljoonaa euroon tai 1 462 euroon/asukas.

8 KÄYTTÖTALOUS OSASTOITTAIN

8.1 Hallinto-osasto

- Hallintoyksikkö
- Henkilöstöyksikkö
- Talousyksikkö
- IKT-yksikkö

HALLINTO-OSASTO

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	468 269	510 000	528 450	383 168	383 168
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	6 207	15 582	3 882	3 882	3 882
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	13 352	12 000	12 000	12 000	12 000
TOIMINTATUOTOT	487 827	537 582	544 332	399 050	399 050
<i>muutos %</i>		9 %	1 %	-36 %	0 %
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	818 219	944 642	844 201	682 274	705 101
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	219 235	227 116	222 947	195 441	197 591
Muut henkilöstösivukulut	27 937	31 879	28 583	27 062	27 409
Henkilöstösivukulut	247 172	258 995	251 530	222 503	225 000
Henkilöstökulut	1 065 391	1 203 637	1 095 731	904 777	930 101
Palvelujen ostot	813 936	923 695	909 040	834 744	844 326
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	17 849	21 550	19 550	19 650	19 650
Avustukset	22 337	15 000	15 000	15 000	15 000
Vuokrakulut	135 355	98 650	103 250	99 621	99 621
Muut toimintakulut	1 549	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	2 056 417	2 262 532	2 142 571	1 873 792	1 908 698
<i>muutos %</i>		9 %	-6 %	-14 %	2 %
TOIMINTAKATE	-1 568 590	-1 724 950	-1 598 239	-1 474 742	-1 509 648
SUUNNITELMAPOISTOT	109 304	79 500	106 770	106 770	106 770
TILIKAUDEN TULOS	-1 677 894	-1 804 450	-1 705 009	-1 581 512	-1 616 418

HALLINTO-OSASTO
Hallintoyksikkö
Vastuhenkilö: Talous- ja henkilöstöjohtaja

HALLINTOYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	1 797	1 300	13 300	13 300	13 300
Henkilöstökulut	-462 595	-540 683	-485 223	-492 504	-499 890
Palvelujen ostot	-223 084	-277 479	-274 478	-278 484	-282 544
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 742	-14 100	-13 600	-13 600	-13 600
Avustukset	-22 337	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Vuokrat	-83 913	-57 320	-44 656	-44 656	-44 656
Muut toimintakulut	-380	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-804 050	-904 582	-832 957	-844 244	-855 690
TOIMINTAKATE	-802 253	-903 282	-819 657	-830 944	-842 390

Toiminta

Hallintoyksikön tehtävänä on tukea eri osastojen palvelutuotantoa sekä tarjota asiantuntijapalveluja kunnan päätöksenteon ja johtamisen tueksi. Hallintoyksikkö huolehtii valtuuston ja kunnanhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä vastaa kunnan arkistohallinnasta ja vaalijärjestelyistä.

Toimintaympäristö vuosina 2022–2024

Kuntien asianhallinta ja arkistointi tulevat muuttumaan merkittävästi. Vuonna 2022 on suunnitteilla kokonaan sähköisen arkiston käyttöönotto.

Taloussuunnitelmakauden 2022–2024 aikana järjestetään neljä vaalit: vuonna 2022 aluevaalit, vuonna 2023 eduskuntavaalit ja vuonna 2024 presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit.

Hyvinvointialueisiin siirtyminen aiheuttaa merkittäviä muutoksia myös kunnan organisaatioon ja poliittiseen päätöksentekorakenteeseen. Vuonna 2022 käynnistyy nk. uuden kunnan suunnittelu.

Kimitoön • Kemiönsaari

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Aluevaalit saadaan järjestettyä sujuvasti ja turvallisesti.	- Vaalit järjestetään turvallisesti ja tarvittaessa turvaudutaan erityisjärjestelyihin.	01/2022
Sähköisen aineiston käyttöönotto	- Siirtyminen sähköiseen arkistoon annettujen määräysten ja suuntaviivojen mukaisesti.	Asteittain vuodesta 2022 alkaen
Organisaatiouudistus osana hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymistä.	- Uuden operatiivisen organisaation suunnittelu - Uuden päätöksentekorakenteen suunnittelu - Hallintosäännön päivittäminen	2022

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>Kokousten määrä</i>					
Valtuusto	4	6	6	6	6
Kunnanhallitus	21	12	12	12	12
Tarkastuslautakunta	5	5	5	5	5
Keskusvaalilautakunta	1	6	6	6	9
Ilta- ja seminaarit	3	3	5	5	5

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Pienentyneet kustannukset

- Henkilöstökulut, hallintojohtajan ja controllerin virkojen yhdistäminen

55 000 euroa

HALLINTO-OSASTO
Henkilöstöyksikkö
Vastuhenkilö: Talous- ja henkilöstöjohtaja

HENKILÖSTÖHALLINTOYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	38 018	50 450	40 450	40 450	40 450
Henkilöstökulut	-164 838	-216 829	-198 080	-201 052	-204 067
Palvelujen ostot	-133 575	-151 738	-136 582	-138 589	-140 625
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 011	-2 600	-2 200	-2 200	-2 200
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-8 880	-6 088	-14 198	-14 198	-14 198
Muut toimintakulut	-976	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-312 280	-377 255	-351 060	-356 039	-361 090
TOIMINTAKATE	-274 261	-326 805	-310 610	-315 589	-320 640

Toiminta

Henkilöstöyksikkö tarjoaa henkilöstöhallinnon tukipalveluja. Yksikön toimialueeseen kuuluvat muun muassa palkanlaskenta, työsuojelu, työterveyshuollon koordinointi ja yhteistyö työntekijäjärjestöjen kanssa.

Toimintaympäristö vuosina 2022–2024

Siirtyminen hyvinvointialueisiin tulee vaikuttamaan kunnan henkilöstömäärään. Noin puolet kunnan henkilöstöstä siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen, mikä tulee vaikuttamaan myös yksikön henkilöstövahvuuteen. Tämä edellyttää aktiivista viestintää ja tiedottamista niille työntekijöille, joita asia koskee. Lisäksi tarvitaan tukea esimiestyöhön. Samaan aikaan kunnan palvelukseen jäävä henkilöstö on perehdytettävä uusiin työmenetelmiin ja -muotoihin.

Täydenniskoulutusta ja muuta koulutusta tarjotaan yhä enemmän etänä, mikä parantaa koulutuksen saatavuutta ja houkuttelevuutta. Täydenniskoulutukseen kannustamista on edelleen painotettava.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Yhteistyö työterveyshuollon kanssa	- Järjestelmällinen vuoropuhelu ja työterveyshuollon toimien seuranta.	Jatkuvasti
Sairauspoissaolot ja eläköitymiset	- Sairauspoissaolojen ja eläköitymisten (muiden kuin vanhuuseläke) määrän analysointi ja toimenpiteiden käyttöönotto.	Jatkuvasti
Tiedottamista ja tukea henkilöstölle lisätään hyvinvointialueisiin siirtymisen yhteydessä.	- Järjestelmällinen vuoropuhelu ja tiedottaminen henkilöstölle tapaamisten, tiedotteiden, intranetin jne. kautta	12/2022
Kannustaminen monialaisiin tiimeihin ja työtapoihin	- Kunnan toimintaa vuodesta 2023 alkaen tukevien uusien työtapojen löytäminen ja uusien työtiimien muodostaminen	2022

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Esimiestapaamiset	7	5	7	5	5
Yhteistyötoimikunnan kokoukset	9	4	6	4	4

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

HALLINTO-OSASTO

Talouksyksikkö

Vastuhenkilö: Talous- ja henkilöstöjohtaja

TALOUSYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	17 392	25 000	13 300	13 300	13 300
Henkilöstökulut	-263 832	-265 084	-229 149	-232 585	-236 074
Palvelujen ostot	-246 740	-239 928	-234 702	-238 135	-241 621
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 900	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-13 099	-8 673	-14 198	-14 198	-14 198
Muut toimintakulut	-78	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-525 649	-515 685	-479 049	-485 918	-492 893
TOIMINTAKATE	-508 257	-490 685	-465 749	-472 618	-479 593

Toiminta

Talouksyksikkö hoitaa koko kunnan taloushallintoa ja tukee kuntaa talousosaamisella ja taloushallinnon työkaluilla. Lisäksi yksikkö tuottaa laskelmia, ennusteita ja analyyseja. Täsmällinen kirjanpito ja raportointi edistävät talousarvion seuranta ja parantavat kustannustehokkuutta.

Toimintaympäristö vuosina 2022–2024

Kansallinen talousraportointi otettiin käyttöön vuonna 2021. Toimenpiteitä on jatkettava vielä vuonna 2022, jotta kansalliset direktiivit ja suuntaviivat täyttyvät.

Hyvinvointialueisiin siirtyminen tulee vaikuttamaan merkittävästi talouksyksikön toimintaan ja henkilöstömäärään. Yli puolet kunnan osto- ja myyntilaskuista kohdistuu peruspalveluosastoon ja siirtyy siten hyvinvointialueen vastuulle. Siirtymä vaikuttaa myös kirjanpitoon, raportointiin, talousarviotyöhön sekä tilinpäätöksen laadintaan.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Talousarvioprosessin ja talousarvio-kirjan ulkoasun uudistaminen	- Sisäisten talousarvioinfojen järjestäminen yksiköiden päälliköille ja osastajohtajille tiedottamiseksi - Uudistetaan talousarviokirjan rakennetta ja ulkonäköä	3-6/2022 6-10/2022
Täsmällinen tilitys, hyvä raportointi ja informatiivinen tilinpäätös.	- Osavuositarkastus 31.3., 30.6., 30.9. ja 31.12. (tilinp.) - Talousarvioseuranta yksiköille - Talousarvioseuranta lautakunnille	Neljännesvuosittain Kuukausittain Neljännesvuosittain
Korkoriskien hallinta	- Lainasalkun ja korkosuojauksen läpikäynti	05/2022
Kansallinen talousraportointi	- Annettujen määräaikojen noudattaminen ja mahdollisimman täsmällisten tietojen antaminen - Sisäistä tiedottamista ja koulutuksia jatketaan	Annetut päivämäärät Jatkuvasti

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Myyntilaskut	33 000	33 000	33 000	9 500	9 500
Ostolaskut	15 922	17 500	16 000	10 000	10 000
Sähköisten ostulaskujen osuus	97 %	85 %	97 %	97 %	97 %

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Pienentyneet kustannukset

- Henkilöstökulut, hallintojohtajan ja controllerin virkojen yhdistäminen

35 000 euroa

HALLINTO-OSASTO

IKT-yksikkö

Vastuhenkilö: IT-käyttöpäällikkö

IKT-YKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	430 619	460 832	477 282	332 000	332 000
Henkilöstökulut	-174 126	-181 041	-183 279	-123 073	-123 073
Palvelujen ostot	-210 536	-254 550	-263 278	-179 536	-179 536
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-196	-2 850	-2 750	-2 850	-2 850
Vuokrat	-29 463	-26 569	-30 198	-26 569	-26 569
Muut toimintakulut	-115	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-414 437	-465 010	-479 505	-332 028	-332 028
TOIMINTAKATE	16 182	-4 178	-2 223	-28	-28

Toiminta ja tavoitteet 2023–2024

IKT-yksikkö vastaa kunnan IT-käyttötuesta sekä kunnan yhteisen tietoverkon, palvelinten, työasemien, puhelinjärjestelmän, IKT-laitteiston, ohjelmien että tietoturvan ylläpidosta ja kehittämisestä.

Strategian soveltaminen talousarviovuoden 2022 aikana

Kyberuhat julkisia organisaatioita kohtaan ovat merkittävästi lisääntyneet viime vuoden aikana. IKT-yksikkö tulee 2022 vuoden aikana keskittymään kunnan tietoturvaan. Tavoite on korostaa turvallisen tietokoneen ja internetin käyttöä ja kohentaa henkilökunnan tietoisuutta verkkoturvallisuudesta sekä teknisesti parantaa kaikkien kunnan tietojärjestelmien turvallisuutta.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
IT valmiussuunnitelma, jatkuvuus- ja toipumuussuunnitelmat.	Luo suunnitelmat kaikkiin kriittisiin IT-järjestelmiin.	2022

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2023
Tietokoneiden määrä	845	855	855	642	642
Käyttäjien määrä	550	550	550	287	287

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

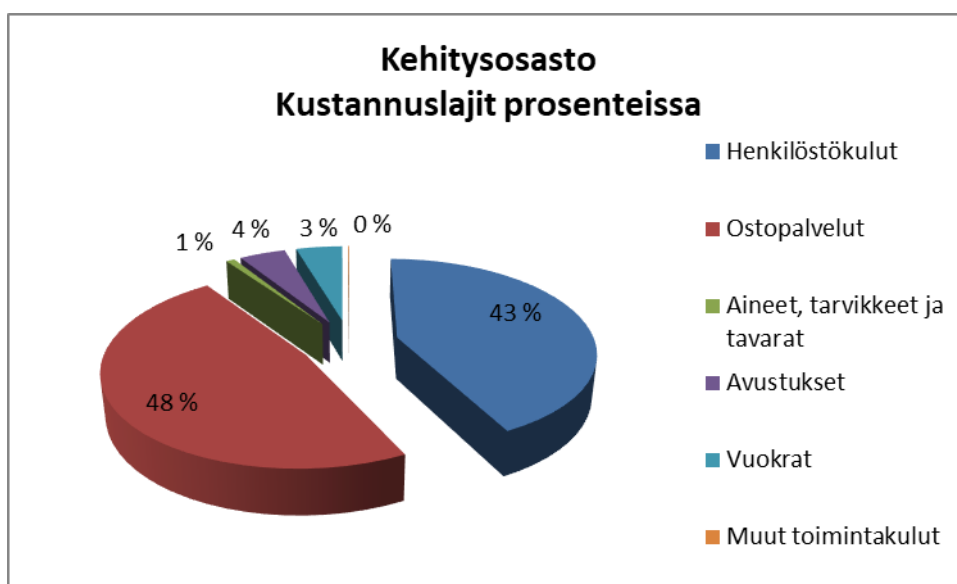
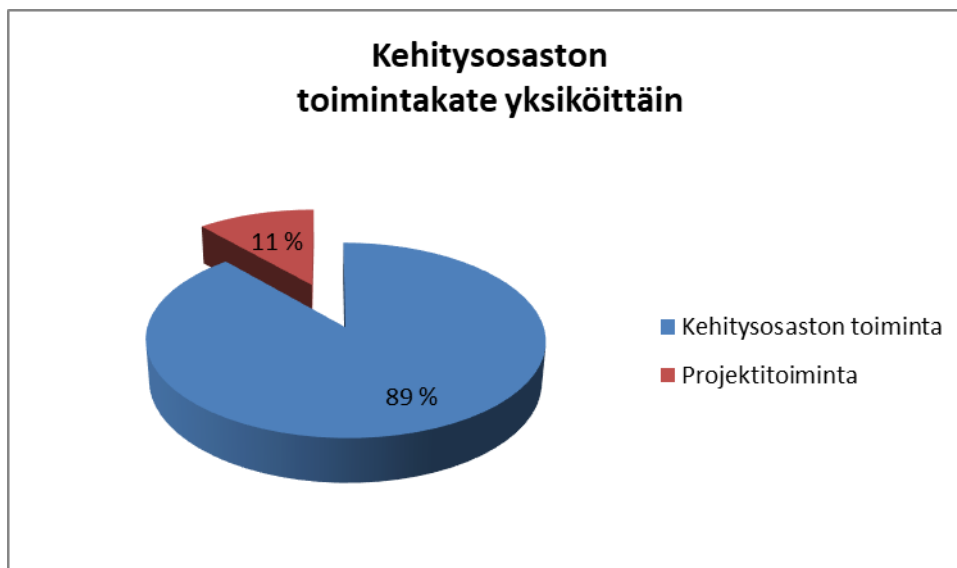
Ei merkittäviä muutoksia.

Kimitoön • Kemiönsaari

8.2 Kehitysosasto

- Kehitysosaston toiminta
- Projektitoiminta

KEHITYSOSASTO

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	17 429	31 500	13 500	13 500	13 500
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	191 725	137 050	102 120	2 500	2 500
Vuokratuotot	0	0	0		
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	209 154	168 550	115 620	16 000	16 000
<i>muutos %</i>		-24 %	-46 %	-623 %	0 %
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	429 022	426 600	365 430	304 906	309 479
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	79 648	84 012	78 282	65 784	66 771
Muut henkilöstösivukulut	15 151	18 750	15 418	12 587	12 776
Henkilöstösivukulut	94 799	102 762	93 700	78 371	79 547
Henkilöstökulut	523 821	529 362	459 130	383 277	389 026
Palvelujen ostot	470 838	525 473	514 315	503 431	510 752
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11 813	13 400	8 839	8 839	8 839
Avustukset	62 662	27 000	58 000	48 000	48 000
Vuokrakulut	35 561	39 322	48 099	48 099	48 099
Muut toimintakulut	7 507	1 000	1 000	1 000	1 000
TOIMINTAKULUT	1 112 202	1 135 557	1 089 383	992 646	1 005 716
<i>muutos %</i>		2 %	-4 %	-10 %	1 %
TOIMINTAKATE	-903 048	-967 007	-973 763	-976 646	-989 716
SUUNNITELMAPOISTOT	6 489	21 260	17 480	17 480	17 480
TILIKAUDEN TULOS	-909 537	-988 267	-991 243	-994 126	-1 007 196

Kunnanjohtajan ehdotus: -30 000 €, vähentyneet henkilöstökulut

Kunnanhallituksen ehdotus; + 10 000 €, lisääntyneet tuet

KEHITYSOSASTO
Kehitysosaston hallinto
Vastuuhenkilö: Elinkeinojohtaja

KEHITYSOSASTON TOIMINTA

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	21 531	34 700	16 000	16 000	16 000
Henkilöstökulut	-369 267	-408 212	-377 612	-383 277	-389 026
Palvelujen ostot	-404 733	-412 303	-386 576	-392 149	-397 801
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 484	-13 400	-8 839	-8 839	-8 839
Avustukset	-62 662	-27 000	-58 000	-48 000	-48 000
Vuokrat	-29 202	-39 322	-48 099	-48 099	-48 099
Muut toimintakulut	-383	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
TOIMINTAKULUT	-875 731	-901 237	-880 126	-881 364	-892 765
TOIMINTAKATE	-854 200	-866 537	-864 126	-865 364	-876 765

PROJEKTITOIMINTA

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	187 623	133 850	99 620	0	0
Henkilöstökulut	-154 555	-121 150	-81 518	0	0
Palvelujen ostot	-66 105	-113 170	-127 739	-111 282	-112 951
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 329	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-6 359	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-7 123	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-236 471	-234 320	-209 257	-111 282	-112 951
TOIMINTAKATE	-48 848	-100 470	-109 637	-111 282	-112 951

Toiminta

Kehitysosaston toiminta -alueita ovat: elinkeinoasiat, edunvalvonta, matkailu, maaseutukysymykset, viestintä, markkinointi, saaristokysymykset, joukkoliikenne, puhelinvaihe ja palveluneuvonta, muutto ja monipaikkaisuus.

Kehitysosasto ottaa edelleen aktiivisesti mukaan toimintaan referenssiryhmiä kunnan elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Luomme ja vahvistamme alustoja, jotka tarjoavat asiaankuuluvaa tietoa, yhteyksiä, verkostoja ja liiketaloudellista hyötyä sekä hyvinvointia. Työ vakiintuneiden aloitteiden kanssa, kuten Axel Afton, Islaparlamenti, September Open, jatkuu tavoitteena vahvistaa kunnan positiivista tavaramerkkiä.

Kimitoön • Kemiönsaari

Hankkeet täydentävät merkittävästi kunnan toimintaa, jossa on kehitystarpeita sekä organisaation sisällä että yhteistyössä ympäröivän yhteisön kanssa.

Uusi seitsemän vuoden rakenneohjelmakausi alkaa talvella 2021-2022. Pandemia vaikuttaa myös hanketoimintaan, sillä suuri osa elvytystoimenpiteisiin tarkoitetuista varoista kanavoidaan hankkeiden kautta.

Kemiönsaari pyrkii aktiivisesti keräämään ulkopuolista hankerahoitusta jotka tukevat kunnan tavoitteiden saavuttamista. EU-rahoitteisia hankkeita toteutetaan yhteistyössä muiden kuntien ja alueiden kanssa.

Kehitysosastolla on aktiivinen rooli strategiatyössä uuden valtuuston, hallituksen ja sidosryhmien kanssa, ja uusi strategia esitetään yhdessä uuden valtuuston kanssa vuoden aikana.

Toimintaympäristö 2022-2024

Käyttäjät ohjaavat teknistä kehitystä - Väestö käyttää yhä enemmän digitaalisia ratkaisuja jokapäiväisessä elämässä, mikä asettaa kunnalle ja paikalliselle liike-elämälle yhä suurempia vaatimuksia tarjota nykyaikaisia palveluja ja kehittää uusia käyttäjäystävällisiä ratkaisuja.

Uudet elämänmallit vaikuttavat paikkasidonnaisuuteen - Digitalisaatio on mahdollistanut koti- ja etätöön. Muutto pois suurista kaupungeista vahvistuu. Herää kysymyksiä paikkojen houkuttelevuudesta ja ihmiset viettävät aikaa eri paikoissa yhä enemmän. Kemiönsaaren tulee tehdä työtä sen eteen, että on houkutteleva ajanviettopaikka.

Kestävyytyö tarjoaa kilpailuetuja - Ympäristötietoisuus on lisääntynyt vahvasti, ihmiset haluavat asua ja työskennellä ilmastoystävällisissä paikoissa. Ilmastoälykkäät ratkaisut luovat uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja kilpailuetuja sekä yrityksille että paikoille.

Monisyiset yhteiskunnalliset haasteet edellyttävät uusia toimintatapoja - Monet yhteiskunnalliset ilmiöt ovat monimutkaisia, eikä yksikään toimija ole yksin vastuussa. Uusia ratkaisuja tarvitaan joissa muodolliset ja verkostojen kautta luodut toimijat voivat tavata, missä jokainen osallistuu ongelmanratkaisuun taitojensa ja resurssiensa perusteella.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä TE-palvelujen uudistusten myötä kunnalla on tulevaisuudessa yhä tärkeämpi rooli yhteistyöalustana ja elinvoiman mahdollistajana. Hankkeet antavat kunnalle mahdollisuuden suunnitella ja kokeilla uusia palveluita ja työprosesseja.

Hankkeet tarjoavat kunnalle työkaluja kohdennettuihin aloitteisiin paikallisen elinkeinoelämän ja yritysten toimintaedellytysten, monipaikkaisuuden, työllisyyden ja osaamisen kehittämisen kehittämiseksi. Lisäksi Saaristomeri tulee olemaan tärkeä osa useissa hankkeissa.

Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa on yhä tärkeämpää. Aktiiviset kyläyhdistykset, jotka vapaaehtois pohjalta toimivat lähiyhteiskunnan kehittämiseksi, ovat tärkeä voimavara kunnan asukkaille ja kunnassa vieraileville sekä liikunta-, nuoris- ja muille yhdistyksille.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Palvelut elinkeinoelämälle	Tarjota laadukasta palvelua, asioiden sujuvaa käsittelyä, koulutusta yrityksille, yhteistä markkinointia matkailualalle	Jatkuva
	Mahdollistetaan neuvontaa ja mentorointia yrityksille	12 / 2022
	Tuoda yrittäjyys ja itsenäinen ammatinharjoittaminen näkyviin kaikille oppilaille, koulunkäynnin yhteydessä	Jatkuva
	Tarjota alustoja, jotka tuottavat yrityksille tietoa, yhteyksiä, verkostoja ja liiketaloudellista hyötyä	Jatkuva
Muutto & monipaikkaisuus	Kemiönsaaren aktiivinen markkinointi jatkuu	12 / 2022
	Työskentely muuttokäytävän kanssa	Jatkuva
	Kehitetään kuntaa etätyöystävälliseksi paikaksi	12 / 2022
Edunvalvonta & viestintä	Aktiivinen viestintä priorisoinnista ja aloitteista	Jatkuva
	Edustus asiaankuuluvissa yhteistyöelimissä ja areenoissa	Jatkuva
	Sisäisen ja ulkoisen tiedon viestintä, viestinnän tukilehdistötiedotteet ja verkkosivut	Jatkuva
	Hankkeiden tulokset raportointi elinkeinolautakunnalla	Vuotuinen
Kunnan tulee selvittää mahdollisuutta tehdä erilaisia kumppanuussopimuksia kolmannen sektorin kanssa		

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Tulomuuttajien määrä vuoden aikana	319	290	295	300	300
Lähtömuuttajien määrä vuoden aikana	290	270	270	265	265
Nettomuutto	29	20	25	35	35
Uusien yritysten määrä	60	55	55	55	55
Yritysten määrä sivustolla	73	75	80	85	85

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Vähentyneet henkilöstökulut 0,5 vakituinen täyttämättä henkilötyövuosi ollut toimi kehityksyksikössä	+23 000 €
Suuremmat vuokratulot	-8 000 €
Pienemmät kulut palveluneuvonnassa siirtymällä uuteen palveluntarjoajaan	+10 000 €

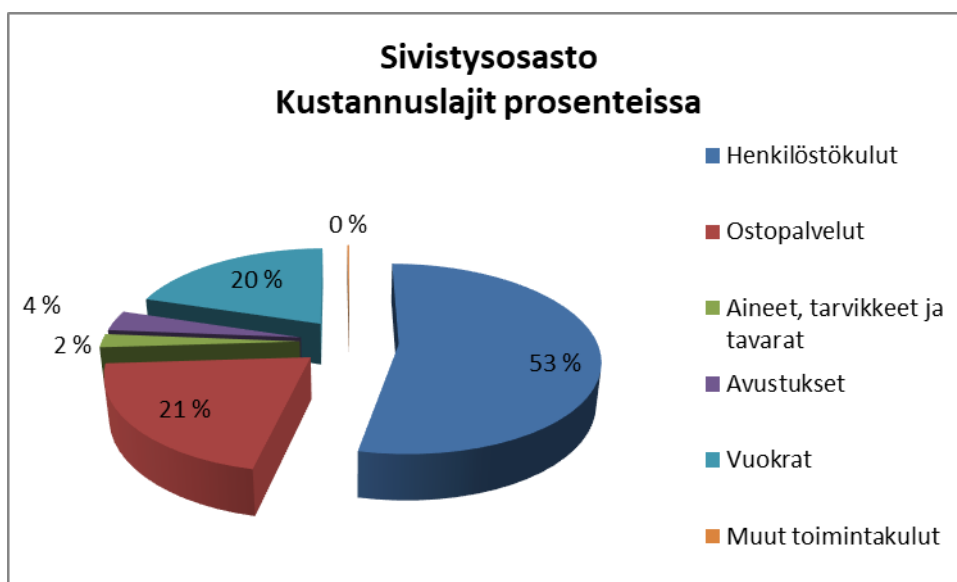
Kimitoön • Kemiönsaari

8.3 Sivistysosasto

- Sivistysosaston hallinto
- Lastenhuoltoyksikkö
- Opetusyksikkö
- Aikuisopetusyksikkö
- Kirjastoysikkö
- Vapaa-ajanyksikkö

SIVISTYSOSASTO

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	182 480	146 760	147 540	147 540	147 540
Maksutuotot	256 414	361 000	333 000	333 000	333 000
Tuet ja avustukset	152 315	107 740	186 920	178 640	178 640
Vuokratuotot	9 918	14 000	16 500	16 500	16 500
Muut toimintatuotot	19 428	10 608	13 708	13 708	13 708
TOIMINTATUOTOT	620 555	640 108	697 668	689 388	689 388
<i>muutos %</i>		3 %	8 %	-1 %	0 %
Valmistus omaan käyttöön	0				
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	6 495 558	6 450 023	6 580 231	6 518 087	6 587 085
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	1 242 363	1 253 297	1 285 161	1 276 580	1 290 235
Muut henkilöstösivukulut	234 658	270 643	246 818	245 771	248 382
Henkilöstösivukulut	1 477 021	1 523 940	1 531 979	1 522 351	1 538 617
Henkilöstökulut	7 972 579	7 973 963	8 112 210	8 040 438	8 125 702
Palvelujen ostot	2 718 875	3 088 655	3 144 744	3 142 017	3 166 617
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	356 544	358 860	364 880	348 080	348 080
Avustukset	550 273	539 550	539 550	529 550	529 550
Vuokratulut	2 951 548	3 127 450	3 043 453	3 043 453	3 043 453
Muut toimintakulut	9 464	25 370	25 370	24 670	24 670
TOIMINTAKULUT	14 559 282	15 113 848	15 230 207	15 128 208	15 238 072
<i>muutos %</i>		4 %	0,8 %	-1 %	1 %
TOIMINTAKATE	-13 938 727	-14 473 740	-14 532 539	-14 438 820	-14 548 684
SUUNNITELMAPOISTOT	197 757	219 560	221 380	221 380	221 380
TILIKAUDEN TULOS	-14 136 484	-14 693 300	-14 753 919	-14 660 200	-14 770 064

Kunnanhallituksen ehdotus; +30 000 €, lisääntyneet palveluiden ostot ja aineet ja tarvikkeet

SIVISTYSOSASTO
Sivistysosaston hallinto
Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

SIVISTYSOSASTON HALLINTO

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	552	520	520	520	520
Henkilöstökulut	-140 155	-147 206	-164 533	-166 178	-167 840
Palvelujen ostot	-17 826	-19 061	-20 816	-21 041	-21 267
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 785	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Avustukset	-20 780	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Vuokrat	-13 607	-23 000	-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	-25	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
TOIMINTAKULUT	-196 178	-197 167	-200 249	-202 119	-204 007
TOIMINTAKATE	-195 626	-196 647	-199 729	-201 599	-203 487

Toiminta

Sivistystoimisto vastaa osaston hallinnosta ja taloudesta, sekä kehittämisestä ja suunnittelusta. Sivistystoimistoon kuuluu koko sivistystoimen hallintohenkilöstö: sivistysjohtaja, perusopetuksen johtaja, varhaiskasvatusjohtaja, toimistos sihteeri sekä aikuisopiston, varhaiskasvatuksen, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallintohenkilöstö.

Toimintaympäristö 2022–2024

Kunta on suuren muutoksen edessä soite-uudistuksen myötä 1.1.2023. Kunnan on tulevana vuosina muutettava toimintarakenteitaan. Tulevaisuuden kunnassa sivistysosastolla on entistä vahvempi rooli. Sivistysosaston, hallinto-osaston, kehitysosaston sekä ympäristö- ja tekniikkaosaston tulee yhdessä löytää uusia toimintarakenteita. Vuoden 2022 toimintaan tulee myös sisällyttää mahdollisia uusia palveluita.

Päivittäisessä toiminnassa kehitämme edelleen toiminnan laatua ja kustannustehokkuutta. Balans 2020 -ohjelmaa on seurattava ja arvioitava vuosittain suunniteltujen säästötavoitteiden saavuttamiseksi.

Kimitoön • Kemiönsaari

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Sivistysosaston työprosessien kehittäminen	Osaston tiimit muodostetaan, osastorajojen ylittävien tiimeihin osallistutaan	jatkuvasti
Hyvinvointiin ja kestävään kehitykseen panostaminen	Yksilön hyvinvointi yhteisössä Sivistysosaston hallinnon kestävät taloudelliset ja sosiaaliset ratkaisut	kevät 2022 Jatkuvasti

TUNNUSLUVUT

Suoritus

TP 2020 TA 2021 TA 2022 TS 2023 TS 2024

Kokousten lukumäärä

sivistyslautakunta	6	6	6	6	6
suomenkielinen koulujaosto	1	4	4	4	4
ruotsinkielinen koulujaosto	1	4	4	4	4

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Henkilöstökustannukset nousevat 17 000 euroa, 50 % perusopetuksen johtajan kustannuksista kohdistuu hallintoon. Vuokratkustannukset laskevat, syy siihen on uusi kustannusjako osastolla.

SIVISTYSOSASTO
Opetusyksikkö, perusopetus ja lukio
Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

OPETUSYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	330 686	247 880	248 620	240 340	240 340
Henkilöstökulut	-5 143 924	-5 159 980	-5 211 671	-5 145 497	-5 196 959
Palvelujen ostot	-1 872 803	-2 107 184	-2 132 076	-2 135 000	-2 150 128
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-174 983	-200 300	-208 170	-206 370	-206 370
Avustukset	0	-7 350	-7 350	-7 350	-7 350
Vuokrat	-2 109 106	-2 237 208	-2 139 520	-2 139 520	-2 139 520
Muut toimintakulut	-7 834	-18 570	-18 570	-17 870	-17 870
TOIMINTAKULUT	-9 308 650	-9 730 592	-9 717 357	-9 651 607	-9 718 197
TOIMINTAKATE	-8 977 963	-9 482 712	-9 468 737	-9 411 267	-9 477 857

Toiminta

Opetusyksikkö vastaa esikouluista, aamu- ja iltapäivähoidosta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta.

Suomenkielisiä esikouluja on kaksi: Silva esikoulu ja Taalintehtaan esikoulu. Ruotsinkieliset esikoulut ovat Silva förskola, Sofia förskola, Dals Förskola ja Hitis-Rosala förskola. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään neljässä eri yksiköissä koulujen yhteydessä.

Ruotsinkieliset koulut ovat Amosparkens skola (vl 1–6), Västanfjärds skola (vl 1–6), Hitis-Rosala skola (vl 0–6), Dalsbruks skola (vl 1–9) ja Kimitonejdens skola (vl 7–9). Suomenkieliset koulut ovat Taalintehtaan koulu (vl 0–6) ja Kemiönsaaren keskuskoulu (vl 1–9). Opetusyksikköön kuulu myös Kimitoöns gymnasium sekä yhteistyö toisen asteen oppilaitosten ja muiden opetusyksiköiden kanssa.

Vuonna 2022 kaikilla opetusasteilla esikoulusta lukioon on suhteellisen uudet opetussuunnitelmat. Kaikki opetussuunnitelmat on laadittu samalla rakenteella, joka mahdollistaa yhteisiä teemakohtaisia panostuksia kaikilla opetusasteilla. Seuraavien kolmen vuoden aikana panostamme yhdessä hyvinvointiin, kestävään kehitykseen, kieliin ja viestintään.

Covid-19-pandemian aikana opetusala on joutunut kokeilemaan uusia joustavia opetusmenetelmiä. Digitaaliset välineet ovat osoittautuneet erittäin tärkeiksi opetuksen onnistumisen kannalta. Kemiönsaaren tekninen varustetaso on verrattain hyvä ja tällä taloussuunnitelmakaudella meidän tulisi kehittää käytettävissämme olevan digitaalisen tekniikan käyttöä. Tarvitsemme myös sähköisen oppimisolun voidaksemme kehittää etäopetusta.

Lukion osalta uusi opetussuunnitelma astui voimaan syksyllä 2021. Uusi opetussuunnitelma antaa meille mahdollisuuden panostaa merenkuluteknisten ja meribiologian moduulien ja opintojaksojen kehittämiseen kolmen vuoden aikana.

Toimintaympäristö 2022–2024

Kimitoön • Kemiönsaari

Covid-19-pandemian aikana koulutus on ollut riippuvainen digitaalisista opetusratkaisuista. Digitaalisten ratkaisujen kehittäminen on keskeisessä asemassa opetuksessa vuosina 2022–2024. Opetusmateriaalista yhä suurempi osa on digitaalista ja opetus muuttuu yhä digitaalisempaan suuntaan. Kemiönsaaren tekninen varustetaso on verrattain hyvä ja tällä taloussuunnitelmakaudella meidän tulisi kehittää käytettävissämme olevan digitaalisen tekniikan käyttöä. Meidän tulee myös alkaa käyttää sähköistä oppimisalustaa voidaksemme kehittää etäopetusta.

Vuonna 2022 alamme soveltaa laadittua hyvinvointisuunnitelmaa. Suunnitelma on laadittu henkilöstölle, oppilaille ja opiskelijoille. Lukiolla on uusi opetussuunnitelma, joka toteutetaan vaiheittain. Lukuvuonna 2021–2022 vuosiluokka yksi noudattaa uutta suunnitelmaa. Uusi opetussuunnitelma pitää myös sisällään uuden merenkulkulinjan. Merenkulkulinjasta kehitetään kokonainen linja vuosien 2022–2024 aikana.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Hyvinvointiin panostaminen	Kaikki yksiköt käyttävät hyvinvointisuunnitelmaa	jatkuvasti
Tieto- ja viestintätaitojen nostaminen	Päivitetyn tv-t-suunnitelman toimeenpano ja syventyminen uusiin lukutaitoihin	2022
Lukio hyödyntää sähköistä oppimisalustaa kun opetussuunnitelma otetaan käyttöön	Oppiaineiden tavoitteet, moduulien ja opintojaksojen sisällöt ovat saatavilla sähköisessä oppimisalustassa	kevät 2022
Lukio kehittää merenkulkuun painottuvan koulutuksen opintojaksoja ja moduuleja	Meriteknologiaa ja meribiologiaa varten suunnitellut opintojaksot ja moduulit valmistuivat vuosille 1 ja 2	kevät 2022

TUNNUSLUVUT

Oppilastilasto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Oppilaita yhteensä	578,5	569,5	557,0	548,0	535,0

oppilaita yhteensä keskiarvo/vuosi	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Amosparkens skola	149,5	149,5	145,5	147,0	141,0
Dalsbruk skola	150,5	142,0	132,0	124,0	123,0
Hitis-Rosala skola	8,0	8,0	8,5	8,0	6,0
Västanfjärd skola	41,0	42,0	44,0	44,0	42,0
Kimitonejdens skola	87,5	86,0	93,0	93,0	90,0

Ruotsinkieliset oppilaat yhteensä	436,5	427,5	423,0	416,0	402,0
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Oppilastilasto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kemiönsaaren keskuskoulu	110,5	107,0	104,0	102,0	103,0
Taalintehtaan koulu	31,5	35,0	30,0	30,0	30,0

Suomenkieliset oppilaat yhteensä	142	142	134	132	133
---	------------	------------	------------	------------	------------

Päästötodistuksen saaneet/saavat

DBS,KNS,KSKK vuosiluokka 9

Oppilaita yhteensä	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
	69	69	62	56	59

Kuljetusoppilaat	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Ruotsinkieliset	245	245	230	230	230
Suomenkieliset	80	85	75	75	75

KUSTANNUS / OPPILAS	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Ruotsinkielinen opetus	13133	13439	13620	13824	14032
koulukuljetus mukaanlukien					
Amosparkens skola	9164	9540	9712	9858	10006
Dalsbruk skola	14660	15200	15600	15834	16072
Hitis-Rosala skola	24300	24900	24050	24411	24777
Västanfjärd skola	13642	13680	13630	13834	14042
Kimitonejdens skola	13581	13820	12580	12769	12960
Erityisopetus	494	599	595	604	613
Suomenkielinen opetus	13050	13 300	13 850	14058	14269
koulukuljetus mukaanlukien					
Kemiönsaaren keskuskoulu	11408	11 255	12 367	12553	12741
Taalintehtaan koulu	12238	15 000	11 800	11977	12157
Erityisopetus	1423	1 270	1 267	1286	1305
KUSTANNUS/kuljetusoppilas	1743	2 050	2 030	2100	2150
Lukio					
TUNNUSLUVUT					
Oppilastilasto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kimitoöns gymnasium	59,00	60,00	61,00	67,00	63,00
Brusaby oppilaita KÖG:ssa	2,00	3,00	0,00	0,00	0,00
Tuntikehys	170,00	180,00	185,00	190,00	190,00
kehys / oppilas	2,88	3,00	3,00	2,83	3,01
	TP 20	TA 21	TA 22	TS 23	TS 24
KUSTANNUS / OPPILAS	13973,00	14900,00	14793,00	15325,55	15877,27

Muutokset talousarvio 2021/2022

Henkilöstökustannukset nousevat 60 000 euroa, kaksi uutta määräaikaista työntekijää suomenkieliseen perusopetukseen. Vuokratulot vähenevät, syy on uusi kustannusjakauma osastolla

SIVISTYSOSASTO

Varhaiskasvatusyksikkö

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

LASTENHUOLTOYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	201 347	254 700	248 480	248 480	248 480
Henkilöstökulut	-1 760 955	-1 743 531	-1 741 916	-1 759 339	-1 776 935
Palvelujen ostot	-534 621	-600 952	-600 876	-605 486	-610 158
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 222	-30 660	-26 560	-26 560	-26 560
Avustukset	-249 284	-250 000	-240 000	-240 000	-240 000
Vuokrat	-408 030	-441 094	-452 111	-452 111	-452 111
Muut toimintakulut	-2 083	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200
TOIMINTAKULUT	-2 976 195	-3 070 437	-3 065 663	-3 087 696	-3 109 964
TOIMINTAKATE	-2 774 848	-2 815 737	-2 817 183	-2 839 216	-2 861 484

Toiminta

Päivähoitoyksikkö vastaa varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Lapsella on oikeus päivähoitoon äitiysvapaan päätyttyä aina siihen saakka, kunnes koulu alkaa. Päivähoitopaikka järjestetään lapsen tarpeiden pohjalta. Toiminta seuraa varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmaa ja järjestetään päiväkodissa tai perhepäivähoidossa.

Päivähoitoa järjestetään Hultan, Sofian ja Silvan päiväkodeissa. Lisäksi Dalsin yksikössä järjestetään täydentävää varhaiskasvatusta. Perhepäivähoidossa työskentelee 10 kotonaan työskentelevää perhepäivähoitajaa. Hiittisten-Rosala -alueella järjestetään varhaiskasvatusta Rosala skolassa. Silvan päiväkodissa tarjotaan iltahoitoa, yöhoitoa ja viikonloppuhoitoa.

Toimintaympäristö 2022–2024

Vuosina 2022–2024 Kemiönsaaren kunta osallistuu kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu 5–6-vuotiaille järjestetään Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti Silvan päiväkodissa, Sofian päiväkodissa ja Hultan päiväkodissa (vain ruotsiksi).

Kunta tarjoaa palveluseleitä myös yksityisiä varhaiskasvatuksen toimijoita käyttäville perheille. Varhaiskasvatus seuraa samoja teema-alueita kuin esikoulu ja peruskoulu. Seuraavien kolmen vuoden aikana panostamme yhdessä hyvinvointiin, kestäväan kehitykseen, kieliin ja viestintään.

Kimitoön • Kemiönsaari

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Kestävä kehitys painopisteenä jatkuu	Kaikki päiväkodit ja perhepäivähoitajat seuraavat varhaiskasvatuksen vuosikelloa joka otettiin käyttöön syksyllä 2021.	Jatkuvasti
Hyvinvointiin panostaminen	Työ lasten ja henkilökunnan hyvinvoinnin puolesta jatkuu.	Jatkuvasti
Tieto- ja viestintätaitojen nostaminen	Päivitetyn tvt-suunnitelman toimeenpano.	2022
Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu	Kemiönsaaren kunta osallistuu kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun vuosina 2021-2024.	2021-2024
Liikkuva varhaiskasvatus	Kemiönsaaren kunta osallistuu Liikkuva varhaiskasvatus-hankeeseen, tavoitteena lisätä päivittäistä liikuntaa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa, sekä sisä- että ulkotiloissa.	Jatkuvasti

TUNNUSLUVUT

Suoritukset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Lapsimäärä	247	233	216	211	211
Päiväkodit					
Silva	112	95	82	80	80
Hulta	37	37	40	40	40
Sofia	19	21	19	17	17
Dals	10	11	14	13	13
Perhepäivähoito	53	53	45	45	45
Palvelu setelit	16	16	16	16	16

Nettokustannus / lapsi /yksikkö

Silva	9175	10452	11835	12013	12193
Hulta	12151	13140	13800	14007	14217
Sofia	10853	9656	10764	10925	11089
Dals	5000	3566	3428	3479	3532

Nettokustannus / lapsi

Päiväkodit	9738	10394	11161	11328	11498
Perhepäivähoito	9287	9320	9633	9777	9924
Päivähoito yhteensä	9740	10273	10839	11002	11167

(Sisältää menoja lasten päivähoidosta eri muodoissa)

TUNNUSLUVUT**Suoritukset****Lapsi / esikoulu**

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Silvan ruotsink.	25,5	27	23,5	17,5	17
Silvan suomenk.	9	9	7	8	7
TTK	4,5	5	5	5	5
Hitis-Rosala	2	1,0	0,0	0	0
Dals	10,5	8,0	13,0	12,5	10
Sofia	7,5	6	4	4	3
Lapsia yhteensä	55	56	52,5	47	42

Nettokustannus / lapsi / esikoulussa

Silva ruotsi / suomi	9055	9389	11540	11713	11889
Sofia	10683	17027	23000	23345	23695
Dals	9222	9404	8846	8979	9113

TUNNUSLUVUT**Suoritukset****Lapsi / eftis**

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Dals eftis	23,5	20	17	22	22
Kimito eftis	31	30	31	34	35
Västanfjärds eftis	12,5	12	9	10	10
Hitis-Rosala eftis/dagvård	2	4	3	3	2

Nettokustannus / lapsi / eftis

Dals eftis	5245	2700	2882	2925	2969
Kemiön eftis	2963	2690	2838	2881	2924
Vestanfjärdin eftis	2371	3051	2500	2538	2576
Hitis-Rosala eftis/päivähoito		6500	13885	14093	14305

SIVISTYSOSASTO

Kirjastoyksikkö

Vastuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja

KIRJASTOYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	17 015	9 340	9 080	9 080	9 080
Henkilöstökulut	-357 462	-330 753	-322 234	-287 483	-291 795
Palvelujen ostot	-99 441	-99 287	-99 137	-84 734	-85 338
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77 596	-80 500	-82 650	-67 650	-67 650
Vuokrat	-190 395	-201 446	-209 846	-209 846	-209 846
Muut toimintakulut	51	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-724 843	-711 986	-713 867	-649 713	-654 629
TOIMINTAKATE	-707 828	-702 646	-704 787	-640 633	-645 549

Toiminta

Kirjastotoimintaa säätelee kirjastolaki (1492/2016). Yleisten kirjastojen tehtävänä on tarjota pääsy tietoon, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä edistää lukemista, monipuolista lukutaitoa ja yhteiskunnallista vuoropuhelua. Kirjasto edistää yhteisöllisyyttä, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kemiönsaaren kirjasto tarjoaa asiakkaille laadukkaita, ajankohtaisia ja kiinnostavia aineistoja ja tapahtumia sekä kaikille avoimen kuntalaisen olohuoneen. Taalintehtaan kirjaston omatoimiratkaisu parantaa kirjaston saavutettavuutta. Vuonna 2022 kirjasto jatkaa Balans 2020 -ohjelman tavoitteiden mukaisia säästötoimia vähentämällä henkilöstökuluja, aineistohankintoja sekä palvelujen ostoja yhteensä 30 000€.

Toimintaympäristö 2022-2024

Kirjaston toimintaympäristö muuttuu ympäröivän yhteiskunnan mukana. Kehittyneet ja asukkaiden tarpeita vastaavat kirjasto- ja tietopalvelut vähentävät digitaalista kuilua sekä tiedollista syrjäytymistä asukkaiden keskuudessa. Digitaalinen maailma ja uusi tekniikka vaativat perinteisten lukutaitojen lisäksi uudenlaista monilukutaitoa. Monilukutaito on tasa-arvoisen nyky-yhteiskunnan tärkeä kansalaistaito niin lapsille kuin aikuisillekin.

Sosiaali- ja terveystoimen siirtyessä hyvinvointialueille ennaltaehkäisy jää kuntien vastuulle. Kulttuurilla on merkittävä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kirjasto edistää hyvinvointia tukemalla lukemiskulttuuria sekä varmistamalla kansalaisille tasavertaisen pääsyn tietoon, koulutukseen ja kulttuuriin sekä uusiin kansalaistaitoihin.

Kirjasto jatkaa Balans 2020 -ohjelman mukaisia säästöjä vähentämällä aineistokuluja ja palvelujen ostoja sekä pienentämällä henkilöstökuluja.

Kimitoön • Kemiönsaari

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Kirjastotoiminnan sopeuttaminen Balans 2020 -ohjelman tavoitteisiin	Toiminnan sisällön arviointi ja sopeuttaminen, aukioloaikojen sopeuttaminen.	12/23
Kemiön kirjasto 2.0	Kemiön palvelupisteen tilojen arviointi ja uudelleenjärjestely mediakasvatuksen ja monilukutaidon edistämisen ehdoilla.	12/22
Keskustelevan demokratian kohtaamispaikka	Kirjasto edistää yhteiskunnallista keskustelua.	Jatkuva
Hankintaportaalin käyttöönotto	Aineistohankintoihin puitesopimus.	12/22

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Suoritukset					
Kirjastojen lkm	4	4	4	4	4
Fyysiset käynnit	34 227	50 000	55 000	45 000	55 000
Kokonaislainaus	66 795	70 000	73 000	68 000	70 000
Lainaajia	2 261	2 400	2 400	2 400	2 400
Kokoelmat	65 369	70 000	68 000	68 000	67 000
Hankinnat	3 130	3 200	2 600	2 600	2 600
Tapahtumia	182	200	150	150	150
Mittarit					
Fyysiset käynnit/as	5,2	7,5	8,3	6,8	8,3
Kokonaislainaus/as	10,1	10,5	11	10,2	10,6
Lainaajia/as	34,2 %	38 %	36,3 %	38 %	36,3 %
Kokoelmat /as	9,9	10,5	10,3	10,2	10,1
Hankinnat /as	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Pienentyneet henkilöstökulut + 8 000

Pienentyneet aineistokulut (kirjat, aikakauslehdet, kalusto) + 13 000

Pienentyneet palvelujen ostot + 5 000

Kimitoön • Kemiönsaari

SIVISTYSOSASTO
Kemiönsaaren aikuisopisto
Vastuhenkilö: Rehtori

AIKUISOPISTOYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	25 527	46 520	46 520	46 520	46 520
Henkilöstökulut	-199 598	-216 791	-236 804	-240 356	-243 962
Palvelujen ostot	-61 576	-86 530	-84 537	-85 726	-86 931
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 173	-900	-1 400	-1 400	-1 400
Vuokrat	-30 358	-34 186	-38 420	-38 420	-38 420
Muut toimintakulut	1 265	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-291 440	-338 407	-361 161	-365 902	-370 713
TOIMINTAKATE	-265 913	-291 887	-314 641	-319 382	-324 193

Toiminta 2022–2024

Kemiönsaaren aikuisopisto järjestää lapsille, nuorille ja aikuisille suunnattuja kursseja ja luentoja koko kunnassa. Opisto pyrkii monipuoliseen ja ajankohtaiseen kurssitarjontaan. Toiminnan päämääränä on hyvinvoiva kurssiosallistuja tai opiskelija. Opisto on aktiivisessa kanssakäymisessä kunnan asukkaiden kanssa. Opisto tiedustelee osaamisarvosteisen arvioinnin aloittamista lasten kuvataiteen perusopetuksessa/ perusopetuksen osalta.

Toimintaympäristö 2022–2024

Kemiönsaaren aikuisopisto järjestää yhteensä vajaat 4 000 tuntia eri kurssien opetusta. Aikuisopisto seuraa aktiivisesti aikaansa ja pystyy nopealla aikataululla järjestämään kunnan asukkaiden toivomia ja tarvitsemia kursseja sekä luentoja. Kurssien päämääränä on kouluttaa, mutta myös luoda yhteenkuuluvuutta. Tämä on erityisen tärkeää kun yhteiskunta hitaasti avautuu jälleen. Kemiönsaaren aikuisopisto tekee yhteistyötä Saariston kombin (hallinnoija) ja Turun ruotsinkielisen työväenopiston kanssa ”Från ensamhet till mångsamhet”-yhteistyöhankkeen puitteissa. Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta. Aikuisopisto tekee tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Kimitoön • Kemiönsaari

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Monipuolisen kurssitarjonnan säilyttäminen	Säännöllinen arviointi sekä tarpeiden ja toiveiden analysointi	Jatkuva
Jotkut kurssit voidaan hyväksyä myös lukion opinnoiksi	Säännöllinen arviointi suunnitteluvaiheessa	Jatkuva
Pyritään edistämään hyvinvointia ja yhteenkuulumista kurssien avulla	Säännöllinen arviointi ja analysointi	Jatkuva
Aikuisten henkilöiden digitaalisen osaamisen vahvistaminen	Säännöllinen arviointi suunnitteluvaiheessa	Jatkuva

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kurssiosallistujien lukumäärä	2500	2400	2400	2400	2400
Opetustuntien lukumäärä	4500	4 350	4350	4 350	4350
Nettokustannus/opetustunti	74	68	65	65	65

SIVISTYSOSASTO

Vapaa-ajanyksikkö

Vastuhenkilö: Vapaa-aikatoimenjohtaja

VAPAA-AJANYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	45 428	81 148	144 448	144 448	144 448
Henkilöstökulut	-370 484	-375 702	-435 052	-441 585	-448 211
Palvelujen ostot	-132 610	-175 641	-207 302	-210 030	-212 795
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77 784	-44 200	-43 800	-43 800	-43 800
Avustukset	-280 210	-279 200	-289 200	-279 200	-279 200
Vuokrat	-200 051	-190 516	-196 556	-196 556	-196 556
Muut toimintakulut	-838	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 061 976	-1 065 259	-1 171 910	-1 171 171	-1 180 562
TOIMINTAKATE	-1 016 548	-984 111	-1 027 462	-1 026 723	-1 036 114

Toiminta

Vapaa-ajanyksikön tehtävänä on tukea, ohjata ja kehittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaa sekä luoda niille edellytykset. Lisäksi yksikölle kuuluu yhteistyön edistäminen eri yhdistysten, seurojen ja järjestöjen sekä kunnassa toimivien luovien ammattien harjoittajien välillä. Yksikkö tukee vapaa-ajan toimintaa järjestäviä paikallisia yhdistyksiä ja seuroja. Yksikkö vastaa kunnan nuorisotiloista ja liikuntapaikoista sekä Bio Ponysta.

Liikunta

Liikuntatoimen tärkein tehtävä on suunnitella ja kehittää paikkakunnan liikuntatoimintaa sekä toimia urheilutoimintaa harjoittavien seurojen tukena. Liikuntatoimi tarjoaa mahdollisuuksia liikuntaan ja kuntoiluun ylläpitämällä kunnan liikuntapaikkoja, kehittämällä liikuntapaikkaverkostoa, tukemalla taloudellisesti urheiluseuroja, järjestämällä tapahtumia yhdessä urheiluseurojen kanssa sekä järjestämällä täydentävää, terveyttä edistävää toimintaa eri ikäryhmille.

Nuoriso

Nuorisotoimen tärkeimpiin tehtäviin kuuluvat hyvien edellytysten luominen kunnan nuorisotoiminnalle sekä toimiminen nuorisotoimintaa harjoittavien seurojen ja yhdistysten tukena. Tämä tapahtuu ensisijaisesti tukemalla seuroja ja yhdistyksiä taloudellisesti, tarjoamalla palveluita, järjestämällä omaa toimintaa sekä kehittämällä nuorisotalojen toimintaa.

Kulttuuri

Kulttuuritoimen tärkein tehtävä on huolehtia siitä, että asukkailla on hyvät mahdollisuudet monipuoliseen kulttuuritarjontaan ja kulttuuriharrastuksiin. Tämä tapahtuu yhteistyössä niin vapaa-ajanyksikön ja kunnan muiden yksiköiden kuin ulkopuolisten toimijoiden ja luovien ammattien harjoittajien kanssa. Lasten kulttuuri asetetaan etusijalle. Kaikille lapsille tarjotaan mahdollisuus eri taidemuotoihin tutustumiseen.

Toimintaympäristö 2022–2024

Monipuoliset palvelut luovat hyvät edellytykset tulevaisuuden hyvinvoinnille. Vapaa-ajanyksikkö on vahvasti mukana toteuttamassa hyvinvointikertomuksen toimenpiteitä, ja näin ollen tärkeä palveluntuottaja ja asukkaiden hyvinvoinnin edistäjä. Vapaa-ajanyksikön toimintaympäristö vahvistuu Sote uudistuksen myötä, koska kunnan terveyttä edistävä työ nostetaan esiin tärkeänä osana uudistuksessa.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Vähintään 1 tunti liikuntaa koulu-päivän aikana lapsille ja nuorille	Tulokset Move testeissä paranee	vuosittain
liikunnan edistäminen varhaiskasvatuksessa.	Motorinen havainto nykytilanteen arviointi	vuosittain vuosittain
liikunnan edistäminen työikäisille. Liikuntaneuvontaa priorisoidaan.	Liikuntaneuvonnassa mukana olevien määrä Liikuntaneuvonnan omat testit sekä näytteet.	vuosittain jatkuva
Liikunnan edistäminen senioreille. Vertaisveturien kouluttaminen ja uusia ryhmiä kylissä	Koulutettavien määrä sekä uusien ryhmien määrä.	vuosittain
Kulttuurikasvatusta lapsille ja nuorille	luokkien määrä joka ottaa käyttöön kulttuurikasvatussuunnitelman, joka on yhteistyöhanke kulttuuritekijöiden kanssa	vuosittain
Kulttuuria ikäihmisille, kohtaava toiminta	Kohtaavan toiminnan- ja kulttuuriystävällisyyden mukana olevien henkilöiden määrä.	vuosittain

AVAINLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Baana					
Kävijämäärä	1250	3500	3500	3500	3500
netto tilinpäätös	26 000,00 €	27 800 €	31 000 €	31 000 €	31 000 €
Nettokustannus/käynti	20,80 €	7,94 €	8,85 €	8,85 €	8,85 €
Slaggis					
Kävijämäärä	700	2000	2000	2500	2500
netto tilinpäätös	16 000,00 €	20 000 €	21 000 €	21 000 €	21 000 €
Nettokustannus/käynti	22,85 €	10,00 €	10,50 €	10,50 €	10,50 €
Lammis					
Kävijämäärä	150	480	450	450	450
netto tilinpäätös	10 000,00 €	10 600 €	7 000 €	7 000 €	7 000 €
Nettokustannus/käynti	66,66 €	22,08 €	15,55 €	15,55 €	15,55 €
Amospuisto					
käyttäjien määrä	29900	47000	46500	46500	46500
netto tilinpäätös	47 600,00 €	43 800 €	44 000 €	44 000 €	44 000 €
nettokustannus/käyttäjä	1,59 €	0,93 €	0,94 €	0,94 €	0,94 €
Koulukeskuksen liikuntapaikka Kemiössä					
käyttäjien määrä	16000	23000	23000	23000	23000
netto tilinpäätös	5 900,00 €	12 000 €	12 000 €	12 000 €	12 000 €
nettokustannus/käyttäjä	2,71 €	0,52 €	0,52 €	0,52 €	0,52 €
Taalintehtaan liikuntapuisto					
käyttäjien määrä	8900	18000	20000	20000	25000
netto tilinpäätös	38 900,00 €	37 900 €	40 000 €	40 000 €	40 000 €
nettokustannus/käyttäjä	4,37 €	2,10 €	2,00 €	2,00 €	1,60 €
Ruukinhalli (kouluajan ulkopuolella)					
käyttäjien määrä	7700	13000	13000	13000	13000
netto tilinpäätös	145 500 €	141 600 €	140 000 €	140 000 €	140 000 €
nettokustannus/käyttäjä	18,89 €	10,89 €	10,76 €	10,76 €	10,76 €
Björkbodan jalkapallokenttä					
käyttäjien määrä	560	750	750	1000	1000
netto tilinpäätös	13 650,00 €	13 600 €	13 600 €	13 600 €	13 600 €
nettokustannus/käyttäjä	24,37 €	18,13 €	18,13 €	13,60 €	13,60 €
Kulttuuritoiminta					
tapahtumat omat/yhteistyössä	25	35	35	35	35
elokuvanäytösten määrä	67	100	100	100	100
elokuvanäytösten kävijämäärä	1964	4000	4000	4000	4000

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

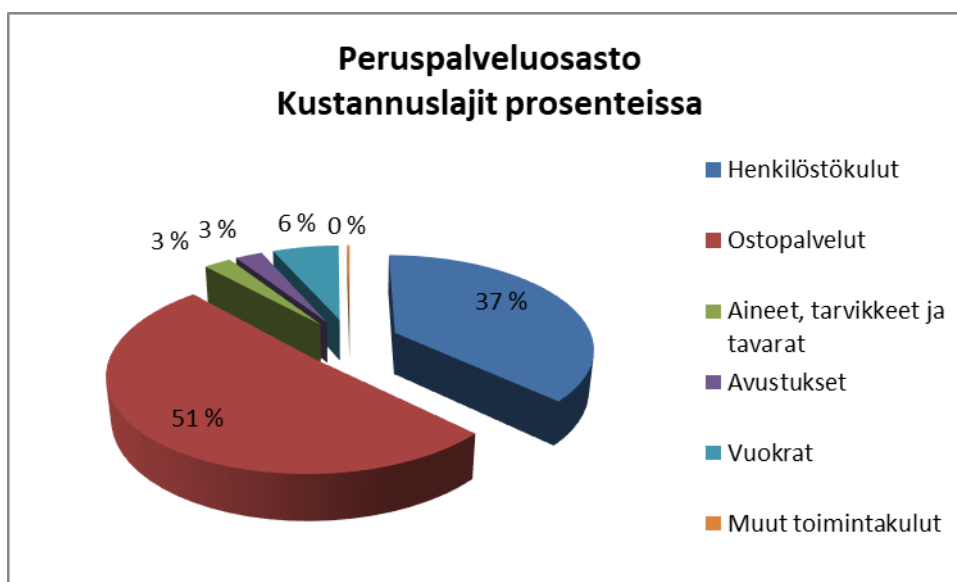
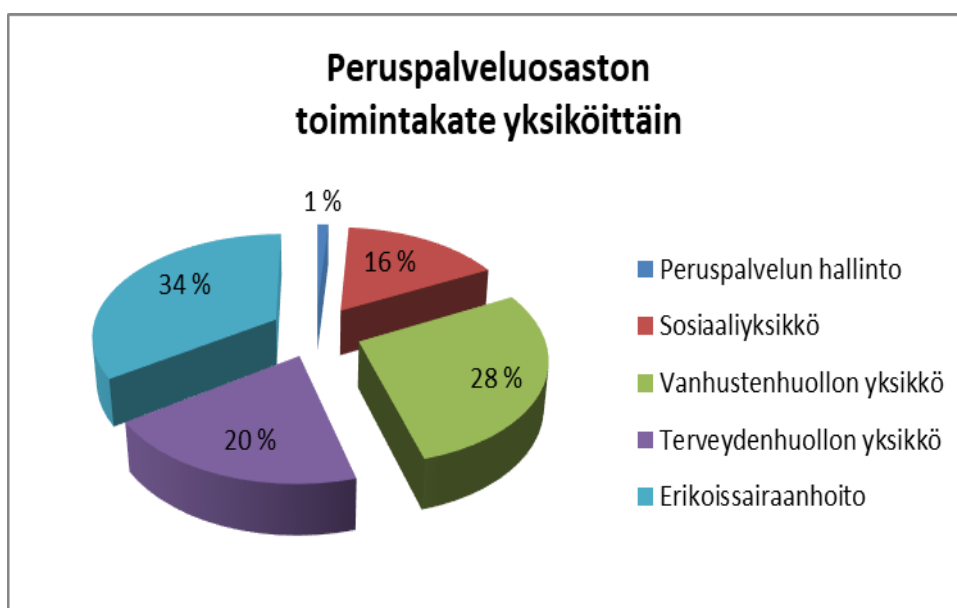
Harrastamisen Suomen mallin kehittämishanke. Tulot nousevat 60 000 eurolla, mutta samalla myös kustannukset nousevat. Kustannukset nousevat pääosin henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa yhteensä 75 000 e

Kimitoön • Kemiönsaari

8.4 Peruspalveluosasto

- Peruspalvelun hallinto
- Sosiaaliyksikkö
- Vanhustenhuollon yksikkö
- Terveysthuollon yksikkö
- Erikoissairaanhoito

PERUSPALVELUOSASTO

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 119 276	906 185	547 685	10 000	10 000
Maksutuotot	1 773 798	1 814 890	2 122 601	0	0
Tuet ja avustukset	244 577	262 215	238 160	71 520	71 520
Vuokratuotot	375 913	372 550	384 500	0	0
Muut toimintatuotot	173 164	111 700	115 000	1 000	1 000
TOIMINTATUOTOT	3 686 727	3 467 540	3 407 946	82 520	82 520
<i>muutos %</i>		-6 %	-2 %	-4030 %	0 %
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	8 323 113	8 750 946	9 301 902	80 693	81 903
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	2 008 644	2 081 907	2 108 702	13 726	13 932
Muut henkilöstösivukulut	316 512	363 244	366 556	3 026	3 071
Henkilöstösivukulut	2 325 156	2 445 151	2 475 258	16 752	17 003
Henkilöstökulut	10 648 269	11 196 097	11 777 160	97 445	98 906
Palvelujen ostot	15 431 040	15 765 949	16 170 436	14 275	14 491
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	945 505	688 460	832 600	7 600	7 600
Avustukset	1 034 854	697 840	838 340	150 000	150 000
Vuokratulot	1 976 705	2 037 562	2 018 087	13 800	13 800
Muut toimintakulut	151 354	81 340	71 640	800	800
TOIMINTAKULUT	30 187 728	30 467 248	31 708 263	283 920	285 597
<i>muutos %</i>		1 %	4 %	-11068 %	1 %
TOIMINTAKATE	-26 501 000	-26 999 708	-28 300 317	-201 400	-203 077
SUUNNITELMAPOISTOT	157 365	156 610	175 420	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-26 658 365	-27 156 318	-28 475 737	-201 400	-203 077

Kunnanhallituksen ehdotus; +45 000 €, lisääntyneet henkilöstökulut
+20 000 €, lisääntyneet palvelujen ostot ja tuet

PERUSPALVELUOSASTO
 Peruspalveluosaston hallinto
 Vastuhenkilö: Peruspalvelujohtaja

PERUSPALVELUOSASTON HALLINTO

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	2 548	1 300	1 300		
Henkilöstökulut	-263 742	-275 784	-262 801		
Palvelujen ostot	-25 824	-28 708	-27 043		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 800	-4 000	-4 000		
Avustukset	0	-1 000	-1 000		
Vuokrat	-28 766	-25 503	-26 646		
Muut toimintakulut	-470	-900	-700		
TOIMINTAKULUT	-321 602	-335 895	-322 190		
TOIMINTAKATE	-319 054	-334 595	-320 890		

Toiminta

Peruspalveluosaston hallintoon kuuluvat peruspalvelulautakunta ja peruspalvelun hallinto. Peruspalvelulautakunta kokoontuu säännöllisesti. Peruspalvelulautakunta määrittelee palvelurakenteen koko toiminnalle ja vaikuttaa siihen, että tuottavuus ja tehokkuus leimaavat toimintaa. Toimintatulosta ja talousarviototeutumaa seurataan säännöllisesti. Lautakunta päättää mahdollisista palveluyksiköiden sulkemisista. Peruspalvelun hallinto johtaa peruspalveluosaston toimintaa läheisessä yhteistyössä sosiaaliyksikön, vanhustenhuoltoyksikön ja terveydenhuoltoyksikön yksikkövastaavien kanssa. Talousarvio laaditaan myös erikoissairaanhoidon osalta. Osaston tavoitteena on mm. tarjota hoitoa ja palveluita jotka vastaavat asukkaiden tarpeisiin. Muiden Varsinais-Suomen kuntien kanssa tehdään edelleen yhteistyötä hoito-, asiakas- ja potilasprosessien yhtenäistämiseksi, nyt osana sote-uudistusta ja hyvinvointialueen valmistelutyötä. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksella sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Peruspalveluosaston hallinnon tavoitteena on vuoden 2022 aikana turvata sujuva palvelujen järjestämisen siirtäminen hyvinvointialueille yhteistyössä muiden Varsinais-Suomen kuntien kanssa osallistumalla valmistelutyöhön. Teemme työtä sen eteen, että kunnan alueella säilyvät hyvät ja monipuoliset palvelut, ja että ovat saatavilla molemmilla kotimaisilla kielillä.

Toimintaympäristö 2022–2024

Varsinais-Suomen uutta hyvinvointialuetta valmistelevalle väli aikaishallinto on vahvistettu syyskuussa 2021. Kaikki osapuolet ovat yksimielisesti hyväksyneet maakunnan sote- ja pela-uudistuksen valmistelua johtavan väliaikaisen toimielimen kokoonpanon. Tämä tarkoittaa sitä, että on virallisesti päästy aloittamaan tulevan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen rakentaminen. Rakennuudistushanke sekä Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelma sitovat alleen joukon suuria ja pieniä kehityskohteita. Lisäksi alueella on käynnissä monia muita soten kehitysprojekteja. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämisohjelmalla on viisi päätavoitetta:

- Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
- Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
- Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
- Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen
- Kustannusten nousun hillitseminen

Kimitoön • Kemiönsaari

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoitteet	Arviointi	Tavoitetaso
Joustava siirtyminen hyvinvointi-alueeseen Kemiönsaaren kuntalaisten parasta ajatellen.	Kuntalaiset ja henkilökunta kokevat osallistamista ja heitä tiedotetaan siitä, miten työ etenee ja mitä muutoksia on tulossa.	12/2022
Asetetaan monialainen työryhmä työskentelemään lapsiperheitä koskevissa kysymyksissä ja kehittämään lapsiperheitä koskevia toimintoja.	Sosiaalipäällikölle on annettu tehtäväksi perustaa työryhmä ja antamaan peruspalvelulautakunnalle väliraportti ryhmän toiminnasta.	06/2022
Kotona asumista priorisoidaan ja tuetaan.	Peruspalveluosaston eri yksiköt tekevät määrätietoista yhteistyötä yhteisen suunnitelman puitteissa, jotta mahdollistetaan kotona asumista. Yhteisiä asiakasprosesseja määritellään ja dokumentoidaan.	Jatkuva
Digitaalisuuteen liittyvät toimenpiteet ovat osa kaikkien tavoitteiden toteutumista.		

TUNNUSLUVUT

	*)	*)	**)		
Suoritukset, kokousten määrä	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Peruspalvelulautakunta	7	8	6	0	0
Vanhus- ja vammaisneuvosto	6	5	6	6	6

Mittari

Kemiönsaaren peruspalveluosasto yhteensä					
Nettokustannus, euro/asukas	3 992	4 058	4 272	0	0

*) Asukasluku oli 31.12.2019 6 640 henkilöä.

***) Asukasluku oli 31.12.2020 6 609 henkilöä.

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Vähentyneet henkilöstökulut	+12 983 €
Vähentyneet kulut palveluiden ostoista	+1 665 €
Lisääntyneet muut kulut (sisäiset vuokrat)	-943 €
Yhteensä vähentyneet nettokulut	+13 705 €

PERUSPALVELUOSASTO

Sosiaaliyksikkö

Vastuuhenkilö: Sosiaalipäällikkö

SOSIAALIYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	290 144	261 820	252 185	82 520	82 520
Henkilöstökulut	-1 008 164	-1 165 698	-1 125 059	-97 445	-98 906
Palvelujen ostot	-3 441 966	-2 869 192	-3 094 526	-14 275	-14 491
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 618	-22 340	-26 040	-7 600	-7 600
Avustukset	-715 569	-423 840	-467 340	-150 000	-150 000
Vuokrat	-136 596	-125 227	-124 406	-13 800	-13 800
Muut toimintakulut	-107 925	-27 300	-27 300	-800	-800
TOIMINTAKULUT	-5 442 839	-4 633 597	-4 864 671	-283 920	-285 597
TOIMINTAKATE	-5 152 694	-4 371 777	-4 612 486	-201 400	-203 077

Toiminta

Sosiaaliyksikkö hoitaa ja kehittää kunnan työllisyyspalveluita ja sosiaalipalveluita (lukuun ottamatta vanhustenhuoltoa). Yhteistyö kunnan muiden osastojen kanssa on tärkeää, jotta kunta voi tarjota tehokkaasti toimivaa ehkäisevää lastensuojelutoimintaa ja olla vahva hyvinvoinnin edistäjä. Sosiaaliyksikkö tulee perustamaan moniammatillisen työryhmän, jonka tavoitteena on rakentaa ennaltaehkäisevää yhteistyötä Kemiönsaaren eri toimijoiden välille. Tavoitteena on sopia selkeistä yhteistyön käytänteistä sekä antaa konsultaatioapua ja neuvontaa lapsiperheiden kanssa työskenteleville tahoille. Systeeminen toimintamalli tullaan ottamaan käyttöön lastensuojelussa ja perhepalveluissa. Aikuissosiaalityössä ja työllistämispalveluissa tullaan keskittymään pitkäaikaistyöttömyyden ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Aikuissosiaalityön tavoitteena on tehdä palvelutarpeen arviointi kaikille kunnan pitkäaikaistyöttömille ja auttaa heidät oikeiden palvelujen pariin. Tämä tullaan toteuttamaan tiivistämällä yhteistyötä terveydenhuollon, päihdehuollon, KELAn ja TE-toimiston kanssa sekä jalkautamalla terveydenhuollon yksikköihin antamaan ammattilaisille konsultaatioapua sosiaalihuollon kysymyksissä. Työllistämispalveluissa tullaan kehittämään sisäisiä työllistämisen prosesseja yhteistyössä kunnan eri osastojen kanssa. Sosiaaliyksikön tavoitteena on vuoden 2022 aikana turvata sujuva palvelujen järjestämisen siirtäminen hyvinvointialueille yhteistyössä muiden Varsinais-Suomen kuntien kanssa osallistumalla valmistelutyöhön. Teemme työtä sen eteen, että kunnan alueella säilyvät hyvät ja monipuoliset palvelut, ja että ovat saatavilla molemmilla kotimaisilla kielillä.

Toimintaympäristö 2022-2024

Kemiönsaaren asukkaiden hyvinvointi on yhteinen tehtävämme. Syrjäytyneiden, syrjäytymisvaarassa olevien tai tilapäistä apua tarvitsevien tukeminen edistää Kemiönsaaren asukkaiden hyvinvointia. Tukea annetaan sosiaalityön, sosiaaliohjauksen, sosiaalisen kuntoutuksen, perhetyön, taloudellisen tuen, integrointitoimenpiteiden ja työllistämistoimenpiteiden muodossa. Työmme tavoitteena on, että asiakkaat pystyvät ottamaan suuremman vastuun itsestään. Palvelun tulee olla helposti saatavilla ja kynnys yhteydenottoon tulee olla matala. Aktiivinen yhteistyö kunnan eri osastojen sekä yhdistysten ja kolmannen sektorin kanssa tuottaa uusia tapoja työskennellä asiakkaiden kanssa ja heitä varten. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksella sosiaalihuollon järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023.

Kimitoön • Kemiönsaari

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Ennaltaehkäisevää työtä kehitetään	Perhepalvelut perustaa moniammatillisen työryhmän, jonka tavoitteena on rakentaa ennaltaehkäisevää yhteistyötä eri kemiöläisten toimijoiden välille. Tavoitteena on sopia selkeistä yhteistyökäytännöistä sekä antaa konsultaatioapua ja neuvontaa lapsiperheiden kanssa työskenteleville tahoille. Systeeminen toimintamalli otetaan käyttöön lastensuojelussa ja perhepalveluissa.	12/2022
Työllistävää toimintaa kehitetään	Kemiönsaaren työllistämiskeskuksella, Majakalla, on käytössään useita palvelumuotoja joilla ehkäistään työttömien työhakijoiden syrjäytyminen. Kaikki asiakkaat saavat asiakasorientoitunutta tukea ja yksilöllistä ohjausta ja työ on päämäärätietoista ja perustuu sovittuihin asiakasprosesseihin. Pyritään ennaltaehkäisemään pitkäaikaistyöttömyyttä kunnan osastojen sekä TE-hallinnon kanssa. Sisäisiä työllistämisen prosesseja kehitetään yhteistyössä kunnan eri osastojen, elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin kanssa.	12/2022 12/2022
Pitkäaikaistyöttömyyden ja syrjäytymisen ehkäiseminen	Aikuissosiaalityössä tehdään sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi kaikille pitkäaikaistyöttömille vuoden 2022 aikana. Yhteistyötä tiivistetään TE-toimiston, KELAn, terveyden- ja päihdehuollon kanssa. Aikuissosiaalityö jalkautuu terveydenhuollon henkilökunnan luokse konsultoitavaksi sosiaalihuoltoon liittyvissä kysymyksissä.	12/2022

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Lastensuojeluilmoitukset	120	100	150	0	0
Yhteydenotot perhepalveluun	25	30	30	0	0
Huostaanotetut lapset 31.12.	12	11	11	0	0
Lapset jälkihoidossa 31.12.	6	7	10	0	0
Kuljetuspalvelumatkat, joista	12 000	11 500	11 500	0	0
- Vammaispalvelulain muk. kuljetuspalvelumatkat	9 000	9 000	10 500	0	0
- Sosiaalipalvelulain muk. kuljetuspalvelumatkat	2 500	2 200	2 200	0	0
- Erytyspalvelulain muk. kuljetuspalvelumatkat	500	300	500	0	0
Pitkäaikaistyöttömien määrä, yli 1000 päivää	<i>tieto puuttuu</i>	<i>tieto puuttuu</i>	16 *)	0	0
Pitkäaikaistyöttömien määrä, yli 300 päivää	<i>tieto puuttuu</i>	<i>tieto puuttuu</i>	40 **)	0	0
Aktivoitujen henkilöiden määrä (sopimus)	<i>tieto puuttuu</i>	40	40	40	40
Yht.ottojen ja palvelumuotojen lkm (ei sop.)	<i>tieto puuttuu</i>	80	80	80	80
Positiivisten sijoitusten lkm	<i>tieto puuttuu</i>	80	60	60	60
Toimeentulotukea saavat taloudet	50	60	60	0	0

*) syksyllä 2021 työttömien (yli 1000 päivää) henkilöiden määrä, joista kunta maksaa korvausta Kelalle on n. 20 henkilöä.

***) syksyllä 2021 työttömien (yli 300 päivää) henkilöiden määrä, joista kunta maksaa korvausta Kelalle on n. 50 henkilöä.

Kimitoön • Kemiönsaari

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Vähentyneet toimintatuotot	- 9 635 €
• Vähentyneet tuet ja avustukset -27 435 €	
• Lisääntyneet vuokratulot +4 800 €	
• Lisääntyneet muut tuotot +13 000 €	
Vähentyneet henkilöstökulut	+40 639 €
Lisääntyneet kulut palveluiden ostoista	-225 334 €
• Lisääntyneet asiakaspalveluiden ostot -171 526 € esim. lastensuojelussa, vammaispalveluissa ja päihdehuollossa	
• Lisääntyneet kulut sosiaalipäivystyksestä, kuljetuspalveluista, Perhehoitajien kulukorvauksista ja sisäisistä atk-menoista	
• - 57 950 €	
Lisääntyneet kulut tarvikkeiden ostoista	-3 700 €
Lisääntyneet kulut tuista ja avustuksista	- 43 500 €
Vähentyneet muut toimintakulut	+821 €
Yhteensä vähentyneet kulut	-240 709 €

Johtavan sosiaalityöntekijän virka on jätetty täyttämättä ja resurssien kannalta tarkasteltuna, se on korvattu sosiaalipäällikön viralla. Perhepalveluiden resurssit lisääntyvät +0,2 henkilöllä johtuen sisäisestä siirrosta muihin työtehtäviin. Aikuissosiaalityössä ehdotetaan uusi sosiaaliohjaajan toimi ajalle maaliskuu-joulukuu 2022, mikä vuositasona vastaa +0,83 henkilötyövuotta. Vastaava vähennys (-1,0) on jo kuluvana vuonna tehty työllistämistoiminnassa kun sosiaaliohjaaja siirtyi muualle. Aikuissosiaalityöhön tarvitaan tämä lisäys, jotta voidaan kohdentaa resursseja pitkäaikaistyöttömien tilanteen selvittämiseen ja kuntouttamiseen. Projekti Tervetuloa kotiin! loppuu ja resurssit vähenevät -1,0. Kaksi valtionavustusta saanutta projektia loppuvat vuoden 2022 alussa ja näihin on varattu yhteensä +0,67 resurssia. Sosiaaliyksikön henkilöstöresurssit vähenevät yhteensä -0,3. Palveluiden ja asiakaspalveluiden ostoihin varattavien määrärahojen tasoa on arvioitu sen perusteella, mikä on tällä hetkellä ostopalveluiden tarve, tai jopa hieman sen alle.

Taloussuunnitelmavuosien osalta on huomioitu vain niiden toimintojen lukuja, mitkä jäävät sote-uudistuksen jälkeksi osaksi kunnan toimintaa.

PERUSPALVELUOSASTO

Vanhustenhuoltoyksikkö

Vastuuhenkilö: Vanhustenhuollon päällikkö

VANHUSTENHUOLTOYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	2 614 416	2 389 060	2 293 861		
Henkilöstökulut	-5 656 484	-5 830 762	-6 135 013		
Palvelujen ostot	-2 011 872	-2 093 084	-2 128 150		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-369 371	-258 420	-333 160		
Avustukset	-314 003	-265 000	-362 000		
Vuokrat	-1 218 804	-1 277 002	-1 270 034		
Muut toimintakulut	-32 040	-50 240	-40 740		
TOIMINTAKULUT	-9 602 574	-9 774 508	-10 269 097		
TOIMINTAKATE	-6 988 158	-7 385 448	-7 975 236		

Toiminta

Vanhustenhuollon yksikkö vastaa ikääntyneiden asukkaiden hoidosta ja hoivasta. Valtuusto hyväksyi helmikuussa 2021 kunnan suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2021-2026. Suunnitelman mukaan tavoitteena on varmistaa ikäihmisille hyvä elämänlaatu ja toimiva arki sekä turvata ikääntyvän väestön mahdollisuudet elää täysipainoista elämää toimintakykyyn ja ikään katsomatta. Lähtökohtana on palvelu, jossa painottuu yksilön vastuu oman terveyden edistämisestä ja ikäihmisten osallisuuden tukeminen. Vanhustenhuollon kotikuntoutuksen tavoitteena on, että asiakas pystyy asumaan kodissaan vähentyneen, minimaalisen tai kokonaan ilman ulkopuolisen avun tarvetta. Valtuuston vanhustenhuollon kokonaisratkaisua koskeva periaatepäätös huomioidaan toiminnan kehittämisessä ja suunnittelussa. Painotetaan sektorit ja Varsinais-Suomen kuntien kuntarajat ylittävää yhteistyötä. Vanhustenhuoltoyksikön tavoitteena on vuoden 2022 aikana turvata palvelujen järjestämisen siirtäminen hyvinvointialueille yhteistyössä muiden Varsinais-Suomen kuntien kanssa osallistumalla valmistelutyöhön. Teemme työtä sen eteen, että kunnan alueella säilyvät hyvät ja monipuoliset palvelut, ja että ovat saatavilla molemmilla kotimaisilla kielillä.

Toimintaympäristö 2022-2024

Yksikön toiminta on tehokasta ja asiakaslähtöistä. Palveluissa huomioidaan asiakkaan näkökulma, jota mitataan vuosittain toistuvien asiakaskyselyin. Vastaukset huomioidaan kehittämistyössä. Uusia teknisiä apuvälineitä kokeillaan edelleen, kotona asuvien asiakkaiden turvallisuuden lisäämiseksi. Palveluseteliä tarjotaan kaikille asiakkaille, jotka täyttävät tehostetun palveluasumisen, kevyen palveluasumisen tai omaishoitajan lomapäivien aikaisen intervallihoidon hoitopaikan myöntämiskriteerit. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta (565/2020) määrää miten henkilöstömitoitusta tulee lisätä pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja ikääntyneiden pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Valvira ja AVI ovat määritelleet mitä välittömällä asiakastyöllä ja välillisellä asiakastyöllä tarkoitetaan (Dnro V/36386/2020). Uuden työntekijän ja opiskelijan perehdytykseen ja koulutukseen käytettyä työaika ei saa laskea välittömäksi asiakastyöksi. Oppisopimusopiskelijoiden työpanoksen saa laskea välittömäksi asiakastyöksi vasta opiskelujen myöhäisemmässä vaiheessa. Lakimuutoksen myötä pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen täytyy palkata lisää henkilökuntaa, jotta henkilöstömitoituksen vaatimukset täyttyvät. Lakimuutos vaatii myös, että kunta käyttää RAI-arviointivälineistöä ikääntyneen henkilön

toimintakyvyn arvioimisessa viimeistään 1.4.2023. Kemiönsaaren kunta ottaa RAI-arviointivälineistön käyttöön vuoden 2022 aikana.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Välittömän asiakastyön osuutta asiakastyössä lisätään ja lääkkeiden käsittelystä tulee varmempaa.	Otamme kotihoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa käyttöön lääkkeiden annosjakelun.	4/2022
Teknisiä ja digitaalisia ratkaisuja lisätään.	Otamme käyttöön Videovisit etähoitopalvelun ja kokeilemme uusia teknisiä ratkaisuja kotihoidossa.	6/2022
Tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon asiakkaiden hoitovuorokausia terveyskeskussairaalassa vähennetään.	Terveyskeskussairaalahoitoa tarvitseville asiakkaille annetaan ensisijaisesti avosairaalahoitoa omassa palveluasumisasennossa tai omassa kodissa.	6/2022

TUNNUSLUVUT

Suoritukset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kotihoidokäynnit	50 658	58 000	55 000	0	0
Päiväkeskuskäynnit	490	3 200	3 200	0	0
Omaishoidon tuki asiakkaita/vuosi	77	85	90	0	0
Kevyt palveluas., hoitovuorok., ostopalv.	1 437	1 350	880	0	0
Tehostettu palveluasuminen, hoitovuorok.	26 939	27 720	29 160	0	0
Tehostettu palveluasuminen, palveluseteli	3 247	3 800	4 920	0	0
Tehostettu palveluasuminen, maksusitoumus	2 295	1 825	1 825	0	0
Laitohoito, hoitovuorok.	8 058	7 200	5000**	0	0
Mittari	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kotihoito euroa/käynti	30,81	29,52	32,77	0	0
Kevyt palveluas. euroa/asumispäivä, ostopalv.*	67,06	74,07	62,05	0	0
Tehostettu palveluasuminen				0	0
Almakoti euroa/asumispäivä	121,47	131,72	128,93	0	0
Hannakoti euroa/asumispäivä	99,49	95,36	99,34	0	0
Silverbacken euroa/asumispäivä	120,70	117,20	142,74	0	0
Palveluseteli euroa/asumispäivä*	85,01	86,32	88,72	0	0
Maksusitoumus euroa/asumispäivä*	99,02	136,98	101,37	0	0
Laitohoito					
Hannakoti euroa/hoitovuorokausi	123,10	142,15	208,32**	0	0

*Palveluseteleiden ja ostopalveluiden hinnat eivät sisällä hoitotarvikekustannuksia eikä myöskään eläkemenoperusteista eläkemaksua.

**Laitohoito lopetetaan kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti.

Kimitoön • Kemiönsaari

Muutokset talousarvio 2021 /talousarvio 2022

Vähentyneet tuotot	- 95 199 €
Lisääntyneet kustannukset palveluseleleistä	- 108 500 €
Vähentyneet kustannukset asiakaspalvelujen ostosta	+ 120 219 €
Vähentyneet kustannukset sisäisistä ruokapalveluista	+ 31 880 €
Lisääntyneet henkilöstökustannukset	- 304 251 €
Vähentyneet kustannukset sisäisistä vuokrista *	+ 13 668 €
Lisääntyneet kustannukset materiaalien ostosta (lähinnä hoitotarvikkeet)	- 74 740 €
Lisääntyneet kustannukset asiantuntijapalveluista	- 20 220 €
Lisääntyneet kustannukset sosiaali- ja terveyspalveluista	- 16 500 €
Lisääntyneet kustannukset henkilöstön työterveydenhuollosta	- 17 400 €
Lisääntyneet kustannukset sähköisistä palveluista	- 7 900 €
Lisääntyneet kustannukset sosiaalipäivystyksestä	- 6 500 €
Lisääntyneet kustannukset vakuutuksista	- 3 930 €
Lisääntyneet kustannukset yhteistyöosuuksista	- 2 800 €
Lisääntyneet nettokustannukset yhteensä	- 579 788 €

*Almakodin sisäinen vuokra vastaa Amos-kiinteistön ulkoista vuokraa”

Vanhustenhuolto lisää henkilöstöresurssiaan yhteensä yhdeksällä talousarviosta 2021 talousarvioon 2022. Lisäys johtuu siitä, että Hannakodin henkilöstömitoitus on osoittautunut olevan aivan liian alhainen, Silverbackenin henkilöstö on kasvanut vuoden 2021 aikana (ei huomioitu talousarviossa 2021) sekä siitä että Almakodin henkilöstö on kasvanut yhdellä toistaiseksi palkatulla lähihoitajalla (pool). Henkilöstöresurssien lisäyksessä on huomioitu myös kolmen lähihoitajan oppisopimukset. Kotihoidosta vähennetään kaksi sairaanhoitajan tointa, jotka korvataan hoitoavustajien toimilla. Vanhustenhuollon hallintoon lisätään kuudeksi kuukaudeksi yksi toimistosihteerin resurssi ja kotihoidossa tehdään yhden resurssin toistaiseksi voimassa oleva uudelleensijoittaminen fyysisesti kevyempiin työtehtäviin.

PERUSPALVELUOSASTO
Terveysthuoltoyksikkö
Vastuhenkilö: Johtava lääkäri

TERVEYDENHUOLTOYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	779 620	815 360	860 600		
Henkilöstökulut	-3 612 843	-3 807 195	-4 156 295		
Palvelujen ostot	-1 748 067	-1 374 965	-1 300 374		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-540 716	-403 700	-469 400		
Vuokrat	-592 539	-609 830	-597 001		
Muut toimintakulut	-10 919	-2 900	-2 900		
TOIMINTAKULUT	-6 505 085	-6 198 590	-6 525 970		
TOIMINTAKATE	-5 725 466	-5 383 230	-5 665 370		

Toiminta

Terveysthuoltoyksikkö tarjoaa perusterveydenhuollon avohoidon palveluita Kemiön pääterveysasemalla ja Taalintehtaan lähipalvelupisteessä. Suun terveydenhuolto ja terveyskeskussairaaloiminta on keskitetty Kemiössä sijaitsevaan toimipisteeseen. Kunnalle uusi toiminta, kotisairaala, on huomioitu talousarviossa huhtikuusta 2022 alkaen. Kotisairaala sisältää kodissa tai kodinomaisissa oloissa, kuten ikäihmisten palveluasumisessa, annettavan sairaanhoidon potilaille, jotka muussa tapauksessa täytyy välittömästi siirtää terveyskeskussairaalaan. Kotisairaaloimintaa johtaa johtava lääkäri ja potilaalle annettavasta hoidosta vastaa kokonaisuudessaan aina lääkäri. Ero perinteiseen kotisairaalaan on hoitojakson akuutti tarve, hoitojakson tilapäisyys ja sairaanhoidon vaativuus. Juridisesti katsottuna kotisairaala on avohoitoa. Kemiönsaaren kunta on tällä hetkellä yksi alueen kolmesta perusterveydenhuollon yksiköstä, jotka eivät tarjoa kotisairaala. Avovastaanotto toiminnan kehittäminen on keskeinen kehityskohde, jotta terveydenhuollon resurssit kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti ja toisaalta parannetaan hoitoprosessien laatua. Hoitoon pääsyn nopeuttaminen on keskeinen valtakunnallinen tavoite ja vastaanotto toiminnan kehittämisellä pyritään parantamaan entisestään hoitoon pääsyä tarkoituksenmukaiselle ammattilaiselle avohoidossa. On huomionarvoista, ettei hoitotakuu koske yksinomaan pääsyä lääkärin vastaanotolle, vaan pääsyä tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin. Terveysthuoltoyksikkö tuottaa myös kunnan vanhustenhuollon lääkäripalvelut ja kunnan alueella sijaitsevilla kouluilla ja oppilaitoksissa terveyskeskuksen lääkärit, terveydenhoitajat ja psykologit tapaavat oppilaita ja opiskelijoita. Terveysthuoltoyksikön tavoitteena on vuoden 2022 aikana turvata sujuva palvelujen järjestämisen siirtäminen hyvinvointialueille yhteistyössä muiden Varsinais-Suomen kuntien kanssa osallistumalla valmisteluohjelmien. Teemme työtä sen eteen, että kunnan alueella säilyvät hyvät ja monipuoliset palvelut, ja että ovat saatavilla molemmilla kotimaisilla kielillä.

Toimintaympäristö 2022-2024

Terveysthuollon toimintaympäristö muuttuu lähivuosina merkittävästi, kun julkisten sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu kootaan kuntaa suuremmille hyvinvointialueille. Samalla sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiota lisätään, tavoitteena entistä asiakaslähtöisempi kokonaisuus. Viime vuosina on tehty suuria muutoksia Kemiönsaaren terveydenhuollon palveluverkossa. Samalla kun toimintaa on keskitetty, ja henkilöstöresurssit optimoitu, muutoksia on tehty myös työ- ja hoitoprosesseissa. Vuonna 2022 tätä työtä jatketaan, kuitenkin niin, että keskitytään yhä enemmän niihin osa-alueisiin, joita kehitetään uuden

Kimitoön • Kemiönsaari

hyvinvointialueen toimesta. Eri sähköisiä asiointikanavia otetaan käyttöön, jotta asiakkaita voidaan palvella myös ilman vastaanottokäyntejä. Henkilökunnan osaamistasoa pidetään yllä jatkuvan oppimisen/koulutuksen avulla.

Mielenterveysongelmat lisääntyvät erityisesti nuorten keskuudessa. Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevien perustason mielenterveyspalvelujen saatavuutta on parannettava. Mielenterveyden edistämiseen tarvitaan nopeasti apua ilman lähetepakkoa. Samalla kunta voi osaltaan vähentää erikoissairaanhoidon kuormitusta ja resursseja voidaan käyttää vakavampien mielenterveysongelmien hoitamiseen.

Muisti- ja seniorineuvonnan toimintaa vahvistetaan. Omaishoitoa kehitetään, ja omaishoitajien tukeminen on tärkeää. Muistisairaudet lisääntyvät, ja kenenkään ei tarvitse odottaa muistitutkimukseen pääsyä. Varhainen diagnoosi ja seuranta parantavat elämänlaatua ja ennustetta.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Avovastaanoton kehitystyö	Kehitetään avovastaanoton palveluprosesseja niin akuutti-/kiireellisen hoidon kuin kiireettömänkin hoidon osalta. Keskeisenä keinona henkilöstöresurssien optimaalinen käyttö potilasohjausta kehittämällä.	9/2022
Avosairaaloiminnan aloittaminen	Avosairaalan toiminta on integroitu osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja avosairaalan toiminnalla on tavoitettu potilasryhmiä vähintään seuraavissa ympäristöissä: 1) Omassa kodissaan tai kodinomaisessa ympäristössä asuvia 2) Jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon piirissä olevia asiakkaita 3) Tehostetun palveluasumisen piirissä olevia asiakkaita Esitetään avosairaalan suunnitelma sisältäen toiminnan resursoinnin.	12/2022
Kuntoutusprosessien kartoittaminen	Eri kuntoutusprosesseja on määritelty ja dokumentoitu. Avohoidon, terveyskeskussairaalan ja kotikuntoutuksen kuntoutustoiminta täydetävät ja tukevat toisiaan. Alueellisia ohjeita noudatetaan.	1/2022
Laitoshoidossa ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä olevien suun terveydenhuollon parantaminen.	Ennaltaehkäisevän työn kehittäminen ikäihmisten hoitokäytöksissä.	6/2022
ivän odotusaika dementiaselvitykseen otetaan käyttöön		6/2022
Terveyskeskuksen toimintaa vahvistetaan perustamalla psykiatrisen hoitajan toimi.		3/2022

TUNNUSLUVUT

Suoritukset	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Vastaanottokäyntimäärä, avohoito ja tukipalvelut	40 907	43 000	44 000	0	0
Vastaanottokäyntimäärä, hammashuolto	6 783	7 000	7 200	0	0
Hoitovuorokausien määrä, Kemiönsaaren tk-sairaala	6 480	6 900	6 550	0	0
Mittarit					
Paikkaluku, Kemiönsaaren tk-sairaala	21	21	21	0	0
Hoitaja/potilas, Kemiönsaaren tk-sairaala	0,84*	0,84*	0,84*	0,00	0,00
Euroa/vast.ottokäynti, avohoito ml. tukipalvelut	72,33	64,59	67,93	0,00	0,00
Euroa/vast.ottokäynti, hammashuolto ml. tukipalvelut	92,21	92,34	101,82	0,00	0,00
Euroa/hoito-vrk, Kemiönsaaren tk-sairaala ml. tukipalvelu	331,85	292,80	298,08	0,00	0,00

Hintoihin on sisällytetty 20 % peruspalveluhallinnon kustannuksista.

Hinnat eivät sisällä käyttömaksuuden poistoista aiheutuvia kuluja.

**Luku perustuu 21 hoitopaikkaan ja 19 hoitajaan, vähennettynä 1,3 yöaikakorvaajalla, koska määräraha on poist. TA 2020->

Kimitoön • Kemiönsaari

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Lisääntyneet toimintatuotot	+45 240 €
• <i>Lisääntyneet myyntituotot kunnilta (TK-sairaala) +71 900 €</i>	
• <i>Vähentyneet potilasmaksutuotot -27 000 €</i>	
• <i>Lisääntyneet muut tuotot +340 €</i>	
Lisääntyneet henkilöstökulut (ensisijaisesti resurssien lisäyksestä johtuen)	-304 100 €
Vähentyneet kulut ostopalveluista	+84 591 €
• <i>Vähentyneet asiakaspalveluiden ostot +15 500 €</i>	
• <i>Vähentyneet vuokralääkäriostot +100 000 € (kompensoi osittain henkilöstökulujen lisääntymisen)</i>	
• <i>Lisääntyneet atk-palveluiden, laitteiden kunnossapidon ja laboratoriotutkimusten ostot -16 600 €</i>	
Lisääntyneet materiaalikulut	-65 700 €
Vähentyneet muut kulut (T:tehtaan lähipalvelupisteen vuokrat)	+12 829 €
Yhteensä vähentyneet nettokustannukset	-227 140 €

Asiakasmaksulain muutokset johtavat terveydenhuollon asiakasmaksujen vähenemiseen. Avosairaaloiminnan aloittaminen vaatii neljä uutta sairaanhoitajaresurssia vuoden 2022 huhtikuusta alkaen. Vuoden 2022 osalta tämä tarkoittaa kolme henkilötyövuotta. Kotihoidon sairaanhoitajaresursseja vähennetään kahdella. Vuokralääkärikulut vähenevät 100 000 eurolla. Säästö johtuu siitä, että kuntaan on onnistuttu palkkaamaan virkalääkäreitä ja näin ollen voidaan palkata osa-aikainen lääkäri (50 %). Toimintaterapeutin toimi muutetaan osa-aikaisesta (60 %) kokoaikaiseen. Toimintaterapia on tärkeä osa kuntouttavaa työtä.

PERUSPALVELUOSASTO
Erikoissairaanhoito
Vastuhenkilö: Johtava lääkäri

ERIKOISSAIRAANHOITO

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	0	0	0		
Henkilöstökulut	-107 036	-1 16 658	-97 992		
Palvelujen ostot	-8 203 311	-9 400 000	-9 620 343		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0		
Avustukset					
Vuokrat	0	0	0		
Muut toimintakulut	0	0	0		
TOIMINTAKULUT	-8 315 628	-9 524 658	-9 726 335		
TOIMINTAKATE	-8 315 628	-9 524 658	-9 726 335		

Toiminta

Erikoissairaanhoito ostetaan pääasiallisesti Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä (VSSHP). Sairaanhoitopiiri on julkisesti omistettu kuntayhtymä, joka tuottaa erikoissairaanhoidon palveluja omistamissaan sairaaloissa. Tyksin laboratoriola on noin 30 toimipaikkaa. Myös psykiatrialla on poliklinikoita ja muita toimipaikkoja useilla paikkakunnilla.

Sairaanhoitopiiri tarjoaa kattavat erikoissairaanhoidon palvelut oman maakuntansa asukkaille. Lisäksi se huolehtii yliopistosairaalatasoisten palvelujen saatavuudesta Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiireissä, jotka kuuluvat Tyksin erityisvastuualueeseen. Tyksiin tulee vaativaa erikoissairaanhoitoa tarvitsevia potilaita myös muualta Suomesta. VSSHP koostuu 28 jäsenkunnasta, joissa elää runsaat 470 000 asukasta. Sairaanhoitopiirin palveluja käyttää yli 200 000 henkilöä vuodessa.

Kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaat pääsevät sairaalahoitoon heti päivystysten kautta. Muutoin potilaat tulevat tutkimuksiin ja hoitoihin lääkärin läheteellä. Sairaanhoitopiirin sairaaloihin ja muihin toimipaikkoihin tulee potilaita terveyskeskuksista, työterveyspalveluista, yksityislääkäreiltä, sairaanhoitopiirin omilta klinikoilta sekä valtion ja vakuutusyhtiöiden lähettiminä. Tyksin sairaaloita käytetään myös opetukseen, työharjoitteluun ja tieteelliseen tutkimukseen.

Toimintaympäristö 2022-2024

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksella sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta ja sairaanhoitopiireiltä hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023.

Kimitoön • Kemiönsaari

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Sairaanhoitopiiri täyttää asetetut tavoitteet koskien toimintaa, taloutta ja laatua.	Mittarit käyvät ilmi hoidon tuottajan (sairaanhoitopiirin) talousarviosta, taloussuunnitelmasta ja tilinpäätöksestä.	Jatkuva
Erikoissairaanhoidon osastohoitoa saavat kunnan asukkaat kotiutetaan oikea-aikaisesti.	Kunta ei joudu maksamaan nk. sakkomaksuja erikoissairaanhoidosta.	Jatkuva

TUNNUSLUVUT

Suoritukset (Varsinais-Suomen shp)	Arvio				
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Avohoitokäyntien määrä	8 947	15 364	15 364	0	0
Hoitojaksojen määrä	527	858	858	0	0
Siirtoviivehoitopäivien lukumäärä	0	0	0	0	0
Laskutus siirtoviivepäivistä, €	0	0	0	0	0

HENKILÖSTÖBUDJETTI

Henkilötyövuosien määrä	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Ostopalvelu/Ei henkilökuntaa	---	---	---	---	---

Sairaanhoitopiiri ilmoittaa talousarviovuoden 2022 suoritukset todennäköisesti vuoden 2021 lokakuun aikana.

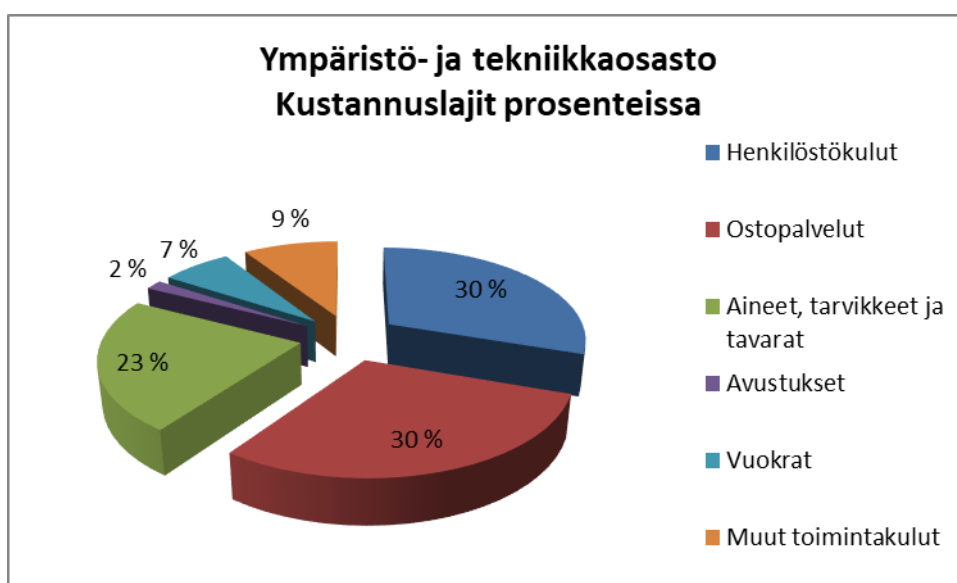
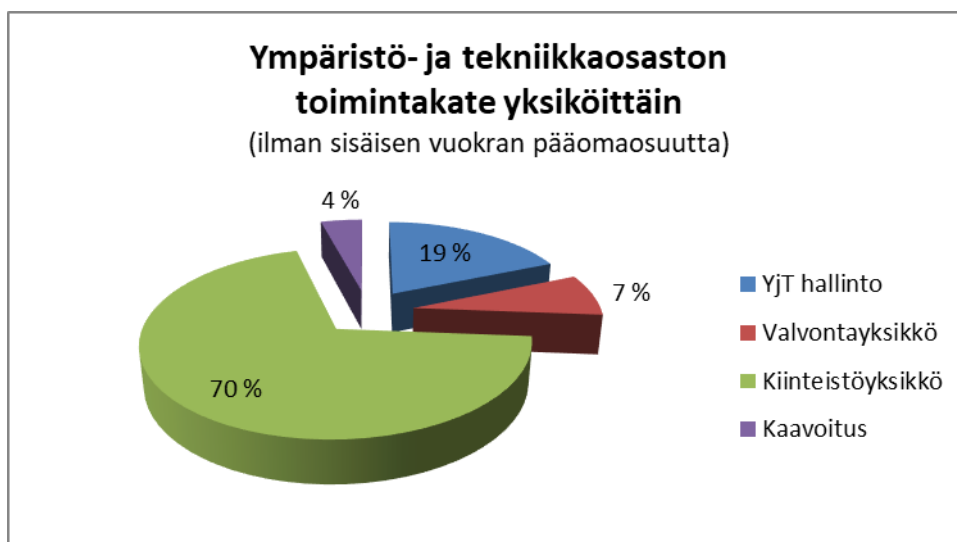
Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Lisääntyneet kustannukset palvelujen ostosta, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	-220 343 €
Vähentyneet henkilöstösivukustannukset, HUS ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	+18 666 €
Yhteensä lisääntyneet nettokustannukset	-201 677 €

8.5 Ympäristö- ja tekniikkaosasto

- Ympäristö- ja tekniikkaosaston hallinto
- Valvontayksikkö
- Kiinteistö- ja yhdyskuntatekninen yksikkö
- Kaavoitusyksikkö

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO
Pois lukien Kemiönsaaren vesiliikelaitos

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	3 219 043	3 294 883	3 255 661	2 367 866	2 367 866
Maksutuotot	307 321	253 000	253 000	253 000	253 000
Tuet ja avustukset	33 190	12 486	12 793	10 003	10 003
Vuokratuotot	5 172 365	5 357 910	5 268 006	5 268 006	5 268 006
Muut toimintatuotot	150 304	371 764	369 882	369 882	369 882
TOIMINTATUOTOT	8 882 224	9 290 043	9 159 342	8 268 757	8 268 757
<i>muutos %</i>		4 %	-1 %	-11 %	0 %
Valmistus omaan käyttöön	0				
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	2 113 555	2 238 832	2 113 081	1 774 452	1 801 069
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	485 859	484 287	477 511	414 441	420 658
Muut henkilöstösivukulut	76 802	88 048	78 211	65 479	66 480
Henkilöstösivukulut	562 661	572 335	555 722	479 920	487 138
Henkilöstökulut	2 676 216	2 811 167	2 668 803	2 254 372	2 288 207
Palvelujen ostot	2 296 686	2 550 011	2 563 736	1 980 612	1 993 744
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 703 399	1 817 182	1 832 334	1 534 468	1 534 468
Avustukset	154 509	165 310	186 721	166 721	166 721
Vuokratulut	699 812	673 650	646 270	617 796	617 796
Muut toimintakulut	28 745	893 822	266 427	266 427	266 427
TOIMINTAKULUT	7 559 366	8 911 142	8 164 291	6 820 396	6 867 363
<i>muutos %</i>		15 %	-9 %	-20 %	1 %
TOIMINTAKATE	1 322 858	378 901	995 051	1 448 361	1 401 394
SUUNNITELMAPOISTOT	2 317 560	2 256 770	2 303 950	2 344 370	2 403 370
ARVONALENTUMISET	1 737 536		0		
TILIKAUDEN TULOS	-2 732 238	-1 877 869	-1 308 899	-896 009	-1 001 976

Kunnanhallituksen ehdotus; +20 000 euro, lisääntyneet tuet

Kimitoön • Kemiönsaari

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	4 949 508	5 035 833	5 038 242	4 306 457	4 183 557
Maksutuotot	307 321	253 000	253 000	253 000	253 000
Tuet ja avustukset	33 190	12 486	12 793	10 003	10 003
Vuokratuotot	5 172 365	5 357 910	5 268 006	5 268 006	5 268 006
Muut toimintatuotot	312 027	550 939	577 940	578 556	579 180
TOIMINTATUOTOT	10 774 412	11 210 168	11 149 981	10 416 022	10 293 746
<i>muutos %</i>		4 %	-1 %	-7 %	-1 %
Valmistus omaan käyttöön	0				
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	2 266 910	2 453 062	2 372 569	2 037 834	2 068 402
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	511 905	520 397	521 570	459 160	466 047
Muut henkilöstösivukulut	82 452	96 898	87 924	75 337	76 485
Henkilöstösivukulut	594 357	617 295	609 494	534 497	542 532
Henkilöstökulut	2 861 267	3 070 357	2 982 063	2 572 331	2 610 934
Palvelujen ostot	2 771 014	2 972 466	2 979 014	2 399 609	2 416 510
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 128 482	2 264 982	2 272 634	1 974 768	1 974 768
Avustukset	154 509	165 310	186 721	166 721	166 721
Vuokratulot	699 812	673 650	646 270	617 796	617 796
Muut toimintakulut	36 065	913 622	275 327	275 327	275 327
TOIMINTAKULUT	8 651 149	10 060 387	9 342 029	8 006 552	8 062 056
<i>muutos %</i>		14 %	-8 %	-17 %	1 %
TOIMINTAKATE	2 123 263	1 149 784	1 807 952	2 409 470	2 231 690
SUUNNITELMAPOISTOT	3 127 033	3 050 770	3 078 950	3 109 370	3 085 370
	1 737 536		0		
TILIKAUDEN TULOS	-2 741 306	-1 900 986	-1 270 998	-699 900	-853 680

Kimitoön • Kemiönsaari

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Hallinto

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTON HALLINTO

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	168 446	150 390	150 390	150 390	150 390
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-206 879	-238 243	-178 937	-173 793	-176 400
Palvelujen ostot	-629 348	-692 004	-686 751	-171 218	-173 717
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 265	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Avustukset	0	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Vuokrat	-34 500	-68 553	-55 276	-55 276	-55 276
Muut toimintakulut	-18 664	-638 348	-14 348	-14 348	-14 348
TOIMINTAKULUT	-891 656	-1 641 148	-939 312	-418 635	-423 741
TOIMINTAKATE	-723 210	-1 490 758	-788 922	-268 245	-273 351

Toiminta

Ympäristö- ja tekniikkaosaston hallinto vastaa teknisen lautakunnan päätösten valmistelusta ja pöytäkirjanpidosta. Lisäksi tehtäviin kuuluvat osaston henkilöstövastuu, talousarvio ja tilinpäätös. YjT:n hallinto hoitaa myös kunnan maa- ja metsätalouden, tontinmyynnin ja vuokrauksen edunvalvontaa. Tonttituotanto, kokonaisvaltainen vastuu investoinneista ja kiinteistöjen myynnistä sekä strateginen suunnittelu kokonaisuudessaan muodostavat merkittävän osan tehtävistä. Lisäksi YjT:n hallinto toimii yhteyselimenä ympäristöterveydenhuollossa ja eläinlääkäripalveluissa, joita hoitaa Liedon kunnan isännöimä yhteistyöalue sekä jätehuoltoyhteistyössä, jota hoitaa Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta sekä palo- ja pelastustoimessa, jossa Turun kaupunki on isäntäkunta. Tekninen johtaja toimii lisäksi valmiusasioiden koordinoijana sekä kunnan edustajana maanmittausasioissa.

Toimintaympäristö 2022-2024

Kunnan tonttien myynti on etusijalla positiivisen muuton edistämiseksi. Kunnan tyhjen kiinteistöjen markkinointi ja myynti ovat edelleen etusijalla. Strategiseen suunnitteluun panostetaan uusia asuntoalueita ja yritystontteja ajatellen. Huolehdimme kiinteistöjemme ja yleisten alueiden kunnossapidosta siten, että ne edistävät ja säilyttävät käyttäjien ja kuntalaisten hyvinvointia. Keittiö- ja siivoustoiminnoissa sekä kiinteistönhuollossa tulee vuonna 2023 henkilöstövähennyksiä johtuen siitä, että osa tehtävistä siirtyy kunnalta Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Samalla joidenkin kiinteistöjen käyttökustannukset siirtyvät kunnalta Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Juridisesti pitäviä päätöksiä teknisessä lautakunnassa	Päätöksistä ei valiteta	Jatkuvasti
Tontteja myydään kaava-alueilla	Tontteja on myyty	Jatkuvasti
Tyhjillään olevat kiinteistöt myydään	Ei tyhjiä kiinteistöjä vuoden lopussa	Jatkuvasti
Henkilöstömäärän sopeuttaminen	Palvelurakenteen muuttuessa/eläköitymisten ja irtisanomisten yhteydessä henkilöstön tarvetta seurataan	Jatkuvasti

TUNNULUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Teknisen lautakunnan kokoukset	13	11	11	11	11
Käsitellyt pykälät	152	200	200	200	200
Teknisen johtajan päätökset	29	40	40	40	40
Edunvalvontatehtävät	24	20	20	20	20
Mydyt tai vuokratut tontit	2	6	6	6	6

Muutokset talousarvio 2021/talousarvio 2022

Toimintatuotot	-18 000 €
Henkilöstökulut, siirretty KeVe	-59 000 €
Palvelujen ostot	-5 000 €
Vuokrat	-13 000 €

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Valvontayksikkö

Vastuhenkilö: Valvontapäällikkö

VALVONTAYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	276 053	224 630	224 820	224 820	224 820
Henkilöstökulut	-335 849	-381 277	-392 014	-397 897	-403 866
Palvelujen ostot	-110 133	-93 692	-109 820	-111 309	-112 816
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 141	-9 350	-10 550	-10 550	-10 550
Vuokrat	-29 044	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
Muut toimintakulut	654	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-483 512	-512 319	-540 384	-547 756	-555 232
TOIMINTAKATE	-207 459	-287 689	-315 564	-322 936	-330 412

Toiminta

Valvontayksikkö vastaa rakennus- ja ympäristövalvontalautakunnan päätösten täytäntöönpanosta. Vastuualue koskee niitä tehtäviä jotka kuuluvat kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä hoitaa niihin kuuluvat lupa- ja valvonta-asiat. Yksikön tavoitteena on ylläpitää avoin ja sujuva viranomaistoiminta.

Toimintaympäristö 2022-2024

Rakennusvalvonnan asiakaspalvelu, ohjaus ja lupakäsittely tehdään aina vain enemmän sähköisesti ja fyysinen asiakaskontakti vähenee. Sähköiset palvelut mahdollistavat uusia työtapoja ja antaa mahdollisuuden toiminnan tehostamiselle. Tämä asettaa kuitenkin vaatimuksia järjestelmille ja järjestelyille. Uuden kilpailutuksen jälkeen, rakennusvalvonnan sähköisen asioinnin ja arkistoinnin kustannukset tulevat nousemaan noin 68 % vuodesta 2022 lähtien. Jotta hinnankorotuksia pystyttäisiin mahdollisesti välttämään, rakennusvalvonta pyrkii vähentämään käsiteltyjen rakennus- ja toimenpidelupien määrää, muuttamalla hakemusten toimintatapaa niin, että useampi toimenpide ilmoitetaan samalla hakemuksella. Toimintatavan muuttaminen, asettaa suuremmat haasteet rakennusaikaiselle dokumentaatiolle. Painopiste vuonna 2022, tulee näin ollen edelleen olemaan parantaa rakennusprosessin dokumentaatiota rakennuslupapäätöksestä loppukatselmukseen.

Vaativuudet sähköisestä asioinnista ja arkistoinnin lisäksi, ovat myös vaatimukset asiakirjojen toimittamiseen sähköisessä muodossa esim. suunnitteluun ja kiinteistövalitykseen lisääntynyt huomattavasti viime aikoina. Talousarvioissa varataan varoja muuttaa osan rakennusvalvonnan arkistosta sähköiseen muotoon. Kaikkien rakennuslupien muuttaminen sähköiseen muotoon vaatii kuitenkin kaiken kattavan pitkäaikaissuunnitelman tulevina vuosina.

Ympäristövalvonnan tavoite tulevana vuotena on tarkastaa ja päivittää kaikki kunnan tiedot ympäristönsuojelun valvonnan sähköisessä asiointijärjestelmässä YLVA-tietojärjestelmässä.

Tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ei todennäköisesti tule vaikuttamaan yksikön toimintaan merkittävästi.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Rakennusvalvonta Rakennusprosessin dokumentaation parantaminen	Rakennusvalvonta järjestetään vähintään kaksi keskustelutilaisuutta vastaavien työnjohtajien kanssa sekä päivittää ohjeistusta.	Vuosittain
Aloitettujen rakennusten rekisteröinti	Aloitettujen rakennusten lukumäärä	Kuukausittain
Rakennusjärjestys päivitetään vuonna 2022	Päivitetty rakennusjärjestys hyväksyty	Vuosittain
Ympäristönsuojelu Tarkastaa ja päivittää kaikki kunnan tiedot ympäristönsuojelun valvonnan sähköisessä asiointijärjestelmässä YLVA-tietojärjestelmässä.	YLVA-rekisterin päivittäminen.	Jatkuvasti

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Rakennusvalvonta					
Uusia asuntoja			20	20	20
Uusi vapaa-ajan asuinrakennuksia			40	40	40
Kokonais kerrosala vapaa-ajan asuinrak., k-m ²			12 000	12 000	12 000
Aloitettut rakennukset			200	200	200
Tehdyt katselmukset	662	600	600	600	600
Ympäristönsuojelu					
Päätökset ja lausunnot	219	150	200	200	200
Tehdyt katselmukset	61	90	90	90	90

Muutokset talousarvio 2021/ talousarvio 2022

Valvontayksikkö

Palvelujen ostot + 17 000 €

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO
Kiinteistö- ja yhdyskuntatekninen yksikkö
Vastuhenkilö: Kiinteistö- ja infrapäällikkö

KIINTEISTÖ- JA YHTEISKUNTATEKNIKKAYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	3 268 975	3 566 723	3 525 736	2 681 266	2 681 266
Vuokratuotot	5 134 997	5 317 910	5 228 006	5 228 006	5 228 006
TOIMINTATUOTOT	8 403 972	8 884 633	8 753 742	7 863 157	7 863 157
Valmistus omaan käyttöön	0				
Henkilöstökulut	-2 021 692	-2 104 060	-2 010 265	-1 593 781	-1 617 707
Palvelujen ostot	-1 501 115	-1 667 735	-1 650 585	-1 579 783	-1 587 164
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 690 765	-1 802 932	-1 816 884	-1 519 018	-1 519 018
Avustukset	-154 509	-164 310	-185 721	-165 721	-165 721
Vuokrat	-624 558	-577 097	-562 994	-534 520	-534 520
Muut toimintakulut	-11 161	-254 924	-251 529	-251 529	-251 529
TOIMINTAKULUT	-6 003 799	-6 571 058	-6 477 978	-5 644 352	-5 675 659
TOIMINTAKATE	2 400 174	2 313 575	2 275 764	2 218 805	2 187 498

Toiminta

Kiinteistöjen osalta yksikkö hallinnoi, ylläpitää ja vuokraa kunnan rakennuskiinteistöjä ja asuntoja. Kiinteistöjä vuokrataan pääasiassa sisäisille asiakkaille, eri osastojen yksiköille, mutta asuntoja sekä liike- ja talusrakennuksia vuokrataan myös ulkopuolisille asiakkaille. Yksikkö pyrkii käsittelemään kiinteistöihin liittyviä asioita aktiivisesti ja ennaltaehkäistä mahdollisia ongelmatilanteita kiinteistöissä. Tavoitteena on, että sekä sisäiset että ulkopuoliset asiakkaat viihtyvät ja voivat harjoittaa toimintaansa tarkoituksenmukaisissa ja terveissä tiloissa.

Ruokahuolto- ja siivoustoimi hoitaa siivouksen niissä kunnan omistamissa kiinteistöissä joissa kunta harjoittaa toimintaa, paitsi peruspalveluosaston hoitoa tarjoavissa yksiköissä. Lisäksi ruokahuolto- ja siivoustoimi vastaa ruoan valmistuksesta kunnan vanhuksille, koululaisille ja päiväkotilapsille. Toiminnan tavoitteena ovat siistit tilat, kotimaisten raaka-aineiden käyttö ruoanvalmistuksessa mahdollisuuksien mukaan sekä terveellinen ja maukas ruoka.

Ilmastovaikutus on tänä päivänä hyvin ajankohtainen asia. Näin ollen kysymys, miten ruokatuohtantoa voisi kehittää niin, että sen ilmastovaikutus pienenee on äärimmäisen tärkeä. Kemiönsaaren kunta pyrkii käyttämään 100 % kotimaista lihaa ja elintarvikkeita sekä mahdollisimman paljon sesongin mukaista lähiruokaa. Tarjoilussa huomioidaan myös kasvisruokavaihtoehto. Kuntien hankintaosaamista on parannettava, jotta pystytään entistä paremmin hyödyntämään paikallista ruuantuotantoa, kuljetuspalveluja ja muuta paikallista yritystoimintaa kunnan palveluista ja ostoista päätettäessä.

Yksikkö vastaa myös yhdyskuntakehityksestä, asemakaavojen toteuttamisesta ja päivittämisestä, liikenne- ja tieasioista, yleisistä alueista ja viheralueista, osoitteista, vesihuoltopalvelujen kehittämisestä, laiturijä satamatoiminnasta jne. Tavoitteena on pitää yleiset alueet asianmukaisesti hoidettuina ja siistin yleisilmeen kautta edistää viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Kimitoön • Kemiönsaari

Toimintaympäristö 2022-2024

Kiinteistöt sekä kiinteistö- ja yhdyskuntateknisen yksikön tuottamat palvelut edistävät sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden turvallisuutta ja terveyttä, mikä puolestaan edistää asiakkaiden hyvinvointia. Yksikön vastuulla olevien puistojen ja yleisten alueiden kunnossapidosta ja hoidosta huolehditaan niin, että ne edistävät kuntalaisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Sitä mukaa kun sote-uudistus etenee, yksikön on oltava tietoinen siitä, että nykyään osa henkilöstön työajasta menee työtehtäviin, jotka tehdään uudistukseen kuuluville toiminnoille. Uudistus käsittää myös joitain kunnan kiinteistörakennuksia.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Tyytyväisiä vuokralaisia	Buildercom aktiivisuus, % huoltopyyntöistä suoritettu / kuukausi	Vähintään 80% / kk
Digitaalinen huoltokalenteri kiinteistöille	Lista tulevista ja tehdyistä huolloista jotka kuitataan digitaalisessa huoltojärjestelmässä	Käytössä vähintään 50 % kiinteistöistä
Yleisten alueiden hoitoa parannetaan	Kuntalaisten hyvinvointia parannetaan	90 % Virhi-ilmoituksista käsitellään 5 päivän sisällä
Selvittää asiakkaiden mielipiteet kunnan keittiöiden valmistaman ruoan osalta	Suorittaa kysely ruoan laadusta vuoden aikana	2022
Vähentää ruoan hävikkimäärää	Hävikkiselvitys suoritetaan Biovaaka-työkalulla. Valmistus- ja tarjoiluhävikki mitataan myöskin.	Jatkuva. Biovaaka-työkalua siirretään keittiöiden välillä
Reseptit päivitetään	Uusi reseptiohjelma, PoweResta, otetaan käyttöön. Silvan, Taalintehtaan koulun ja Kemiön koulu-keskuksen keittiöt ottavat sen aktiiviseen käyttöön	2022
Työjaon selkeyttäminen joka nostaa työntekijöiden viihtyvyyttä	Tehtäväkuvausten ja työnjakolistojen päivittäminen kaikissa toimipisteissä	2022
Tarkastellaan kunnan laitureiden, rantapaikkojen ja venevajojen omistusta	Laaditaan suunnitelma, joka sisältää ehdotuksen mahdollisesta myynnistä sekä kunnossapitosuunnitelman niistä kohteista, jotka kunta aikoo pitää itsellään pitkällä tähtäimellä	

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Kiinteistörakennusten määrä	32	27	26	26	26
Kiinteistöjen kerrosala	41 305	36 933	33 620	33 620	33 620
Aterioiden määrä	402 422	381 703	392 439	392 439	381 703
Valmistuskeittiöiden määrä	9	8	8	8	8
Jakelukeittiöiden määrä	1	1	1	1	1
Siivotut pinta-alat	22 115	19 507	21 151	20 301	20 301

Kimitoön • Kemiönsaari

Muutokset talousarvio 2021 / talousarvio 2022

Suurimmat muutokset yksikössä on Almakodin, Taalintehtaan terveyskeskuksen ja Virastotalon purku sekä Västanfjärdin kunnantoimiston myynti.

YMPÄRISTÖ- JA TEKNIikkaOSASTO

Kaavoitusyksikkö

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

KAAVOITUSYKSIKKÖ

	BS 2020	BG 2021	BG 2022	EP 2023	EP 2024
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT	33 752	30 390	30 390	30 390	30 390
Henkilöstökulut	-111 796	-87 587	-87 587	-88 901	-90 234
Palvelujen ostot	-56 090	-96 580	-116 580	-118 302	-120 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 228	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
Vuokrat	-11 710	0	0	0	0
Muut toimintakulut	425	-550	-550	-550	-550
TOIMINTAKULUT	-180 399	-186 617	-206 617	-209 653	-212 731
TOIMINTAKATE	-146 647	-156 227	-176 227	-179 263	-182 341

Toiminta

Kaavoitusyksikkö hoitaa kunnan maapolitiikan valmistelun. Tähän kuuluvat ensisijaisesti osayleiskaavoitus ja asemakaavoitus sekä poikkeamispäätösten ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu. Yksikkö hoitaa myös kunnallisen päätöksenteon valmistelun maanomistajien laatimien ranta-asemakaavojen osalta.

Toimintaympäristö 2022-2024

Strateginen suunnittelu vuoteen 2030 asti. Hyvä kaavoitus edistää tulomuuttoa ja tarjoaa elinkeinoelämän toimijoille edellytykset perustaa uutta liiketoimintaa kunnassa. Läpinäkyvä kaavoitusprosessi, johon osallistuu kunnan asukkaat. Kuntalaisten hyvinvointia voidaan edistää hyvällä kaavoituksella.

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Kärän asemakaavan päivitys	Kaavaprosessi saatetaan loppuun	31.12.2022
Joustava prosessi vapaa-ajan asunnon muuttamiselle ympärivuotiseksi asunnoksi	Joustava poikkeamislupamenettely	Jatkuvasti
Yksityiset kaavamuutokset	Kaavaprosessit saatetaan loppuun kohtuullisessa ajassa	Jatkuvasti

Kimitoön • Kemiönsaari

TUNNUSLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Valmistuneita yleiskaavoja tai päivityksiä	1	1	0	1	1
Valmistuneita pieniä yleiskaavojen päivityksiä	3	2	3	2	2
Valmistuneita asemakaavoja tai muutoksia	0	1	2	1	1
Valmistuneita ranta-asemakaavoja	1	1	3	1	1
Poikkeamisluvat tai suunnittelutarveratkaisut	28	25	30	30	30

Muutokset talousarvio 2021/talousarvio 2022

+ 20.000 asemakaavoihin Kärrän asemakaavan valmistumista varten

9 INVESTOINTIOSA

9.1 Hallinto-osasto

1. ATK-varusteet ja ohjelmat

Hallinto-osaston tietokoneet, oheislaitteet ja ohjelmat

Talousarvio 2022: 7 500 euroa
Talousuunnitelma 2023: 7 500 euroa
Talousuunnitelma 2024: 7 500 euroa

2. ATK-ohjelmat

Talousarvio 2022: 15 000 euroa

3. Sähköinen arkistointijärjestelmä

Talousarvio 2022: 30 000 euroa

4. Osallistuva budjetointi

Talousarvio 2022: 20 000 euroa
Talousuunnitelma 2023: 20 000 euroa
Talousuunnitelma 2024: 20 000 euroa

5. Intran ja kotisivujen uudistus

Talousuunnitelma 2023: 15 000 euroa

6. IKT-varusteet ja ohjelmat

Palvelinjärjestelmä, varajärjestelmä ja tietoverkko

Talousarvio 2022: 35 000 euroa
Talousuunnitelma 2023: 35 000 euroa
Talousuunnitelma 2024: 35 000 euroa

9.2 Kehitysosasto

1. ATK-varusteet

Henkilökunnan tietokoneet uudistetaan tarvittaessa

Talousarvio 2022: 5 000 euroa
Talousuunnitelma 2023: 5 000 euroa
Talousuunnitelma 20234: 5 000 euroa

2. Hiiliuunien entisöinti
 Hiiliuunien kevytentisöinti yritystoimintaa varten
 Talousarvio 2022: 50 000 euroa
 Taloussuunnitelma 2023: 50 000 euroa
 Taloussuunnitelma 2024: 50 000 euroa
3. Arc Gate
 Digitaaliset infotaulut ja pyöräasemat Kasnäsiin ja Taalintehtaalle
 Talousarvio 2022: 22 500 euroa

9.3 Sivistysosasto

1. IT-varusteet ja ohjelmat

Sivistysosaston tavoitteena on käyttää tieto- ja viestintäteknikkaa tarkoituksenmukaisesti kaikilla asteilla ja kaikissa oppiaineissa. Tämä edellyttää, että tietokoneet, oheislaitteet, ohjelmat ja verkot ovat nykyaikaisia ja toimivia. Henkilöstön taitoja ylläpidetään ja parannetaan koulutuksella. Sivistysosasto pyrkii jatkuvasti uudistamaan ja täydentämään koulujen, esikoulujen ja päiväkotien tvt-varustelua, jotta se vastaa kunkin yksikön tarpeita.

Vuoden 2021 aikana olemme siirtyneet yksi yhteen -malliin vuosiluokilla 5–9. Malli tarkoittaa, että jokaisella oppilaalla on käytössään oma laite (kannettava tietokone tai Chromebook). Vuonna 2022 myös vuosiluokkien 3–4 oppilaat saavat käyttöönsä oman laitteen. Kannettavat tietokoneet uusitaan kolmen vuoden välein. Näiden laitteiden lisäksi kouluissa tulee olemaan luokittain tietokoneet vuosiluokille 1–2 ja luokittain tabletit. Vuonna 2022 uusitaan koulujen, esikoulujen ja varhaiskasvatuksen vanhimmat tabletit. Tämä tehdään neljän viiden vuoden välein tablettien kunnosta riippuen. Dataprojektoreita ja dokumenttikameroita uusitaan tarvittaessa. Niiden käyttöikä on noin 8–10 vuotta. Langatonta verkkoa parannetaan ja kapseloituja datakaapeleita uusitaan tarvittaessa. Vuoden 2022 aikana pyrimme varustamaan pari koulua suurella interaktiivisella opetus- ja info-tv-näytöllä. Kimitoön gymnasiumissa jatketaan digitaalisen oppimisolustan käyttöönottoa, ja kannettavia tietokoneita hankitaan uusille opiskelijoille. Sivistysosaston hallinnon tietokoneita uusitaan tarpeen mukaan.

Investointi 2022:

Koulujen, esikoulujen ja päiväkotien laitteet	63 000 €
Uusien lukiolaisten tietokoneet ja oppimisolusta	15 000 €
Oheislaitteet ja datainfrastruktuuri	15 000 €
Hallinnon tietokoneet ja sivistysosaston muut yksiköt	12 000 €

Taloussuunnitelma 2023: 105 000 euroa

Taloussuunnitelma 2024: 105 000 euroa

2. Kalusto ja tulevaisuuden koulun välineet

Opetuksen kehitys asettaa uusia vaatimuksia oppimisympäristöille, ja kaikki koulut pitää asteittain varustaa mm. joustavasti käytettävillä kalusteilla. Jotta koulu voisi toimia tulevaisuuden kouluna, tulee opetustilojen olla joustavasti käytettävissä.

Investointi 2022: 30 000 euroa

Taloussuunnitelma 2023: 30 000 euroa

3. Virkistysalueiden, liikuntapaikkojen ja uimarantojen kunnostaminen

Vapaa-ajanyksiköllä on monta aluetta, jotka vaativat säännöllistä huoltoa. Tavanomaisen huollon lisäksi tarvitaan vuosittain myös suurempia toimenpiteitä, joiden materiaalikustannukset nousevat helposti tuhansiin euroihin.

Investointi 2022: 30 000 euroa

Kimitoön • Kemiönsaari

Taloussuunnitelma 2023: 30 000 euroa

9.4 Peruspalveluosasto

Talousarviovuosi 2022

1. ATK-varusteita ja ohjelmistoja (hardware)
Tietokoneita, näyttöjä, kirjoittimia peruspalveluosaston eri toimintayksiköihin ja palvelutuotannon digitalisaatiota edistäviä hankintoja.
Talousarvio 2022: 30 000 €
2. ATK-varusteita ja ohjelmistoja (software)
Uusien tai päivitettyjen ohjelmistokokonaisuuksien käyttöönotto kansallisten Kanta-palveluiden vaiheittaisen laajenemisen johdosta. Palvelutuotannon digitalisaatiota edistäviä hankintoja. RAI-järjestelmän käyttöönotto henkilöiden toimintakyvyn arvioinnin apuvälineenä.
Talousarvio 2022: 100 000 €
3. Vanhustenhuoltoyksikkö, hoitairtaimistoa
Hoitairtaimistoa kuten potilasvuoteita, potilasnostureita ja palvelutuotannon digitalisaatiota edistäviä hankintoja.
Talousarvio 2022: 33 000 €
4. Terveystuottoyksikkö, hoitairtaimistoa
Hoitairtaimistoa kuten hoitopöytä, suihkusänky, geriatrinen tuoli ja Deko-laite sekä palvelutuotannon digitalisaatiota edistäviä hankintoja.
Talousarvio 2022: 53 000 €

9.5 Ympäristö- ja tekniikkaosasto

Ympäristö ja tekniikka, hallinto

1. ATK-varusteet ja ohjelmat
Korvaavat tietokoneet koko osaston tarpeisiin sekä vuoden aikana tehtävät ohjelmistopäivitykset ja uudet ohjelmat.
Talousarvio 2022: 15 000 €
Taloussuunnitelma 2023: 15 000 €
Taloussuunnitelma 2024: 15 000 €
2. Maa-alueiden ja kiinteistöjen myynti, tasearvo
Tasearvon korjaus, kun maa-alueita myydään, myyntisuunnitelman mukaan.
Talousarvio 2022: – 45 000 €
Taloussuunnitelma 2023: – 45 000 €
Taloussuunnitelma 2024: – 45 000 €
3. Maanhankinta
Tulevan asemakaavoituksen helpottamiseksi ja liikenneratkaisujen toteuttamiseksi.
Talousarvio 2022: 100 000 €
Taloussuunnitelma 2023: 100 000 €

Kimitoön • Kemiönsaari

Taloussuunnitelma 2024: 100 000 €

4. Varaus Virastotalon tontti

Varaus mikäli kunta osallistuu taloudellisesti Taalintehtaan virastotalon tontin tuleviin hankintoihin. Varauksen aktivointi vaatii valtuuston hyväksyntää.

Talousarvio 2022: 300 000 €

Kiinteistöt

1. Laitteita ruokahuolto- ja siivoustoimen tarpeisiin

Investointimääräraha osittain suunnitelluille hankinnoille, osittain vuoden aikana syntyville tarpeille uusia ruokahuolto- ja siivoustoimen koneita.

Talousarvio 2022: 40 000 €

Taloussuunnitelma 2023: 40 000 €

Taloussuunnitelma 2024: 40 000 €

2. Investointipotti

Investointimääräraha vuoden aikana syntyville äkillisille, pienemmille investointi- tai suunnittelutarpeisiin. Tekninen lautakunta hallitsee määrärahan.

Talousarvio 2022: 200 000 €

Taloussuunnitelma 2023: 200 000 €

Taloussuunnitelma 2024: 200 000 €

3. Kemiön koulukeskus, sähköiset ovilukot, sähkö- ja putkisaneeraus

Vuonna 2018 koulussa suoritettiin kuntotarkastus. Sähkö- ja putkisaneeraus on tämän perusteella välttämätön toimenpide lähivuosina. Iso osa putkista on alkuperäisiä, koulukeskuksen rakennusvaiheesta.

Talousarvio 2022: 385 000 €

Taloussuunnitelma 2023: 350 000 €

4. Hannakoti, tarvittavat toimenpiteet, kunnanjohtajan esitys

Korjataan puutteet 2021 syksyn korjaussuunnitelman mukaisesti. D-osan korvaavan rakennusosan suunnitteleminen aloitetaan

Talousarvio 2022: 300 000 €

Taloussuunnitelma 2023: 1 500 000 €

5. Nivelax rakennukset, lämpöjärjestelmän uusiminen

Nykyinen lämmöntoimittaja on ilmoittanut, että sen paikallinen lämpölaite lakkautetaan lähivuosina. Uuden järjestelmän asentaminen on tästä johtuen tarpeellista.

Talousarvio 2022: 50 000 €

Taloussuunnitelma 2023–2024

1. Huoltohalli, katto ja eristetty halli

Laajennetut sääsuojatut varastotilat Kemiönsaaren veden ja Kemiönsaaren kunnan kalustolle ja materiaalille.

Taloussuunnitelma 2023: 5 000 €

Taloussuunnitelma 2024: 70 000 €

2. Kunnankanslia, julkisivu ja ikkunat
Länsisiiven ikkunoiden uusiminen ja julkisivun korjaaminen
Taloussuunnitelma 2024: 55 000 €
3. Kemiön TK, katon uusiminen
Lääkäriasema-osan katto ei ollut mukana korjaus ja laajennusprojektissa 2017 ja on elinkaarensa lopussa.
Taloussuunnitelma 2023: 90 000 €

Yhdyskuntatekniikka

1. TUMA-litu toimenpiteet
Vuonna 2020 tehdyn selvityksen mukaiset liikenneturvallisuustoimenpiteet.
Talousarvio 2022: 50 000 €
2. Kunnan viheralueet ja leikkipuistot
Määrärahaa viheralueille ja kunnan leikkipuistoille. Yleinen päämäärä on parantaa lähiympäristön viihtyvyyttä.
Talousarvio 2022: 50 000 €
Taloussuunnitelma 2023: 50 000 €
Taloussuunnitelma 2024: 50 000 €
3. Laitureiden yleinen kunnossapito
Laitureiden jatkuvan kunnossapidon helpottamiseksi tarvitaan yleinen määräraha kunnossapidolle. Vuoden 2022 aikana on suunniteltu vaihtaa kunnan vuokralaitureiden kaikki vanhat paalut puomeihin.
Talousarvio 2022: 135 000 €
Taloussuunnitelma 2023: 20 000 €
Taloussuunnitelma 2024: 20 000 €
4. Pakettiautot
Kunnalla on muutamia leasingautoja sekä omia autoja. Leasingautojen sopimukset ja hinnat tarkistetaan vuosittain ja nykyiset sopimukset päättyvät vuonna 2022. Kunnan omien autojen kunto on vaihteleva mutta suurin osa autoista on vaihdettu. Yksi auto täytyy vaihtaa vuonna 2022 ja yksi auto on hankittava puutarhurille.
Talousarvio 2022: 30 000 €
Taloussuunnitelma 2023: 10 000 €
Taloussuunnitelma 2024: 10 000 €
5. Kevyen liikenteen väylä, Kasnäs
Määrärahaa Kasnäsin satamasta lähtevän ELY:n kevyen liikenteen väylän pidentämiselle, osallistumisosuus.
Talousarvio 2022: 100 000 €
6. Sähköautojen infrarakentaminen
Sähköautojen infran rakentaminen kunnan rakennus- ja keskusta-alueille.
Talousarvio 2022: 37 500 €

Taloussuunnitelma 2023:	37 500 €
Taloussuunnitelma 2024:	30 000 €

7. Taalintehtaan padot, turvallisuustoimenpiteet

Määrärahaa tarvittavien toimenpiteiden suunnitteluille ja toteutuksille Ison-, Pienen Masuunilammen ja Dammenin osalta ELY:n 2021 päätöksen mukaisesti.

Talousarvio 2022:	50 000 €
-------------------	----------

8. Lammalan kauppalaituri, kunnostus

Lammalan kauppalaituri on kunnostuksen tarpeessa. Kustannusehdotukset kunnostukselle on noin 70 k€ (kesä 2021)

Talousarvio 2022:	70 000 €
-------------------	----------

9. Arkadia, liikenteen suunnittelu ja risteysratkaisu

Mestarin-Arkadian-Engelsbyntien risteuksen suunnittelu ja muutosrakentaminen. Suunnittelu 2022 ja rakentaminen 2023.

Talousarvio 2022:	15 000 €
Taloussuunnitelma 2023:	150 000 €

10. Pysäköintipaikat, Taalintehtas - Linjakuja

Taalintehtaalla on tarve lisätä yleisten parkkipaikkojen määrää. Asemakaavan mukaan Linjakujan päädyssä on kaavoitettu alue tätä varten.

Talousarvio 2022:	60 000 €
-------------------	----------

Taloussuunnitelma 2023–2024

1. Urakoitsijantie, asfaltointi ja kevyenliikenteenväylä

Urakoitsijantien projektin päättäminen, kävelytien rakentaminen ja sekä tien että kävelytien asfaltointi.

Taloussuunnitelma 2024:	120 000 €
-------------------------	-----------

2. Lastauslaituri merikuljetuksia varten Taalintehtaalle

Taalintehtaalle tarvitaan ratkaisu lastauslaiturin rakentamiselle merikuljetuksia varten. Yksi mahdollinen sijainti on Fabriksudden.

Taloussuunnitelma 2023:	35 000 €
-------------------------	----------

3. Traktorin uusiminen Taalintehtas

Nykyinen traktori on hyvin käytetty ja on syytä vaihtaa uudempaan.

Taloussuunnitelma 2024:	25 000 €
-------------------------	----------

4. Kevyen liikenteen väylät, suunnittelu ja rakentaminen

Kemiönsaaren keskeisten alueiden kehittämiseksi ja yhdistämiseksi tarvitaan määrärahaa kevyen liikenteen väylien suunnitteluun ja mahdolliseen toteuttamiseen.

Taloussuunnitelma 2023:	25 000 €
Taloussuunnitelma 2024:	1 500 000 €

INVESTOINNIT 2022-2024

HALLINTO-OSASTO	Talousarvio 2022		TS 2023		TS 2024		Yhteensä/ hanke 2022-2024
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	
<u>ATK-varusteet ja ohjelmat:</u>							
Tietokoneet ja oheislaitteet		7 500		7 500		7 500	22 500
ATK-ohjelmat		15 000					15 000
Sähköinen arkistointijärjestelmä		30 000					30 000
Osallistuva budjetointi		20 000		20 000		20 000	60 000
Intran ja kotisivujen uudistus				15 000			15 000
<u>IKT-varusteet ja ohjelmat:</u>							
Palvelinjärjestelmä, varajärjestelmä ja tietoverkko		35 000		35 000		35 000	105 000
HALLINTO		107 500		77 500		62 500	247 500

KEHITYSOSASTO	Talousarvio 2022			TS 2023		TS 2024		Yhteensä/ hanke 2022-2024
	Brutto	Avustus	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	
ATK-varusteet			5 000		5 000		5 000	15 000
Hiiliuunien entisöinti			50 000		50 000		50 000	150 000
Arc Gate, digitaaliset infotaulut ja pyöräasemat Kasnäsiin ja Taalintehtaalle	90 000	67 500	22 500					22 500
KEHITYS		67 500	77 500		55 000		55 000	187 500

SIVISTYSOSASTO	Talousarvio 2022		TS 2023		TS 2024		Yhteensä/ hanke 2022-2024
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	
ATK-varusteet ja ohjelmat		90 000		90 000		90 000	270 000
Lukion opiskelijoiden tietokoneet		15 000		15 000		15 000	45 000
Tulevaisuuden koulun kalusto ja varustus: 2022 -2024, muut koulut		30 000		30 000			60 000
Varoja virkistysalueiden ja liikuntapaikkojen kunnossapitoon		30 000		30 000		30 000	90 000
Taalintehtaan urheilupuisto		50 000					50 000
Kemiön Amospuisto, skeittiramppien uusiminen		20 000					20 000
Gammelbyn uimaranta, keinu, kaksi pukukoppia, kyltit, penkit		15 000					15 000
Uusi tekonurmi, Taalintehtaan ja Kemiön mini-areenat				40 000			40 000
SIVISTYS		250 000		205 000		135 000	590 000

PERUSPALVELUOSASTO	Talousarvio 2022		TS 2023		TS 2024		Yhteensä/ hanke 2022-2024
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	
ATK-varusteet ja ohjelmat, laitteistot		30 000		0		0	30 000
ATK-varusteet ja ohjelmat, ohjelmistot		100 000		0		0	100 000
Vanhustenhuoltoyksikkö, hoitairtaimistoa		33 000		0		0	33 000
Terveysthuoltoyksikkö, hoitairtaimistoa		53 000		0		0	53 000
PERUSPALVELU		216 000		0		0	216 000

YMPÄRISTÖ JA TEKNIikka, hallinto	Talousarvio 2022			TS 2023			TS 2024			Yhteensä/ hanke 2022 - 2024
	Brutto	Myynti	Netto	Brutto	Myynti	Netto	Brutto	Myynti	Netto	
ATK-varusteet ja ohjelmat, laitteistot			15 000			15 000			15 000	45 000
Maa-alueiden ja kiinteistöjen myynti, tasearvo		45 000	-45 000		45 000	-45 000		45 000	-45 000	-135 000
Virastotalon tontti, varaus mikäli kunta osallistuu tuleviin hankintoihin			300 000							300 000
Maanhankinta			100 000			100 000			100 000	300 000
YjT, hallinto		45 000	370 000		45 000	70 000		45 000	70 000	510 000

YMPÄRISTÖ JA TEKNIikka, kiinteistöt	Talousarvio 2022		TS 2023		TS 2024		Yhteensä/ hanke 2022-2024
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	
Laitteita ruokahuolto- ja siivoustoimen tarpeisiin		40 000		40 000		40 000	120 000
Investointipotti		200 000		200 000		200 000	600 000
Kemiön koulukeskus:							
Sähkö- ja putkisanneeraus, sähköiset ovilukot		385 000		350 000			735 000
Hannakoti, tarvittavat toimenpiteet		300 000					300 000
D-osan korvaava rakennusosa				1 500 000			1 500 000
Huoltohalli, katto ja eristetty halli				5 000		70 000	75 000
Kunnankanslia, Vretantie, ikkunat ja julkisivu						55 000	55 000
Kemön TK, katon uusiminen				90 000			90 000
Sofia päiväkotiki, Nivelax koulu, lämpöjärjestelmän uusiminen		50 000					50 000
Kiinteistöt		975 000		2 185 000		365 000	3 525 000

YMPÄRISTÖ JA TEKNIikka, yhdyskuntatekniikka	Talousarvio 2022		TS 2023		TS 2024		Yhteensä/ hanke 2022-2024
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	
TUMA-litu liikenneturvallisuustoimenpiteet		50 000					50 000
Viheralueet ja leikkiuistot		50 000		50 000	50 000		150 000
Laitureiden yleinen kunnossapito, vuokralaitureiden paalut vaihtuu puomeihin		135 000		20 000	20 000		175 000
Urakoitsijantie, asfaltointi ja kevyenliikenteenväylä						120 000	120 000
Lastauslaituri merikuljetuksia varten Taalintehtaalle				35 000			35 000
Pakettiautot		30 000		10 000	10 000		50 000
Traktori						25 000	25 000
Kevyen liikenteen väylä, Kasnäs. Kasnäsin satamasta lähtevän ELY:n kevyen liikenteen väylän osal		100 000					100 000
Kevyen liikenteen väylät, suunnittelu				25 000			25 000
Kevyen liikenteen väylät, rakentaminen						1 500 000	1 500 000
Sähköautojen infrarakentaminen		37 500		37 500	30 000		105 000
Taalintehtaan padot, turvallisuustoimenpiteet		50 000					50 000
Lammalan kauppalaituri, kunnostus		70 000					70 000
Arkadia, liikenteen suunnittelu ja risteysratkaisu		15 000		150 000			165 000
Pysäköintipaikat, Taalintehtas - Linjakuja		60 000					60 000
Yhdyskuntatekniikka		597 500		327 500		1 755 000	2 680 000

Kemiönsaaren kunta (pois lukien Kemiönsaaren Vesi)	Talousarvio 2022		TS 2023		TS 2024		Yhteensä 2022-2024			
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto				
	2 706 000	112 500	2 593 500	2 965 000	45 000	2 920 000	2 487 500	45 000	2 442 500	7 956 000

Kemiönsaaren kunta + vesiliikelaitos	Talousarvio 2022		TS 2023		TS 2024		Yhteensä 2022-2024			
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto				
	2 918 000	112 500	2 805 500	3 303 000	45 000	3 258 000	2 622 500	45 000	2 577 500	8 641 000

Kimitoön • Kemiönsaari

10 LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN

Vesiliikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

	Talousarvio 2022		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu Kunnan tuloslaskelmaosa ml. liikelaitos (ulkoinen/sisäinen)
	Kunta ilman vesiliikelait. (ulkoinen/sisäinen)	Vesiliikelaitos (ulkoinen/sisäinen)	Kunta	Vesiliikelaitos	
Toimintatulot					
Myyntitulot, sis./ulk. ilman VL	842 065	1 659 000			2 501 065
Myyntitulot, sisäiset VL	3 650 771	123 581	-3 650 771 1)	-123 581 3)	0
Maksutulot	2 708 601				2 708 601
Tuet ja avustukset	543 875				543 875
Vuokrat	5 669 006				5 669 006
Muut toimintatulot	210 961	47 040			258 001
Muut toimintatulot, sis. VL	299 629	161 018		-161 018 1)	299 629
Toimintatulot	13 924 908	1 990 639	-3 650 771	-284 599	11 680 548
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-24 113 034	-313 260			-24 426 294
Palvelujen ostot, ulk./sis. ilman VL	-19 578 000	-247 650			-19 825 650
Palvelujen ostot, sisäiset VL	-3 724 271	-167 628	3 724 271 3)	167 628 1)	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 019 932	-435 100	38 271 3)		-3 455 032
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis. VL	-38 271	-5 200		5 000 3)	0
Avustukset	-1 637 611				-1 637 611
Vuokrat	-5 859 159				-5 859 159
Muut toimintamenot, ulkoiset	-65 308	-8 900			-74 208
Muut toimintamenot, sisäiset	-299 129				-299 129
Toimintamenot	-58 334 715	-1 177 738	3 762 542	172 628	-55 577 083
Toimintakate	-44 409 807	812 901	111 771	-111 971	-43 896 535
Verotulot	24 608 000				24 608 000
Valtionsuudet	24 771 236				24 771 236
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot					
Korkotulot, sisäiset			5)		0
Muut rahoitustulot, ulkoiset	16 000	6 000			22 000
Muut rahoitustulot, sisäiset			4)		0
Korkomenot	-124 700	-40 000			-164 700
Korkomenot, sisäiset				5)	0
Muut rahoitusmenot	-7 300				-7 300
Korvaus peruspääomasta				4)	0
Rahoitustulot ja -menot	-116 000	-34 000	0	0	-150 000
Vuosikate	4 853 429	778 901	111 771	-111 771	5 632 330
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 825 000	-775 000			-3 600 000
Arvonalentumiset	0				0
Poistot ja arvonalentumiset	-2 825 000	-775 000			-3 600 000
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	2 028 429	3 901	111 771	-111 771	2 032 330
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	106 445	35 855			142 300
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					0
Tilikauden ylijäämä	2 134 874	39 756	111 771	-111 771	2 174 630

Eliminoidaan:

- 1) Henkilöstöpalvelut, sisäinen myynti ja osto
- 2) Muu sisäinen myynti ja osto
- 3) Sisäisen veden/jäteveden osto/myynti
- 4) Korvaus peruspääomasta
- 5) Korko, sisäiset lainat

Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Talousarvio 2022		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu kunnan rahoitusosa ml. liikelaitos
	Kunta (ilman liikelait.)	Vesiliikelaitos	Kunta	Vesiliikelaitos	
Tulorahoitus					
Vuosikate	4 853 429	778 901	111 771 1)	-111 771 1)	5 632 330
Satunnaiset erät	0	0			0
Tulorahoituksen korjaukset	-110 000	0			-110 000
Tulorahoitus	4 743 429	778 901	111 771	-111 771	5 522 330
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 706 000	-212 000			-2 918 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	67 500	0			67 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	155 000				155 000
Investointien rahavirta	-2 483 500	-212 000			-2 695 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 259 929	566 901	111 771	-111 771	2 826 830
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					0
Antolainasaamisten lisäys liikelaitokselle	-260 515		260 515 3)		0
Antolainasaamisten vähennys	378 750		-378 750 2)		0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0	260 515		-260 515 3)	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0			0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	0	-378 750		378 750 2)	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 145 550	-448 666			-1 594 216
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0				0
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Rahoituksen rahavirta	-1 027 315	-566 901	-118 235	118 235	-1 594 216
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 232 614	0	-6 464	6 464	1 232 614

Eliminoidaan:

- 1) Henkilöstöpalvelut, sisäinen myynti ja osto
- 2) Sisäisen lainan vähennys
- 3) Sisäisen lainan nosto

I I KEMIÖNSAAREN VESI

Kimitoön • Kemiönsaari

Kemiönsaaren Vesi

Vastuuhenkilö: Toimitusjohtaja

KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

TULOSLASKELMA

Ulkoinen / sisäinen	2020	2021	2022	2023	2024
	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Taloussuunn.	Taloussuun.
LIKEVAIHTO					
Myyntituotot	1 730 465	1 740 950	1 782 581	1 938 591	1 815 691
LIKEVAIHTO	1 730 465	1 740 950	1 782 581	1 938 591	1 815 691
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	161 723	179 175	208 058	208 674	209 298
MATERIAALIT JA PALVELUT					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-425 083	-447 800	-440 300	-440 300	-440 300
Palvelujen ostot	-474 328	-422 455	-415 278	-418 997	-422 766
MATERIAALIT JA PALVELUT	-899 412	-870 255	-855 578	-859 297	-863 066
HENKILÖSTÖKULUT	-185 051	-259 190	-313 260	-317 959	-322 727
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
Suunitelman mukaiset poistot	-809 473	-794 000	-775 000	-765 000	-682 000
Arvonalentumiset	0				
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-809 473	-794 000	-775 000	-765 000	-682 000
MUUT KULUT	-7 320	-19 800	-8 900	-8 900	-8 900
LIKEYLI- / ALIJÄÄMÄ	-9 068	-23 120	37 901	196 109	148 296
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Korkotuotot	0				
Muut rahoitustuotot	6 916	6 000	6 000	6 000	6 000
Korkokulut kunnalle	0	0	0	-8 000	-8 500
Korkokulut muille	-40 803	-50 000	-40 000	-34 000	-33 500
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	-3 006	-6 012
Muut rahoituskulut	222	0			
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-33 664	-44 000	-34 000	-39 006	-42 012
TILIK. YLI- / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISET ER	-42 733	-67 120	3 901	157 103	106 284
TILIK. YLI- / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-42 733	-67 120	3 901	157 103	106 284
POISTOERON LISÄYS / VÄHENNYS	35 855	35 855	35 855	35 855	35 855
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-6 878	-31 265	39 756	192 958	142 139

Kimitoön • Kemiönsaari

Kemiönsaaren Vesi

Vastuuhenkilö: Toimitusjohtaja

Toiminta ja tavoitteet 2021-2023

Kemiönsaaren Veden tehtävänä on toimittaa asiakkailensa juomavettä sopimusehtojen mukaisesti, sekä johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolle puhdistettaviksi. Jätevedenpuhdistamon tehtävänä on puhdistaa jätevedet annettujen lupaehtojen mukaisesti.

Kemiönsaaren Veden toiminnan tulee olla taloudellisesti kannattavaa. Kemiönsaaren Vesi perii mm. vesimaksuja, jätevesimaksuja, perusmaksuja, hulevesimaksuja, lietteen vastaanottomaksuja ja liittymismaksuja voidakseen vastata kaikista käyttö- ja pääomakustannuksista. Taloussuunnitelman pitää olla tasapainossa tai näyttää ylijäämää.

Kemiönsaaren Vesi muodostuu kolmesta yksiköstä, eli hallinto, vesi ja jätevesi. Nämä toimintayksiköt on jaettu useaan kustannuspaikkaan, jotta saataisiin konkreettinen ja läpinäkyvä talousarvio, josta ilmenevät todelliset kustannukset.

Strategian soveltaminen talousarviovuoden 2021 aikana

Sitovat tavoitteet 2022		
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso
Vuotovesien vähentäminen viemäri-verkosta.	Työ on aloitettu vuonna 2015 ja se jatkuu edelleen.	Vuotovesien osuus laskee.
Verkostoon liitetään vähintään 15 kiinteistöä vuodessa ja liittymiä myydään aktiivisesti.	Viranomaiskehoitus kaikille liittämättömille ja liittymiä myydään aktiivisesti.	Vähintään 15 liitetty.
Lainakannan vähentäminen.	Lainojen määrä alkaa laskea.	Lainakanta laskee.
Kertynyt alijäämä.	Tiukka taloudenpito.	Talous tasapainossa.
Kaksi asikaskirjettä kotisivuille.	Asiakaskirjeet löytyvät kotisivuilta.	Info saatavissa.
Kemiönsaaren vesihuollon kehittämissuunnitelma vuodelta 2011 päivitetään.	Suunnitelma päivitetään yhteistyössä kaavoitus- ja valvontayksiköiden kanssa.	Kemiönsaaren kunta päivittää suunnitelman.

Kemiönsaaren Vesi

Vastuuhenkilö: Toimitusjohtaja

AVAINLUVUT

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
* Asiaksmäärä	1791	1800	1815	1840	1850
Veden hinta €/m ³	1,85	1,85	1,85	↑1,85	↑1,85
Jäteveden hinta €/m ³	3,10	3,10	3,10	↑3,10	↑3,10
Myyty vesi (1000m ³)	178	182	184	187	189
Myyty jätevesi (1000m ³)	204	204	206	209	209

* Osalla asiakkaista on vesi tai viemäri ennestään.

Muutokset talousarvio 2020/talousarvio 2021

Kemiönsaaren veden taloutta rasittaa erittäin suuri lainataakka. Investointien toteutusta on jouduttu vuosina 2017, 2018, 2019, 2020 ja 2021 voimakkaasti rajoittamaan. Tiukka investointipolitiikka jatkuu myös vuonna 2021. Tämä tehdään, jotta talous saadaan palautettua tasapainoon. Lainojen määrää on saatu vähennettyä vuonna 2017 yhteensä 900 116 €, vuonna 2018 yhteensä 729 264 €, vuonna 2019 yhteensä 670 198 € ja vuonna 648 160€. Rahoituslaskelma näyttää, että lainakanta vähenee vuonna 2021 noin 604 000 €. Markkinakorot ovat tällä hetkellä hyvin alhaisella tasolla ja näin tulevat todennäköisesti pysymäänkin lähitulevaisuudessa, mutta pitkällä tähtäimellä ne muodostavat kasvavan riskin Kemiönsaaren veden taloudelle. tasapainottaakseen liikelaitoksen taloutta ja pienentämään kertynyttä alijäämää kuntalain 110€ mukaisesti tarvitaan investointia verkoston laajuuteen uusien asiakkaiden liittymistä varten. Vuoden 2022 talousarviossa on huomioitu osa längön-suunnitelmasta kustannuksena. Tulot näkyvät vuonna 2023.

Kemiönsaaren Veden taloudelle olisi ehdottoman tärkeää saada kaikki toiminta-alueidensa taajamissa sijaitsevat kiinteistöt liitettyä vesi- ja viemäriverkostoon. Vuonna 2015 siirrettiin noin 250 toiminta-alueella sijaitsevaa, vesi- ja jätevesiverkostoon liittymätöntä kiinteistöä valvontayksikön piiriin. Vuonna 2019 astui voimaan laki, jossa toiminta-alueella mutta taajama-alueiden ulkopuolella sijaitsevien kiinteistöjen liittymisvelvollisuutta huojennettiin. Lain muutos pudotti huomattavasti mahdollisten liittyjien määrää ja pudotti myös tehtyjen liittymien määrää vuonna 2019. Kunnan asukasluku on hivenen kasvanut viime vuoden aikana, mutta mitään suurempaa muutosta myynnille ei ole näköpiirissä. Liittymät Taalintehtaan entisen terveystalouden ja virastotalon kiinteistöille ovat levossa, odottamassa uuden toiminnan alkamista.

Kasvavien poistokustannusten seurauksena taksaa korotettiin 1.1.2016 alkaen. Jätevedenkäsittelyn keskittämistä ja vesihuollon turvaamisesta koskevia suuria linjauksia tehtäessä vuonna 2011 laskelmat perustuvat siihen, että taksaa on työn valmistuttua tarkistettava 0,5 euroa/m³. Taksaa on pysynyt muuttumattomana viisi vuotta ja viime vuonna ennustettiin, että taksaa on päivitettävä 2021 vuoden aikana. Tämänhetkisen tiedon mukaan kustannukset on pystytty pitämään kurissa ja välitöntä tarvetta taksan säätämiseen ei ole. Ostopalveluissa kustannustaso on nousussa, joten on mahdollista, että tulevina vuosina on tarvetta taksan tarkistukseen.

Työ vuotovesien saamiseksi pois jätevesiverkostosta aloitettiin vuonna 2015. Tämä työ jatkuu myös tulevina vuosina. Vesi- ja viemäriverkostossa on osia, jotka ovat käyttöikänsä lopussa. Verkostoa saneerataan talouden sallimissa rajoissa niissä kohteissa, jossa se on välttämätöntä toiminnan luotettavuuden varmistamiseksi. Viemäriverkostossa tehtävät saneeraustyöt osaltaan poistavat myös vuotovesiä.

Lammalan ja Kemiön käytöstä poistettujen jätevedenpuhdistamoiden lopputyöt aloitettu 2021 ja saatetaan loppuun Kemiön osalta viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kimitoön • Kemiönsaari

Kemiönsaaren Vesi

Vastuuhenkilö: Toimitusjohtaja

INVESTOINNIT

1. Viemärilinjojen rakentaminen toiminta-alueelle

Uusien liittyjien kytkentä toiminta-alueella.

Talousarvio	2022	20 000 €
Taloussuunnitelma	2023	20 000 €
Taloussuunnitelma	2024	20 000 €

2. Vesilinjojen rakentaminen toiminta-alueelle

Uusien liittyjien kytkentä toiminta-alueella.

Talousarvio	2022	20 000 €
Taloussuunnitelma	2023	20 000 €
Taloussuunnitelma	2024	20 000 €

3. Verkoston kaukovalvonta

Kaukovalvonnan lisääminen ja kehittäminen vesi- ja viemäriverkoston alueella.

Talousarvio	2022	15 000 €
Taloussuunnitelma	2023	15 000 €
Taloussuunnitelma	2024	15 000 €

4. Vesilinjojen rakentaminen Långön saarelle

Ehdollinen, vaatii 15 sopimuksen allekirjoittanutta liittyjää.

Liittymismaksu yhteensä (vesi- ja viemäri-liityntä) 9 000 €.

Talousarvio	2022	35 000 €
Taloussuunnitelma	2023	85 000 €
Taloussuunnitelma	2024	5 000 €

5. Viemärilinjojen rakentaminen Långön saarelle

Ehdollinen, vaatii 15 sopimuksen allekirjoittanutta liittyjää.

Liittymismaksu yhteensä (vesi- ja viemäri-liityntä) 9 000 €.

Talousarvio	2022	52 000 €
Taloussuunnitelma	2023	128 000 €
Taloussuunnitelma	2024	5 000 €

6. Viemärilinjojen rakentaminen uusille kaava-alueille

Talousarvio	2022	20 000 €
Taloussuunnitelma	2023	20 000 €
Taloussuunnitelma	2024	20 000 €

7. Vesilinjojen rakentaminen uusille kaava-alueille

Talousarvio	2022	20 000 €
Taloussuunnitelma	2023	20 000 €
Taloussuunnitelma	2024	20 000 €

8. Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus

Toiminta-alueella on käytössä vanhaa, käyttöikänsä päässä olevaa putkistoa, joka tulee saneerata.

Vuotovesien saaminen pois viemäriverkostosta vaatii viemäriputkistojen ja viemärikaivojen saneerausta.

Talousarvio	2022	30 000 €
Taloussuunnitelma	2023	30 000 €
Taloussuunnitelma	2024	30 000 €

INVESTOINNIT 2022-2024

Kemiönsaaren Vesi	TA 2022			TS 2023			TS 2024			Yhteensä / hanke 2022 - 2024
	Brutto	Avustus	Netto	Brutto	Avustus	Netto	Brutto	Avustus	Netto	
Viemäriinlinjat ja liittymät toiminta-alueella			20 000			20 000			20 000	60 000
Vesilinjat ja liittymät toiminta-alueella			20 000			20 000			20 000	60 000
Kaukovalvontajärjestelmä			15 000			15 000			15 000	45 000
Vesi Långön (ehdollinen, vähintään 15 liittymää)			35 000			85 000			5 000	125 000
Viemäri Långön (ehdollinen, vähintään 15 liittymää)			52 000			128 000			5 000	185 000
Viemäri uusille asemakaava-alueille			20 000			20 000			20 000	60 000
Vesi uusille asemakaava-alueille			20 000			20 000			20 000	60 000
Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus			30 000			30 000			30 000	90 000
Kemiönsaaren Vesi			212 000			338 000			135 000	685 000

Långön-suunnitelma aktivoidaan vuonna 2022. Suunnitelmassa on ensimmäisen vuosipuoliskon aikana verifioida suunnitelmaa vuodelta 2017 ja päivittää kustannuslaskelman tämän päivän kustannustasoon. Samanaikaisesti päivitetään tiedot kiinteistönomistajien kiinnostuksesta liittymään. Jos asiakaspohjaa on riittävästi ja kustannukset pysyvät kohtuullisina alkaa projekti syksyllä 2022. Suurin osa työstä ja kiinteistöjen kytkennät suoritetaan keväällä 2023.

KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

RAHOITUSLASKELMA

	2020	2021	2022	2023	2024
	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Taloussuun.	Taloussun.
Toiminnan rahavirta					
Liikeyli-/alijäämä	-9 068	-23 120	37 901	196 109	148 296
Poistot ja arvonalentumiset	809 473	794 000	775 000	765 000	682 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-33 664	-44 000	-34 000	-39 006	-42 012
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjaukset					
Toiminnan rahavirta	766 740	726 880	778 901	922 103	788 284
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-90 334	-125 000	-212 000	-338 000	-135 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Investointien rahavirta	-90 334	-125 000	-212 000	-338 000	-135 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	676 406	601 880	566 901	584 103	653 284
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys, kunnalta	243 070	238 000	260 515	256 328	155 988
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-346 677	-360 327	-378 750	-391 775	-403 940
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-544 552	-479 426	-448 666	-448 656	-405 332
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0				
Lainakannan muutokset	-648 160	-601 753	-566 901	-584 103	-653 284
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-28 246				
Rahoituksen rahavirta	-676 406	-601 753	-566 901	-584 103	-653 284
Rahavarojen muutos	0	127	0	0	0

Kemiön Saari

